

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

โดย
นายพิบูลย์ ตัญญบุตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

โดย
นายพิบูลย์ ตัญญบุตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

A Development of Students Comprehensive Reading Skill
Achievement of Grade 5 Students Using SQ4R Technique
With Local Contextual Reading Texts of Suphanburi Province

By
Mr. Phibun tanyabut

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Master of Education Program in Teaching Thai Language
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2014
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่าน
จับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น
จังหวัดสุพรรณบุรี” เสนอโดย นายพิบูลย์ ตัญญาบุตร เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มีชัย เอี่ยมจินดา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรภัสสร อินทรบำรุง
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวินิต อรรถวุฒิกุล

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ อ่วมเจริญ)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมประสงค์ น่วมบุญลือ)
...../...../.....

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มีชัย เอี่ยมจินดา)
...../...../.....

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรภัสสร อินทรบำรุง)
...../...../.....

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวินิต อรรถวุฒิกุล)
...../...../.....

54255402 : สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คำสำคัญ : การอ่านจับใจความ / การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R / ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

พิบูลย์ ตัญญาบุตร : การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.มีชัย เอี่ยมจินดา ผศ.ดร.ศิวินิต อรรถภูมิกุล และ ผศ.ดร. กรภัตสร อินทรบำรุง. 126 หน้า.

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดทับกระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยใช้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เรื่องการอ่านจับใจความ ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 2.74$, $S.D. = .45$)

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. .... 2. .... 3. ....

54255402 : MAJOR : TEACHING THAI LANGUAGE

KEY WORD: READING COMPREHENSION / THE SQ4R READING METHOD/ LOCAL CONTEXTUAL READING TEXT OF SUPHANBURI

PHIBUN TANYABUT : A DEVELOPMENT OF STUDENTS COMPREHENSIVE READING SKILL ACHIEVEMENT OF GRADE 5 STUDENTS USING SQ4R TECHNIQUE WITH LOCAL CONTEXTUAL READING TEXTS OF SUPHANBURI PROVINCE. THESIS ADVISORS : ASST.PROF.MEECHAI EMJINDA, Ph.D. ASST.PROF. SIWANIT AUTTHAWUTTIKUL, Ph.D AND ASST.PROF. KORNPASSORN INTARABUMRUNG, Ph.D.

126 pp.

The purposes of this research and development were to 1) to compare learning achievement a development of Students comprehensive reading skill Achievement of grade 5 students using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi province between before and after learning. 2) To investigate students' opining towards learning activities by a development of Students comprehensive reading skill Achievement of grade 5 students using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi province. The sample group studies used in this study were 23 of grade 5 students from Thapkradan School. Suphanburi primary educational service area office 2 in academic year 2014. The randomly selected, using the school in Suphanburi primary educational service area office 2 as a unit the instruments of this research were 1) lesson plans reading skill using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi province 2) The test of reading comprehension ability 3) Student opinion learning reading skill using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi povince. Data were analyzed by using the statistic of Mean, Standard deviation, t-test dependent and contend analysis.

Research findings were as: 1) Achievement of students studying the development of reading skill using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi province. Were higher than the previous level of statistical significance .05 and 2) Student' opinions towards learning reading skill using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi province was appropriate in a very good level ($\bar{x}=2.74$, $S.D.= .45$)

Department of Curriculum and Instruction Graduate School, Silpakorn University

Student's signature ..... Academic Year 2014

Thesis Advisors' signature 1. .... 2. .... 3. ....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มีชัย เอี่ยมจินดา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวินิต อรรถวุฒิกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรภัสสร อินทรบำรุง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำ คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ อ่วมเจริญ ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์สมประสงค์ น่วมบุญลือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ นางสุมาลี สุธิกุล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล นางกัลยาพานิชวงษ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย และนางประไพ อักษรดี ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดทับกระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ – หนองบ่อ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่คอยให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือ คอยสนับสนุนเป็นกำลังใจในการทำงานทุกอย่างด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมาจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่สั่งสอน ให้ความรู้และวิชาการต่างๆ แก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน และที่สำคัญขอกราบขอบพระคุณ บิดา และมารดาผู้ล่วงลับไปแล้ว ผู้ให้กำเนิด และอบรมบ่มเพาะ เป็นแบบอย่าง อีกทั้งชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีงามแก่ผู้วิจัย คุณค่า และคุณประโยชน์ที่เกิดจากงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ทุกท่านที่กล่าวถึงด้วยความรักยิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
คำถามในการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	12
หลักการ	12
จุดมุ่งหมาย.....	13
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน.....	13
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	14
ความสำคัญของภาษาไทย	14
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	14
ตัวชี้วัด.....	15
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ	15
ความหมายของการอ่าน	15
ความสำคัญของการอ่าน.....	17
พื้นฐานของการอ่านที่ดี.....	18
ความมุ่งหมายในการอ่าน.....	18
ประเภทของการอ่าน	20
ระดับความเข้าใจในการอ่าน.....	22
ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความ	22
องค์ประกอบของการอ่านจับใจความ.....	23
หลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความ	24

บทที่	หน้า
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R	26
ความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R.....	26
ขั้นตอนของวิธีสอนแบบ SQ4R.....	27
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R.....	28
ประโยชน์ของวิธีสอนแบบ SQ4R	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
งานวิจัยในประเทศ.....	32
งานวิจัยต่างประเทศ.....	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
วิธีและขั้นตอนการวิจัย.....	35
ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการทดลอง	35
ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสร้างเครื่องมือ.....	36
ขั้นตอนที่ 3 ขั้นดำเนินการทดลอง.....	41
ขั้นตอนที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและ หลังเรียนด้วยการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี	43
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการพัฒนา ทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี	45
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	47
สรุปผลการวิจัย	48
อภิปรายผล	48
ข้อเสนอแนะ	52
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้.....	52
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	52
รายการอ้างอิง.....	53
ภาคผนวก.....	58
ภาคผนวก ก การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและคะแนนผลการทดสอบ	59
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80

	หน้า
ภาคผนวก ค	หนังสือขอเชิญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
	และหนังสือขอตกลงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 82
ภาคผนวก ง	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 87
ภาคผนวก จ	แผนการจัดการเรียนรู้..... 91
ภาคผนวก ฉ	แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ 107
ภาคผนวก ช	แบบสอบถามความคิดเห็น..... 124
ประวัติผู้วิจัย.....	126

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2555 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 142 โรงเรียน	4
2	แสดงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ SQ4R.....	37
3	เกณฑ์การแปลความหมายผลการวิเคราะห์คำตอบถูกความยากง่ายของ ข้อสอบ (p)	40
4	เกณฑ์การแปลความหมายผลการวิเคราะห์คำตอบถูกความยากง่ายของ ข้อสอบ (r)	41
5	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีต่อการเรียนการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี ที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัด สุพรรณบุรี ของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน.....	41
6	แสดงกำหนดกิจกรรมการเรียนในแต่ละหน่วย	42
7	แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี.....	43
8	แสดงเกณฑ์การประเมินผลความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ.....	46
9	แสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี	46
10	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องหลักและวิธีการอ่านจับใจความ.....	60
11	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องเมืองยุทธหัตถี	61
12	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องวรรณคดีขึ้นชื่อ.....	62
13	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องเลื่องลือพระเครื่อง	63
14	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องรุ่งเรืองเกษตรกรรม.....	64

ตารางที่	หน้า
15	65
16	66
17	67
18	68
19	69
20	70
21	71
22	73
23	76
24	79
25	88
26	89
27	90

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับคนไทย คือ “ภาษาไทย” ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ และแสดงถึงเอกลักษณ์ ความมั่นคง ความสามัคคี ตลอดจนความมีวัฒนธรรม ดังนั้น ภาษาจึงนับได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่ายิ่ง ควรแก่การธำรงรักษาไว้ด้วยการใช้ภาษาให้ถูกต้อง ถ่ายทอดแก่เยาวชนด้วยการให้การศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ต้องอาศัยการใช้ “ภาษาไทย” ในการสื่อสารทั้งสิ้น (เมทีนี รัชฎารักษ์ และวิเศษ ชาญประโคน, 2546: 23)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” นอกจากนี้ ในมาตรา 24 ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ว่าในการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้สาระสำคัญของมาตราอื่น ๆ ที่มีต่อการจัดการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนว่า การประเมินผลยังต้องอาศัยการพิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียน โดยใช้แบบสังเกตหรือเครื่องมือที่หลากหลาย อีกทั้งในการจัดการศึกษาต้องอาศัยสิ่งที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนได้พัฒนาอย่างครอบคลุมโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาประยุกต์กับการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย

หลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง และมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย สาระ การอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู และการพูด สาระหลักการใช้ภาษาไทย สาระวรรณคดี และวรรณกรรม โดยจัดให้เหมาะสมแก่ผู้เรียนซึ่งสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เป็นอย่างดี สามารถอ่าน เขียน ฟัง พูด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงมีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล คิดเป็นระบบ นำความรู้ความคิดไปตัดสินใจตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน รู้จักแสวงหาความรู้ ใช้ภาษาในการพัฒนาตน มีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสร้างสรรค์งานอาชีพ ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษา รักความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพถูกต้องตามสถานการณ์และบุคคล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์โลกทัศน์ที่กว้างไกล (สำนักวิชาการ, 2551: 2-4) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง สำหรับเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ

ส่วนตน มีทักษะในการคิดขั้นสูง มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะในการสื่อสาร สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554: 6)

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดเนื้อหาสาระออกเป็น 5 สาระ คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู และการพูด สาระหลักการใช้ภาษา สาระวรรณคดีและวรรณกรรม (กรมวิชาการ, 2544: 12) สาระทั้ง 5 นั้น เป็นการพัฒนาทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในการสื่อสารนั้นการฟังและการพูด หากเราใช้ภาษาที่ไม่เป็นแบบแผนก็สามารถสื่อสารเข้าใจได้ แต่เรื่องการอ่านและการเขียนนั้น ถ้าผู้เขียนขาดความรู้ความเข้าใจ อาจจะทำให้การสื่อสารไม่ตรงตามเจตนาของผู้ส่งสารได้ ดังนั้น การที่จะทำให้นักเรียนอ่านและเขียนได้ดี นักเรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องหลักการใช้ภาษาได้อย่างกระจ่างชัด ถูกต้องและแม่นยำ โดยต้องศึกษาถึงโครงสร้างของหลักภาษาที่ว่าด้วยระเบียบการใช้อักษร การอ่าน การเขียน การใช้คำ ความหมายของคำ และที่มาของภาษา ซึ่งมีวิวัฒนาการไปในลักษณะต่าง ๆ (กำชัย ทองหล่อ, 2537: 11)

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ และมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคนในยุคปัจจุบัน เพราะวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารจึงมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น เช่น สังคมข่าวสาร เนื้อหาสาระทางวิชาการ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะต้องอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ ดังนั้น ผู้มีทักษะในการอ่าน หรือมีความสามารถในการอ่าน คือ มีความสามารถในการอ่านได้มาก อ่านได้เร็ว อ่านได้ถูกต้อง และอ่านได้หลายภาษา จึงมีโอกาสประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพในด้านสังคม ด้านการศึกษาหาความรู้ ตลอดจนด้านข่าวสารข้อมูลได้กว้างไกล และทันสมัยกว่าผู้ที่ขาดทักษะในการอ่าน (พรทิพย์ ชาตะรัตน์, 2545: 59)

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความสำคัญมากในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ เพราะการอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ และโลกทัศน์ให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมยุคปัจจุบันทำให้ผู้ที่มีทักษะด้านการอ่านที่ดี สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอ่านข่าวสารเคลื่อนไหวต่าง ๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนและการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นกิจกรรมและเป็นเครื่องมือที่ใช้แสวงหาความรู้ได้ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้จัดทำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน โดยจัดให้ทักษะการอ่านเป็นสาระหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว สามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน (ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง, กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย, 2551: 2) ซึ่งการอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพไม่ได้เป็นเพียงการรู้จักตัวอักษร และวิธีการอ่านเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ด้วย ต้องจับสาระและความคิดของเรื่อง หยั่งรู้ความหมายอันแท้จริงที่ซ่อนอยู่ในถ้อยคำได้ การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สาระการเรียนรู้แกนกลางได้มุ่งเน้นด้านทักษะการอ่านออกเสียงและบอกความหมาย การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และ

ปฏิบัติตาม การอ่านหนังสือเพื่อความสนใจ และมีมารยาทในการอ่าน (ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง, กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย, 2551: 13-15)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 2) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและประโยชน์ของการอ่านจับใจความที่มีต่อการเรียนการสอน จึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่านมาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งตัวชี้วัดระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ตัวชี้วัดที่ 4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และตัวชี้วัดที่ 5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต โดยกำหนดให้การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เป็นสาระการเรียนรู้แกนกลาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 14)

นักเรียนส่วนมากประสบปัญหาเนื่องจากการอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ ไม่สามารถสรุปหรือจับใจความสำคัญได้ ดังที่ แวมมยุรา เหมือนนิล (2541: 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป ถ้านักเรียนจับใจความของเรื่องที่อ่านไม่ได้ ก็ไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ได้

นอกจากนี้ จากโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) เป็นโครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจว่าระบบการศึกษาของประเทศได้เตรียมเยาวชนของชาติให้พร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและการมีส่วนร่วมในสังคมในอนาคตเพียงพอหรือไม่ โดยเน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนวัย 15 ปี ที่จะใช้ความรู้และทักษะเพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน ในด้านการอ่านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยในปี ค.ศ. 2009 เน้นเรื่องการอ่านเป็นหลัก จากผลการประเมินพบว่านักเรียนไทยส่วนใหญ่มีคะแนนการอ่านไม่ถึงระดับพื้นฐาน จำนวนร้อยละ 43 ซึ่งถือว่าเป็นตัวเลขที่น่ากังวลและสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการอ่านที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน (สถาบันส่งเสริมการสอบวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554: 3-7)

ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระดับเขตพื้นที่ (Local Assessment System: LAS) ปีการศึกษา 2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน ท. 1.1 (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2, รายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 2555: 90) ที่แสดงให้เห็นว่ามีผลการประเมินที่ไม่น่าพอใจ ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2555 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 142 โรงเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
การอ่าน ท. 1.1	3,037	16	0	15	6.38	2.73	39.85

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2555 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 142 โรงเรียนอยู่ในระดับต่ำมาก ควรได้รับการปรับปรุง

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ได้มีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าและหาวิธีแก้ไขปัญหาการอ่าน จับใจความอย่างต่อเนื่อง และได้เสนอวิธีการสอนที่จะนำมาแก้ไขปัญหาการอ่าน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนไว้หลากหลาย เช่นการสอนอ่านให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์ การสอนอ่านโดยใช้วงกลมช่วยเรียงลำดับเหตุการณ์ การสอนอ่านโดยใช้คำถามพัฒนาแนวคิด การสอนอ่านโดยใช้วิธีเล่านิทาน การสอนอ่านโดยใช้ประสบการณ์ทางภาษา การสอนอ่านโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2543: 97-138) และอีกวิธีหนึ่งคือ การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งเป็นวิธีสอนการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ตั้งไว้ ลักษณะการสอนจะเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง วิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งเป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่โรบินสัน (Robinson, 1961: 29-30, อ้างถึงใน อรรถภูมิ ตราภิกจรกุล, 2542: 30-32) ได้เสนอไว้ ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk, 1984 อ้างถึงใน อรรถวุฒิ, 2542) ได้เสนอแนะวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R โดยมีการเพิ่มขึ้นตอนบันทึก (Record) หลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนขั้นตอนการทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect) สำหรับ สุนทร สินธพานนท์ และคณะ (2545: 289-290) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า SQ4R เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความของเรื่องได้ดี บอกรายละเอียด จดจำเรื่องที่อ่าน และสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนของวิธีการอ่านแบบ SQ4R เริ่มจากให้ผู้อ่านสำรวจ (S: Survey) หรืออ่านเนื้อหาอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง แล้วตั้งคำถาม (Q: Question) เพื่อให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดหมายและจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด ขั้นตอนที่ 3 ให้ผู้อ่าน อ่านข้อความ (R ตัวที่ 1: Record) ในบทอ่านซ้ำอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ แล้วให้จดบันทึก (R ตัวที่ 2: Record) ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งเน้นจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความที่รัดกุม หรือย่อ ๆ ขั้นตอนที่ 4 เป็นการตอบคำถาม หรือเขียนสรุปใจความสำคัญ (R ตัวที่ 3: Recite) ให้ผู้เรียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเองถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ (R ตัวที่ 4: Reflect) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิจัยบทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น

วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk) ได้พัฒนาวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R นี้ขึ้น โดยทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนดีขึ้นกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า จะทำให้การอ่านมีจุดหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรหลังการอ่าน การใช้คำถามในการอ่านจะช่วยให้นักเรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบ ดังนั้นการใช้คำถามจึงเป็นแนวทางที่จะทำให้นักเรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เช่น ยุวดี โปธายะ (2546) ได้ศึกษาวิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนภักดิ์ เลิศคำฟู (2547) ได้ศึกษาการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ดีขึ้น นอกจากนี้ Rosemary Shelton (1982, อ้างถึงใน โศภิษฐ์ อุดม 2545: 39) ได้ศึกษาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาการอ่าน พบว่านักเรียนมีความสามารถสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบ SQ4R and Kritina Hedberg (2005, อ้างถึงใน พรนิภา บรรจงมณี, 2548: 13) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษา 3 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนทั้ง 3 คน มีความสามารถในการอ่านที่สูงขึ้น มีการใช้ทักษะและกระบวนการคิดในการอ่านโดยการตั้งคำถาม ผู้เรียนสามารถจำรายละเอียดและบทเรียนได้มากขึ้นหลังจากที่ได้รับการสอนแบบ SQ4R เป็นเวลา 6 สัปดาห์

นอกจากการศึกษากิจการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R แล้ว ผู้วิจัยยังได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการนำข้อมูลท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย พบว่า คณะทำงานข้อมูลท้องถิ่น ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (2549: 5) ให้ความหมายของ “ข้อมูลท้องถิ่น” ไว้ว่า ข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง เรื่องราวข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่น มีการประมวลผลแล้วนำมาจัดบันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งวัสดุสิ่งพิมพ์ เช่น โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ ซึ่งเผยแพร่โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลไปยังบุคคลอื่นสำหรับนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการศึกษาหรือทางอื่น ๆ ต่อไป

กรมวิชาการ (2539: 13) ได้กล่าวถึง การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนว่า ครูผู้สอนต้องตระหนัก เห็นความสำคัญ และเห็นคุณค่าของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ต้องศึกษา สืบค้นและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตลอดจนเชิญวิทยากรในท้องถิ่นร่วมวางแผนและจัดกิจกรรมร่วมกับครูผู้สอน

พรรณฉันทน์ ละอองผล (2546: 43) กล่าวว่า วิชาภาษาไทยเกี่ยวข้องโดยตรงกับภาษา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์และสมบัติของชาติที่จะต้องอนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติตลอดไป ครูภาษาไทยจึงต้องเป็นส่วนหนึ่งของการนำภูมิปัญญาไทย ข้อมูลท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา โดยกล่าวถึงบทบาทสำคัญของครูภาษาไทยว่า 1) ต้องเป็นผู้ที่ยอมรับและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย

2) ต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาไทย 3) ต้องเป็นนักประชาสัมพันธ์คุณค่าของภูมิปัญญาไทย และ 4) ต้องเป็นผู้นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

นอกจากนี้ พรรณณนันทน์ ละอองผล (2546: 46) ยังได้กล่าวถึงเรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนภาษาไทยว่า สามารถทำได้หลายรูปแบบด้วยกัน สามารถนำมาใช้พัฒนาได้ทุกทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และคิด และสามารถฝึกได้ทั้งการคิดขั้นพื้นฐานและในระดับวิจารณ์ญาณ เช่น การฝึกทักษะการอ่าน อาจใช้ภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี นิทาน ตำนาน ความเชื่อในท้องถิ่น หรือแม้กระทั่งการใช้สมุนไพรเพื่อรักษาโรคมาจัดทำเป็นบทอ่านในลักษณะของสื่อการอ่าน ให้นักเรียนฝึกจับใจความสำคัญจากการอ่าน ให้อ่านแล้วตอบคำถาม เป็นต้น

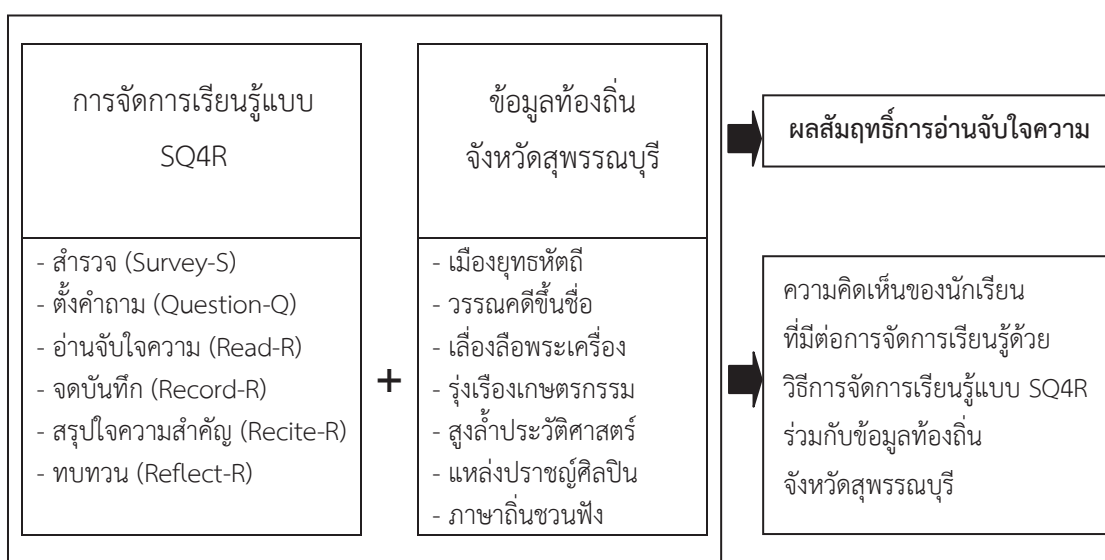
จากการศึกษางานวิจัย พบว่าสามารถนำข้อมูลท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาการอ่านจับใจความได้ ดังนี้

ประพิณพร เย็นประเสริฐ (2548: 2) พบปัญหาในการจัดการเรียนการสอน คือ จากสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านจับใจความ พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมีหลายประการ และที่สำคัญมีอยู่ 3 ประการ คือ 1) วิธีการสอนที่ไม่มีการกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดและแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่กระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียน กิจกรรมไม่เร้าใจ และ 3) สื่อการสอนที่ใช้แต่แบบเรียนภาษาไทยเป็นส่วนใหญ่ ไม่สอดคล้องและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความตกต่ำไม่เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยดังกล่าวเลือกการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยมาศึกษา เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาด้านการอ่านจับใจความ โดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน เป็นการจัดสภาพการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมการกำหนดวัตถุประสงค์ การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองในท้องถิ่น เรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม ทำให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาไปทีละน้อย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเป็นสื่อ เป็นวิธีการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญและใช้วิธีการที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้เรียนรู้จากการทำแบบฝึกหลาย ๆ อย่าง นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ตามความสามารถของตนเองทีละน้อย ๆ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน มีความกระตือรือร้น ไม่เบื่อ กิจกรรมการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ตามลำดับขั้นที่ได้กำหนดไว้ในแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อท้องถิ่นนนทบุรีเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ และพัฒนาการสอนอ่านจับใจความให้ดียิ่งขึ้น วัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้ คือ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้สื่อท้องถิ่นนนทบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จากการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย ผลการวิจัยปรากฏว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อท้องถิ่นนนทบุรี มีประสิทธิภาพและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อีกทั้งพบว่าจุดเด่นของแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โดยใช้สื่อท้องถิ่นนันทบุรีอยู่ที่กิจกรรมและสื่อ กิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้ปฏิบัตินั้นมีหลายอย่าง เช่น เพลง คำถามจากเรื่องราวของท้องถิ่นที่ใกล้ตัวของผู้เรียน ทำให้นักเรียนสนใจเรียน กิจกรรมเหล่านี้มีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กับเนื้อหาทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้ง่ายฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้รับความสนใจ ทั้งนี้เพราะได้เรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นตนเอง เกิดความต้องการอยากเรียนในสิ่งใกล้ตัว มีความผูกพันในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งเหมาะสมและง่ายต่อการทำความเข้าใจของนักเรียน

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถทางการอ่านสูงขึ้น และการนำข้อมูลท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนสามารถช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และแก้ปัญหาการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังไม่มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำถามในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้หรือไม่
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับใด

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับดี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 151 ห้องเรียน รวมนักเรียน 2,516 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนวัดทับกระดาน อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 22 คน ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มโรงเรียนในกลุ่มอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอดอนเจดีย์ จำนวน 31 ห้องเรียน นักเรียน 486 คน อำเภอสองพี่น้อง จำนวน 59 ห้องเรียน นักเรียน 1,052 คน อำเภออู่ทอง จำนวน 61 ห้องเรียน นักเรียน 1,078 คน ได้โรงเรียนในอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มโรงเรียนในอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 6 กลุ่มโรงเรียน ได้แก่ กลุ่มท่าจีน กลุ่มบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ กลุ่มสุวรรณสาธุกิจ กลุ่มหัวโพธิ์-ศรีสำราญ และกลุ่มทศมิตร ได้กลุ่มบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ

ขั้นที่ 3 สุ่มโรงเรียนในกลุ่มบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ จำนวน 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองกระทุ้ โรงเรียนวัดพรสวรรค์ โรงเรียนวัดเขาพนมนาง โรงเรียนบ้านหนองกระดี่ โรงเรียนบ้านหัววัง โรงเรียนวัดทับกระดาน โรงเรียนบ้านหนองเฝ้า โรงเรียนวัดเวฬุวน โรงเรียน

วัดหัวกลับ และโรงเรียนบ้านดอนตำลึง ได้โรงเรียนวัดทับกระดานซึ่งมีชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 23 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

การจัดการเรียนรู้แบบวิธี SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สารที่ 1: การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สื่อที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ได้แก่ เนื้อหาประเภทบทความ จากคำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี โดยผู้วิจัยได้ศึกษาสืบค้นจากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี และจัดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลักและวิธีการอ่านจับใจความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เมืองยุทธหัตถี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 วรรณคดีขึ้นชื่อ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เลื่องลือพระเครื่อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 รุ่งเรืองเกษตรกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 สูงล้ำประวัติศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 แหล่งปราชญ์ศิลปิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 ภาษาถิ่นชวนฟัง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การอ่านจับใจความ หมายถึง วิธีการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนอ่านบทความเพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความหรือเนื้อเรื่อง โดยสามารถระบุใจความสำคัญ และจัดลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

2. วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R หมายถึง กระบวนการตามวิธีการสอนอ่านของ วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk) ซึ่งมีขั้นตอนโดยเริ่มจากสำรวจบทอ่านและอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ (Survey-S) ตั้งคำถามจากบทอ่าน (Question-Q) อ่านบทอ่านอย่างละเอียดและหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ (Read-R) จัดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกตามความเข้าใจของ

ตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ (Record-R) และสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง (Recite-R) ทบทวนวิเคราะห์ วิเคราะห์บทอ่าน แสดงความคิดเห็น (Reflect-R) หากข้อมูลสำคัญของบทอ่านที่ได้ไม่ครบถ้วนให้กลับไปอ่านซ้ำอีกครั้ง

3. ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี หมายถึง ข้อเท็จจริงประเภทบทความเกี่ยวกับข้อมูลจากคำขวัญประจำจังหวัดสุพรรณบุรี ที่สืบค้นได้จากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี โดยผู้วิจัยนำมาเรียบเรียงให้เหมาะสมสำหรับการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่ เรื่องเมืองยุทธหัตถี เรื่องวรรณคดีขึ้นชื่อ เรื่องเลื่องลือพระเครื่อง เรื่องรุ่งเรืองเกษตรกรรม เรื่องสูงล้ำประวัติศาสตร์ เรื่องแหล่งปราสาทศิลปะ และเรื่องภาษาถิ่นชวนฟัง

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่วัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบปรนัย (Objective Test) ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นที่ดีต่อการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย โดยจำแนกตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
  - 1.1 หลักการ
  - 1.2 จุดมุ่งหมาย
  - 1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 2.1 ความสำคัญ of ภาษาไทย
  - 2.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
  - 2.3 ตัวชี้วัด
3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ
  - 3.1 ความหมายของการอ่าน
  - 3.2 ความสำคัญของการอ่าน
  - 3.3 พื้นฐานของการอ่านที่ดี
  - 3.4 ความมุ่งหมายในการอ่าน
  - 3.5 ประเภทของการอ่าน
  - 3.6 ระดับความเข้าใจในการอ่าน
  - 3.7 ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความ
  - 3.8 องค์ประกอบของการอ่านจับใจความ
  - 3.9 หลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความ
4. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R
  - 4.1 ความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R
  - 4.2 ขั้นตอนของวิธีสอนแบบ SQ4R
  - 4.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R
  - 4.4 ประโยชน์ของวิธีสอนแบบ SQ4R
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 3) ได้ระบุหลักการ และจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นควบคู่ความเป็นสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาสำหรับ การศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

- 6.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 6.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 6.3 มีวินัย
- 6.4 ใฝ่เรียนรู้
- 6.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 6.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 6.7 รักความเป็นไทย
- 6.8 มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

7. มาตรฐานการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- 7.1 ภาษาไทย
- 7.2 คณิตศาสตร์
- 7.3 วิทยาศาสตร์
- 7.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 7.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
- 7.6 ศิลปะ
- 7.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 7.8 ภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระการเรียนรู้ เป็น 8 กลุ่ม ด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มรายวิชาพื้นฐาน จึงนับว่าเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญ

ความสำคัญของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจนอกจากนี้ ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่านสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัดที่ 5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ใน

การดำเนินชีวิต

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น วรรณคดีในบทเรียน บทความ บทโฆษณา งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ และข่าวเหตุการณ์ประจำวัน

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยจึงนำเสนอประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ ดังนี้

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน การอ่านเป็นกระบวนการอันซับซ้อน ดังนั้น ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านจึงให้ความหมายของการอ่านแตกต่างกัน ซึ่งแล้วแต่ผู้เชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ จะมองไปในด้านใด เช่น นักภาษาศาสตร์จะมองการอ่านในแง่ของภาษา นักจิตวิทยาจะมองการอ่าน ในแง่ของจิตวิทยา หรือมองในแง่จิตภาษาศาสตร์ แต่ส่วนมากก็ให้ความหมายที่คล้ายกัน และใกล้เคียงกัน ดังนี้

นิรันดร สุขปรีดี (2540: 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือ การเข้าใจ ความหมายของตัวละคร หรือสัญลักษณ์ ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถในการแปลความ การตีความ การขยายความ การจับใจความสำคัญ และการสรุป

บันลือ พุกกะวัน (2534: 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการสื่อ ความหมายที่จะถ่ายทอดความคิด ความรู้จากผู้เขียน (ผู้สื่อ) ถึงผู้อ่าน การอ่านลักษณะนี้เรียกว่า “อ่านเป็น” ผู้อ่านย่อมเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน โดยผู้อ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่ อ่านแล้วได้ด้วย

นพดล จันทรเพ็ญ (2539: 73) ได้อธิบายไว้ว่า การอ่านคือ การแปลความหมายของตัวอักษร เครื่องหมายสัญลักษณ์ เครื่องสื่อความหมายต่าง ๆ ที่ปรากฏแก่ตาออกมาเป็นความคิดความเข้าใจในเชิงสื่อสาร แล้วผู้อ่านสามารถนำความคิดความเข้าใจนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ปานจิต โภญจนาวรรณ และธนิกานต์ มาหะศิริรานนท์ (2542: 1) ได้ให้ความหมายของ การอ่านไว้ว่า การอ่านคือการออกเสียงตามหนังสือเพื่อให้ได้ความหรือเข้าใจความ หรือเพื่อสื่อความ ตามหนังสือนั้น หรือแม้ไม่ออกเสียงแต่ทำความเข้าใจความหมายต่าง ๆ ตามหนังสือนั้นประการหนึ่ง

สมศักดิ์ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2548: 157) ได้อธิบายไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการค้นหาความหมายจากสิ่งพิมพ์ เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้อ่าน การอ่าน ไม่ได้หมายความว่าเฉพาะการมองผ่านแต่ละประโยคหรือแต่ละย่อหน้าเท่านั้น แต่ผู้อ่านจะต้องเข้าใจ ความคิดเรื่องนั้น ๆ ด้วย

แม่นมาส ขวลิต (2544: 232) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านไว้ว่า การอ่านคือ การใช้ ศักยภาพของสมองเพื่อการรับรู้ แปลความหมาย ความเข้าใจปรากฏการณ์ของข้อมูลข่าวสาร เรื่องราว ประสบการณ์ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ ตลอดจนสาระอื่นๆ ซึ่งมีผู้แสดงออกโดย สัญลักษณ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อสื่อสารการอ่านเป็นทักษะพื้นฐาน

และในปีเดียวกัน ทศนีย์ ศุภเมธี (2544:79) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านคือ การแปล สัญลักษณ์ที่เขียนหรือพิมพ์ให้มีความหมายออกเป็นสัญลักษณ์ สัญลักษณ์ในภาษาไทย คือ คำ ข้อความ จึงเป็นเรื่องสำคัญมาก ในการสอนอ่านแก่เด็กแรกเรียน นักเรียนจะต้องเข้าใจความหมาย และนำไปใช้ในการฟัง พูด และเขียนได้อย่างถูกต้อง

วรรณิ โสมประยูร (2542: 121) ได้อธิบายไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ ต้องใช้สายตามสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดย แปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและ ผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน (2546: 917) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ สังเกต หรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ

กรมวิชาการ (2546: 7) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การแปล ความหมายของอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับ เรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระจากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ได้

นอกจากนี้ สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2547: 126) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือการรับรู้ความหมายและสร้างความเข้าใจจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ที่จะทำให้ผู้อ่านมีความรู้ ความเข้าใจดีขึ้น รู้กระบวนการต่าง ๆ ในอันที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาในตัวผู้อ่านขึ้น ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันโลก ทันเหตุการณ์ รู้เท่าทันคนในสังคม อันจะก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ได้

สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้เพื่อจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ ขยายความ โดยการผสมผสานระหว่างความมุ่งหมายของผู้เขียนกับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านและนำความรู้ ความคิดที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ จากการศึกษาความสำคัญของการอ่าน ผู้วิจัยจึงนำเสนอประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่าน ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2538: 3) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านหนังสือมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิตได้อย่างมาก ผู้ใดมีความสามารถพิเศษในการอ่าน มักจะได้รับความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การอ่านหนังสือเป็นสิ่งจำเป็นแก่ผู้อยู่ในวงการการศึกษา เพราะผู้อยู่ในวงการศึกษจะต้องติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการอยู่เสมอ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ (2539: 12) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านช่วยให้คนเรียนเก่ง เพราะการเรียนวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยการอ่าน การอ่านยังช่วยให้ผู้อ่านปรับปรุงงานตนเอง การอ่านทำให้ได้รับความบันเทิง ทำให้ผู้อ่านเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นคนที่น่าสนใจ เนื่องด้วยการอ่านมากทำให้มีความคิดลึกซึ้ง สามารถแสดงความรู้ ความคิดเห็นได้ในทุกแง่ทุกเวลา

พูนศรี อิมประไพ (2530: 19-20) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นให้ประโยชน์แก่มนุษย์มากทุกด้านและทุกโอกาส การอ่านจะช่วยส่งเสริมความรู้ ความคิดของมนุษย์ให้เพิ่มพูนขึ้น การอ่านเปรียบเสมือนกุญแจสำหรับไขความรู้ ที่มีอยู่มากมายในโลก การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การอ่านทำให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านเป็นเครื่องมือส่งเสริมความคิด การอ่านทำให้เกิดความสำเร็จในการประกอบอาชีพ การอ่านเป็นเครื่องมือรับทอดทางมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นต่อ ๆ ไป

นอกจากนี้ สุจรีต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2542: 136) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่สำคัญมาก และใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิทยา เพื่อความบันเทิงใจ และการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้มีนิสัยรักการอ่าน และมีทักษะในการอ่าน มีอัตราเร็วในการอ่านสูง ย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำความรู้ที่ได้ จากการอ่านไปใช้ในการพูด การเขียนได้เป็นอย่างดี หากนักเรียนมีพื้นฐานในการอ่านดีแล้วย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

จากแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญในการอ่านนั้น ทำให้เห็นว่า การอ่านนั้นนอกจากจะเป็นทักษะสำคัญทางการแสวงหาความรู้แล้ว การอ่านยังมีความสำคัญในแง่อื่น ๆ อีกมาก เช่น เป็น

พื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ เป็นเครื่องช่วยให้เกิดความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ก่อให้เกิดความรู้ ความเพลิดเพลิน และมีประสบการณ์กว้างขวาง เป็นเครื่องมือช่วยในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เป็นต้น นอกจากนี้แล้วยังมีผลต่อเนื่องไปถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมืองในชาติด้วย

พื้นฐานของการอ่านที่ดี

นักอ่านที่ดีจะต้องเร่งสร้างพื้นฐานของการอ่านที่ดี ปัจจัยการสร้างพื้นฐาน (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน, 2547: 17-18) มีรายละเอียดดังนี้

1. ภูมิหลัง ผู้อ่านที่ดีต้องมีความรู้รอบตัวอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านที่จำเป็นมากที่สุด การอ่านเรื่องอะไรแล้วไม่เข้าใจนั้น เป็นเพราะผู้อ่านขาดภูมิหลังเรื่องนั้น ๆ
2. ประสบการณ์ คือ การได้พบได้เห็นได้คุ้นเคยกับเหตุการณ์ หรือเรื่องราวสั้น ๆ
3. ความรู้เชิงภาษา บางครั้งภาษาไทยเราเองก็เป็นอุปสรรคในการอ่านหนังสือ ทั้งนี้เพราะผู้อ่านมีความรู้เชิงภาษาไม่ดีพอ เมื่อได้อ่านหนังสือที่มีศิลปะในการใช้ถ้อยคำ สำนวนสูง ๆ คำพังเพย โวหาร และการเปรียบเทียบที่แหลมคม ก็ตีความไม่ได้ ทำให้การอ่านหมดรสชาติไปอย่างน่าเสียดาย

4. มีสมาธิแน่วแน่ในขณะที่อ่าน ไม่วอกแวก ใจลอย

สรุปได้ว่า พื้นฐานของการอ่านที่ดีต้องเกิดจากประสบการณ์ และความรู้เชิงภาษาที่ดี ทั้งนี้ผู้อ่านจะต้องมีสมาธิ และความตั้งใจในขณะที่อ่านด้วย

ความมุ่งหมายในการอ่าน

ความมุ่งหมายของการอ่านย่อมแตกต่างกันออกไป ซึ่งการอ่านครั้งหนึ่ง ๆ นั้นอาจมีจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้ รู้ทันความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วความเป็นไปในโลกซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด การอ่านเรื่องราว รู้จักพิจารณาเหตุผลในเรื่องนั้น ๆ เป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อความบันเทิง ได้แก่ นวนิยาย และเรื่องสั้น จะช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน คลายความเครียด

4. อ่านเพื่อความจรรโลงใจ หากพบปัญหาคับข้องใจ การอ่านหนังสือประเภทชีวประวัติ ประวัตินักบุญสำคัญ จะทำให้เราฟันฝ่าอุปสรรคในชีวิตไปได้ ทำให้แก้ปัญหาชีวิตของตนได้ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค

5. อ่านเพื่อสนองความต้องการด้านอื่น ๆ มนุษย์เรามีความต้องการที่แตกต่างกัน

6. การอ่านจะช่วยชดเชยสิ่งที่ขาดหายไป

7. การอ่านเป็นการแนะแนวทางในการแก้ปัญหาได้ทุกๆ ด้าน

ประภาศรี สีหอำไพ (2540: 331) ได้กล่าวไว้ว่า ความมุ่งหมายของการอ่านมีหลายประการคือ การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน อ่านเพื่อให้ได้เนื้อหา อ่านเพื่อความเข้าใจตัวเองและผู้อื่น

อ่านเพื่อจินตนาการ การอ่านเพื่อปลุกใจให้กล้าหาญ ต่อสู้ชีวิตต่อไปตามเรื่องทีอ่าน และอ่านเพื่อวิจารณ์หรือปฏิบัติศัหนังสือ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 23-25) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการอ่าน ดังนี้

1. อ่านเพื่ออยากรู้อยากเห็น และรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ อันเป็นความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์

2. อ่านเพื่อแก้ปัญหา

3. อ่านเพื่อความรู้ และการศึกษา

4. อ่านเพื่อค้นคว้าและวิจัย

5. อ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ

6. อ่านเพื่อรักษาสุขภาพเป็นโรคต่าง ๆ ควรจะรักษาตัวอย่างไร

7. อ่านเพื่อปรับปรุงงานอาชีพ

8. อ่านเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน เป็นการหาความสนุกเพลิดเพลินโดยไม่ต้องไปดูภาพยนตร์ ละคร โทรทัศน์ และอื่น ๆ

9. อ่านเพื่อแก้เหงา หรืออ่านเพื่อฆ่าเวลา

นอกจากนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 5-6) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายเฉพาะของการอ่าน ดังนี้

1. การตอบสนองอารมณ์ที่ผู้อ่านพอใจ

2. ช่วยให้พบกับความต้องการในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านจะช่วยชดเชย อารมณ์ที่ขาดหายไป และช่วยตอบสนองความต้องการในส่วนอารมณ์ หรือความรู้สึก ที่ต้องการติดตามเรื่องที่ได้รับจากผู้ฟัง

3. ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยแนวทางจากเรื่องที่อ่าน

4. ส่งเสริมให้มีการกระตือรือร้นในการอ่านเรื่องอื่น ๆ เพิ่มขึ้น

5. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของสมอง

6. ช่วยให้มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถใช้ประกอบการเรียนวิชาอื่น ๆ

7. รู้จักสถานที่ที่ไม่สามารถเดินทางไปเยือน แต่สามารถหาประสบการณ์ได้จากการอ่าน

8. มีความคิดเป็นอิสระในการเลือกที่จะอ่าน มีความเฉลียวฉลาด โดยอาศัยความรู้ และ

แนวคิดจากการอ่านไปสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้

9. เป็นการใช้เวลาพักผ่อน

10. ช่วยให้เกิดความสนใจในเรื่องใหม่ ๆ

11. ส่งเสริมการฝึกฝนทักษะการอ่านจากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นสูงขึ้น

12. เปิดเผยความลึกลับในเรื่องราวบางอย่างที่ผู้อ่านยังไม่รู้จักมาก่อน

13. ช่วยให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น

14. ช่วยให้มีความคิดแตกฉานมากขึ้น

15. ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีน้ำใจนักกีฬา

16. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเรื่องส่วนตัว

17. ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมกับผู้เขียน

18. ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ด้วยความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น
19. พัฒนาคุณค่าทางสังคม โดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ให้มากยิ่งขึ้น
20. ช่วยให้อ่านมีหู ตา กว้างไกลยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่านก็คือ การอ่านให้ได้ชัดเจนถูกต้อง รวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และอ่านเพื่อติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนาอาชีพ และความเป็นอยู่ของตนเองในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเภทของการอ่าน

การอ่านได้มีการจัดประเภทไว้ตามหลักและทฤษฎีของนักวิชาการทางการศึกษา โดยผู้วิจัยได้นำเสนอในส่วนที่สำคัญ ดังนี้

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2542: 84) ได้แบ่งประเภทการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ การอ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อขวนขวายหาความรู้ และความเพลิดเพลินให้กับตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกอัตราเร็ว และการจับใจความสำคัญ การอ่านออกเสียงได้แก่ อ่านออกเสียงร้อยแก้ว อ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อความไพเราะให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลิน

วรรณิ โสมประยูร (2542: 127) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านออกเสียง แบ่งได้ 3 แบบ ได้แก่

- 1.1 การอ่านร้อยแก้ว
- 1.2 การอ่านร้อยกรอง
- 1.3 การอ่านทำนองเสนาะ

2. การอ่านในใจ แบ่งได้ 7 แบบ ได้แก่

- 2.1 การอ่านแบบค้นคว้าหาความรู้
- 2.2 การอ่านแบบจับใจความสำคัญ หรือหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- 2.3 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกขั้นตอน
- 2.4 การอ่านเพื่อหารายละเอียดทุกคำเพื่อการปฏิบัติ
- 2.5 การอ่านแบบวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อหาเหตุผล
- 2.6 การอ่านแบบไตร่ตรองโดยใช้วิจารณญาณเพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อดีข้อเสียสำหรับ

เลือกแนวทางปฏิบัติ

- 2.7 การอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสังเกตและจดจำ

กรมวิชาการ (2546: 25) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ได้แก่ การอ่านนิทาน นิยาย หรือเรื่องสั้นที่สนุกสนาน จะเน้นในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้นักเรียนสนใจและรักการอ่าน และการอ่านเพื่อความรู้ ได้แก่ การอ่านตำรา หนังสือวิชาการ หรือการอ่านเรื่องที่ต้องการ จะเน้นในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การอ่านเพื่อหาความรู้จะอ่านอย่างละเอียด อาจจะต้องอ่านซ้ำต้องจำทุกคำในประโยค หรือจับร้อยกรองทั้งบท นักเรียนจะต้องจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ และควรเป็นการอ่านในใจ เพื่อให้มุ่งแต่เนื้อเรื่องไม่ต้องพะวงถึงการออกเสียง

ลาวัญย์ สังขพันธานนท์ และคณะ (2549: 18-21) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การจำแนกประเภทตามลักษณะการอ่าน แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

1.1 การอ่านออกเสียง หมายถึง การอ่านโดยวิธีการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำหรือเสียง แล้วถ่ายทอดเสียงออกมาเป็นความคิด

1.2 การอ่านในใจ คือ การอ่านที่ถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิดโดยตรง การอ่านในใจเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยทักษะและความชำนาญ ผสมผสานกับการหมั่นฝึกฝนตนเองเพื่อก่อให้เกิดความชำนาญในการอ่าน ทักษะที่สำคัญในการอ่านในใจ ได้แก่ ทักษะการอ่านได้เร็ว และทักษะการเข้าใจความหมาย ทักษะในการอ่านเร็ว เป็นเรื่องของกลไกการอ่าน หรือการเคลื่อนไหวของสายตา ทักษะการเข้าใจความหมาย เป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะหากมีระดับความเร็วในการอ่านดีแต่ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาของสิ่งที่อ่านได้ การอ่านก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ การที่ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านได้จะต้องมีพื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้ คือ

1.2.1 ความรู้พื้นฐานเรื่องคำและไวยากรณ์ ได้แก่ การรู้จักความหมายของคำศัพท์ หน้าที่ของคำและประโยค

1.2.2 การรู้จักย่อหน้าหรือปริเฉท (Paragraph) ผู้อ่านมีความจำเป็นต้องรู้ความสำคัญของการย่อหน้า เพราะในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญ (Main Idea) หนึ่งย่อหน้าจะแสดงประโยคใจความสำคัญไว้หนึ่งประโยค เรียกว่า ประโยคหลัก (Topic Sentence) จากนั้นจะใช้ประโยคพลความ (Supporting Sentence) เป็นประโยคเสริมเพื่ออธิบายหรือขยายความตามปกติ ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ส่วนมากจะปรากฏที่ต้นหรือตอนท้ายของย่อหน้า หรืออาจปรากฏที่ตอนกลางของย่อหน้าก็ได้ หนึ่งย่อหน้าจะมีใจความสำคัญเพียงหนึ่งใจความเท่านั้น

1.2.3 ภูมิหลังและประสบการณ์ของผู้อ่าน ผู้อ่านที่มีประสบการณ์ได้พบเห็นหรือได้คุ้นเคยกับเหตุการณ์หรือเรื่องราว นั้น ๆ จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. การจำแนกประเภทตามวิธีการอ่าน แบ่งได้ 5 ลักษณะ คือ

2.1 การอ่านอย่างคร่าว ๆ เป็นวิธีการอ่านที่จะใช้เมื่อต้องการสำรวจว่าจะอ่านหนังสือต่อไปโดยละเอียดหรือไม่ การอ่านอย่างคร่าว ๆ จะอ่านเพียงชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง สารบัญ คำนำ หรือเป็นการอ่านเพียงบางตอนเพื่อดูจำนวน การอ่านเพื่อสังเกตเนื้อหา หรือการอ่านเพื่อดูตรรกะนี้ ค้นหาหัวข้อที่ต้องการว่ามีหรือไม่

2.2 การอ่านแบบตรวจตรา เป็นวิธีการอ่านละเอียดในข้อความที่ต้องการรู้ เป็นการอ่านเพื่อเก็บข้อมูล คือ การอ่านหนังสือในหัวข้อเรื่องเดียวกันจากหนังสือหลาย ๆ เล่ม เพื่อเปรียบเทียบและคัดเลือกก่อนจะสรุปและนำส่วนที่ตนเองต้องการมาใช้ นิยมใช้กันมากในการอ่านเพื่อการทำรายงาน การทำวิจัย การค้นคว้าหรือการทำวิทยานิพนธ์

2.3 การอ่านแบบศึกษาค้นคว้า เป็นการอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วนตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย เพื่อให้รู้เนื้อหาอย่างละเอียดลึกซึ้งทุกชั้นตอน และเก็บแนวคิดเพื่อสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาทั้งหมด

2.4 การอ่านเชิงวิเคราะห์หรือการอ่านตีความ เป็นวิธีการอ่านที่ต่อเนื่องจากวิธีการอ่านแบบศึกษาค้นคว้า คือ การอ่านอย่างละเอียดให้ได้ใจความครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะส่วนประกอบออกให้ได้ส่วนต่าง ๆ นั้นมีความหมายและความสำคัญอย่างไร

2.5 การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ คือ การอ่านโดยสอดแทรกการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อ่านไปด้วย โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้พื้นฐานมาก และต้องอาศัยเทคนิคการอ่านทุกวิธีอย่างมีประสิทธิภาพ แล้วจึงเกิดการสรุปประมวลเป็นความคิดรวบยอด สามารถวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและถูกต้อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การอ่านแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การอ่านออกเสียง และการอ่านไม่ออกเสียง ผู้อ่านจะต้องมีทักษะพื้นฐานในการอ่าน ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านจึงจะเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน การอ่านมีระดับความยากง่ายที่ต่างกันตามระดับอายุของผู้อ่านด้วย

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่าน ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะในการอ่านของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การอ่านและความสามารถในการอ่าน ถึงแม้จะอ่านได้รวดเร็ว ถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนอ่านก็ถือว่าเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2547: 75) จัดอันดับความเข้าใจไว้คล้ายคลึงกัน (ดัลล์แมน และคณะ, 1974: 166) เป็น 3 ระดับ ดังนี้ การอ่านเอาเรื่อง การอ่านแปลความ และการอ่านขั้นวิจารณ์

จรรยา บุญมีประเสริฐ (2547: 23) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ความเข้าใจในการอ่านไม่ได้จำกัดอยู่ที่เพียงการตอบคำถามได้ถูกต้องเท่านั้น แต่หมายถึงความเข้าใจ 2 ระดับ คือ ระดับต่ำ เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้อ่านพอใจกับสิ่งที่ตนอ่าน ระดับสูงนักเรียนต้องจับใจความสำคัญให้ได้ เข้าถึงแก่นของแนวคิดที่เขียนอยู่ และสามารถเปรียบเทียบแนวคิดเหล่านั้นกับสิ่งที่เคยรู้มา เพื่อที่จะรับเอาสาระสำคัญ และแนวคิดใหม่มาผสมผสานเป็นมโนทัศน์ทั้งใหม่และเก่าให้เข้าด้วยกัน

ดัลล์แมน และคณะ (1974: 166) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ คือ ระดับความเข้าใจข้อเท็จจริง ระดับความเข้าใจขั้นตีความ ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า คือความสามารถในการประเมินค่าสิ่งที่ผ่านมาโดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ระดับความเข้าใจในการอ่านมีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับครูผู้สอนอ่าน ในการกำหนดจุดประสงค์การอ่านของนักเรียนให้เหมาะสมกับระดับชั้นอายุ และความสามารถในการอ่าน ที่สำคัญคือ ความเข้าใจในการอ่าน เป็นพื้นฐานของ การอ่านจับใจความสำคัญ เพราะผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านแล้วจะไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ฉะนั้น ในการสอนอ่านผู้สอนจำเป็นต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญให้ได้ผล ดังนี้ ระดับความเข้าใจความหมายของอักษร ระดับความเข้าใจขั้นตีความ ระดับขั้นวิเคราะห์ วิวิจารณ์ ระดับความเข้าใจขั้นสร้างสรรค์

ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความ

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญไว้ดังนี้

บันลือ พุกกะวัน (2545: 29-35) กล่าวว่า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่า เรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

มีความสำคัญตรงไหน และความหมายว่าอย่างไร จะเห็นได้ว่าการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องของความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญหรือประเด็นที่สำคัญของเรื่องที่อ่าน

สุภัสสร วัชรคุปต์ (2543: 66) กล่าวว่า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน

อรุณี สายเสมา (2541:12) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ คือ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน สามารถจับใจความสำคัญ สาระสำคัญ แปลความให้เข้าใจตรงกับผู้เขียนที่ต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน

แววมยุรา เหมือนนิล (2541: 12) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญว่า การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่อง หรือของหนังสือของแต่ละเล่มว่าคืออะไร

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญ คือ กระบวนการถ่ายทอดความหมายจากสารหรือตัวอักษรออกมาเป็นความคิด การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน จับประเด็นสำคัญได้ สามารถนำประสบการณ์เดิมมาใช้ในการทำความเข้าใจและสามารถบอกจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องนั้น

องค์ประกอบของการอ่านเพื่อจับใจความ

องค์ประกอบที่ทำให้เข้าใจในการอ่านเพื่อจับใจความของเรื่องที่อ่าน มีผู้เสนอความคิดไว้ดังนี้

สุภาภ นิชิมุทรากุล (อ้างถึงใน สุรียา เฟ็งลี, 2552: 7-8) กล่าวว่าความเข้าใจของการอ่านแต่ละบุคคลจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ ประการ เช่น

1. ความเข้าใจในการอ่านของแต่ละบุคคลอาจแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์เดิม และความคิดอันเป็นวัตถุประสงค์ของการอ่านที่เกิดขึ้นในขณะนั้น เช่น

- 1.1 อ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ
- 1.2 อ่านเพื่อศึกษารายละเอียดที่สำคัญ
- 1.3 อ่านเพื่อศึกษาคำแนะนำต่าง ๆ เช่น การใช้เครื่องมือ
- 1.4 อ่านเพื่อคาดการณ์ว่าเรื่องจะลงเอยอย่างไร
- 1.5 อ่านเพื่อศึกษาคูณค่าของสิ่งที่อ่าน
- 1.6 อ่านเพื่อรวบรวมเรื่อง หรือย่อเรื่องแล้วนำมาเขียนใหม่
- 1.7 อ่านเพื่อเปรียบเทียบกับเรื่องราวหรือข้อความอื่น
- 1.8 อ่านเพื่อจดจำและเข้าใจเนื้อเรื่อง สำหรับนำไปใช้ชั่วคราวหรือนำไปใช้ตลอดไป

2. พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีขึ้น และถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับพิสัยของหมู่คำที่เด็กอ่านเข้าใจได้ และขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา ชนิดของประสบการณ์เก่า และความยากง่ายของข้อความที่เด็กอ่านด้วย

3. ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องราวที่อ่านมากน้อยต่างกัน ความถูกต้องในการเข้าใจของเด็กย่อมแตกต่างกันมากน้อยตามประสบการณ์ความยากง่ายของข้อความนั้น ๆ

4. ระดับความเข้าใจในการอ่าน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เป็นต้นว่า สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจคำศัพท์ที่อ่าน และวิธีการพิเศษเฉพาะตัวของผู้อ่านแต่ละคน รวมทั้งประสบการณ์เดิมของแต่ละคน

5. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน ต้องอาศัยความเข้าใจในคำศัพท์ความสามารถในการนึกภาพสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความและสิ่งอื่น ๆ

เวนไรท์ (Wainwright, 1972: 36-38) กล่าวว่า ผู้ที่จะเข้าใจในเรื่องราวที่ตนอ่านได้ จะต้องมีความสามารถดังนี้

1. เก็บใจความสำคัญและรำลึกได้เมื่อต้องการ
2. เลือกเอาแต่หัวข้อสำคัญ
3. ตีใจความสำคัญ และแนวคิดในเรื่องได้
4. สรุปเรื่องราวต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
5. สรุปและประเมินค่าเนื้อเรื่องที่ตนอ่านได้
6. เชื่อมโยงความรู้ที่ได้มาจากประสบการณ์

การอ่านที่จะเข้าใจเรื่องและจับใจความสำคัญได้นั้น ต้องสืบเนื่องมาจากการอ่านให้เกิดทักษะ 5 ขั้นตอน คือ อ่านออก อ่านคล่อง อ่านเข้าใจเรื่อง อ่านแยกแยะชนิดของข้อความ อ่านแล้วตีความหรือวินิจฉัยได้ ขั้นนี้เป็นขั้นที่จำเป็นที่สุดในการอ่าน ซึ่งผู้อ่านจะต้องเข้าใจว่า ผู้เขียนได้ส่งสารอะไรมาให้ผู้อ่านบ้าง โดยผู้อ่านจะต้องพิจารณาเอง

หลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความ

การสอนอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ครูต้องพยายามสร้างความสนใจให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ โดยฝึกให้นักเรียนอ่านเพื่อความเข้าใจในเรื่องราวที่กำหนด โดยครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นตอน ๆ ตามท้องเรื่องนั้น ๆ

บันลือ พุกษะวัน (2545: 145) กล่าวถึงการอ่านจับใจความสำคัญว่า เป็นการอ่านเรื่องเพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร สำคัญตรงไหน และมีความหมายอย่างไร สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นการอ่านในใจมากกว่าการอ่านออกเสียง เพราะนักเรียนอ่านหนังสือได้ดีแล้วจึงเน้นการอ่านจับใจความสำคัญซึ่งมีขั้นตอนในการฝึกดังนี้

ขั้นตอนการฝึก

1. อ่านเรื่องราวผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นว่าด้วยเรื่องอะไรบ้าง จุดใดบ้างตอนใดเป็นตอนสำคัญของเรื่อง
2. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจให้ถูกต้อง
3. ตอบคำถามสั้น ๆ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ หรือบันทึกย่อเพื่อทดสอบความเข้าใจตนเอง
4. เรียบเรียงใจความสำคัญด้วยตนเอง
5. ขึ้นเสนอแนะการฝึก
6. สอนคำที่ควรศึกษา หรือคำที่มีความหมายพิเศษให้ก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหาเกี่ยวกับการตีความและจับใจความ
7. ตั้งคำถาม เพื่อค้นหาคำตอบ เพื่อนักเรียนรู้จักจุดประสงค์ก่อนอ่าน

8. สรุปลงโครงสร้างเรื่องให้ฟังก่อนอ่าน
9. สนทนาเกี่ยวกับภาพ หรือประสบการณ์ที่มีส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
10. กำหนดเวลาในการอ่านให้เหมาะสมกับจำนวนคำที่อ่าน และลดเวลาให้น้อยลงทีละน้อย
11. ควรแนะนำให้รู้ว่าข้อความสำคัญหรือใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า จะอยู่ตอนต้นของย่อหน้า หรือตอนท้ายของย่อหน้า และสรุปจะอยู่ตอนท้ายของเรื่อง แต่ถ้าเป็นบทสนทนา หรือบทร้อยกรอง จะต้องอ่านจับใจความทุกบรรทัด
12. ควรนำเรื่องง่าย ๆ สั้น ๆ ให้ฝึกก่อน แล้วเพิ่มความยาวขึ้นตามลำดับ
13. ให้ปฏิบัติกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่าน เช่น ตอบคำถาม สรุปเรื่องเพื่อทดสอบความเข้าใจ
14. หลังการอ่านในใจแล้ว อาจให้อ่านออกเสียงอีกโดยเฉพาะเนื้อเรื่องที่เป็นบทร้อยกรอง กรมวิชาการ (2545: 49-50) กล่าวถึงการสอนอ่านเพื่อจับใจความสำคัญว่าเป็นการอ่านในใจโดยมุ่งเน้นแต่เนื้อเรื่อง ไม่พะวงกับการออกเสียง โดยครูแนะนำให้ตั้งคำถามสำหรับถามตัวเองจากเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน อย่างไร และในการสอนของครูควรแนะแนวทางให้ก่อนเพื่อที่จะช่วยให้การอ่านจับใจความสำคัญได้ผลดี เช่น
  1. อธิบายคำบางคำที่มีความหมายพิเศษ หรือคำที่ควรทราบก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหาในการเข้าใจความหมายในขณะที่อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
  2. ให้นักเรียนรู้จักจุดมุ่งหมายของการอ่าน หรืออาจมีการตั้งคำถามเพื่อค้นหาคำตอบจะช่วยให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญได้ดีขึ้น
  3. มีการสนทนาเกี่ยวกับเค้าโครงเรื่องที่อ่านก่อนหรือสนทนาเกี่ยวกับภาพ หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่จะให้อ่าน
  4. กำหนดเนื้อหาและเวลาที่ให้อ่านได้อย่างเหมาะสมกับระดับ วัย และความสามารถ
  5. ควรมีกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่าน เช่น ให้ตอบคำถาม หรือให้เขียนสรุปเรื่องราวเพื่อทดสอบความเข้าใจ หรืออาจให้อ่านออกเสียงซ้ำในเนื้อหานั้นอีกก็ได้
- แวมมยุรา เหมือนนิล (2541: 17) กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความสำคัญได้หรือไม่ ควรมีทักษะต่อไปนี้
  1. การจัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
  2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง
  3. รายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์ วันที่ และอื่น ๆ
  4. การปฏิบัติตามคำสั่งและข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
  5. การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็นหรือจินตนาการได้
  6. การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลเก่าที่มีอยู่แล้ว
  7. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
  8. การให้ตัวอย่างประกอบได้
  9. การจำแนกใจความสำคัญ และสนใจความสำคัญได้
  10. การกล่าวสรุปได้

สรุปได้ว่า การสอนอ่านจับใจความสำคัญ ครูต้องพยายามสร้างความสนใจให้นักเรียน เห็นคุณค่า และความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ โดยฝึกให้นักเรียนอ่านเพื่อความเข้าใจ เรื่องราวที่กำหนดให้ การบอกรายละเอียด การจัดลำดับเหตุการณ์ การบอกถึงเหตุผล โดยครูต้องตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นตอน ๆ ตามเรื่องนั้น ๆ

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R

วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่ได้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความ เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่ได้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความ เข้าใจแนวคิดอย่างมีจุดหมาย ในแต่ละขั้นตอน นั้นจะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นการสอนอ่านที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอีกด้วย

ความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R

การศึกษาความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R นั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และนำเสนอใน ส่วนที่สำคัญ ดังนี้

สுகนธ์ สินธพานนท์ (2545: 287-297) ได้ให้ความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R โดยสรุป ได้ว่าเป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ตั้งไว้ ลักษณะการสอนจะเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง แต่ความชำนาญจะขึ้นอยู่กับการฝึกฝน และความรู้เดิมของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจะต้องตระหนักถึงความรู้เดิมของผู้เรียนหรือจะต้องมีการปูพื้นฐานเดิมให้กับผู้เรียนก่อนที่จะถึงบทเรียน และผู้สอนจะต้องคำนึงด้วยว่าการอ่านเป็นการอ่านเพื่อเนื้อหาสาระ มิใช่สนใจที่ตัวภาษา

รัตนภรณ์ เลิศคำฟู (2547: 30) ได้ให้ความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R โดยสรุปได้ว่า วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนประเภท การสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร ถึงการสอนจะเน้นทักษะการอ่าน แต่ผู้สอนจะต้องสอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

พรนิภา บรรจงมณี (2548: 5) ได้ให้ความหมายของวิธีการสอนแบบ SQ4R โดยสรุปได้ว่าเป็นวิธีการอ่านที่ดำเนินการตามขั้นตอน 6 ขั้นตอน โดยเริ่มจาก ขั้นสำรวจ เป็นขั้นแรกที่ครูให้ผู้เรียนสำรวจชื่อเรื่อง หัวเรื่อง และหัวข้อย่อยอย่างคร่าว ๆ ขั้นตั้งคำถาม เป็นขั้นที่ผู้เรียนตั้งคำถามก่อนการอ่าน ทำให้การอ่านมีจุดหมาย ขั้นอ่านผู้เรียนจะอ่านบทอ่านอย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ หลังจากนั้นบันทึกข้อความหลังและข้อความสำคัญ แล้วนำเขียนสรุปใจความสำคัญและนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่

จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่า วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านอย่างมีขั้นตอน เป็นวิธีการสอนอ่านอย่างคร่าว ๆ โดยใช้คำถามเป็นตัวกำหนดจุดหมายการอ่าน ลักษณะการสอนจะเป็นลักษณะการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะในขั้นของการอ่านแบบ SQ4R จะประกอบไปด้วยการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนเป็นการอ่านเพื่อเนื้อหาสาระมิใช่สนใจที่ตัวภาษาผู้สอนจึงต้องตระหนักถึงความรู้เดิมของผู้เรียนด้วย

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบ SQ4R

วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ตามแนวคิดของ Francis P. Robinson (1961: 29-30) โดยได้เสนออยู่ทฤษฎีวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ไว้ ซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนเลือกสิ่งที่เขาคาดว่าจะรู้จักจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและจดจำได้ดีและทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจ (Survey) เป็นการอ่านอย่างรวดเร็ว สรุปรวมความคิดทั่ว ๆ ไป ขั้นตอนที่ 2 การถาม (Question-Q) ให้ตั้งคำถามตัวเองเกี่ยวกับเรื่องนั้น ขั้นตอนที่ 3 การอ่าน (Read-R) เป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายอ่านเพื่อที่จะหาคำตอบตามที่ได้ตั้งไว้ โดยมุ่งหารายละเอียดให้เกิดความกระจ่างชัดเจน ขั้นตอนที่ 4 การจำ (Recite-R) ให้อ่านเรื่องราวที่สำคัญโดยใช้คำพูดของตัวเองซึ่งจะทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านดีขึ้น และขั้นตอนที่ 5 การทบทวน (Review-R) การพยายามทบทวนเรื่องที่อ่านเพื่อรวบรวมความคิด

ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 วอลเตอร์ พอท (Walter Pauk) ได้เสนอวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R โดยได้แนวคิดจากวิธีการอ่านของโรบินสัน (Robinson) โดยการเพิ่มขั้นตอนบันทึก (Recoed) หลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนจากขั้นตอนการทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect) ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี บอกรายละเอียดและจดจำเรื่องและสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สคูนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2545: 289-290) ได้เสนอวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ว่ามีขั้นตอนการสอนอ่าน 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การอ่านอย่างคร่าว ๆ (Survey-S) คือ การกวาดสายตาไปตามหัวข้อในบทอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องที่อ่านถ้าหากว่าบทอ่านนั้นมีบทสรุปก็อ่านบทสรุปด้วยการอ่านในขั้นตอนนี้ไม่ควรใช้เวลามากเกินไป การอ่านในขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้อ่านได้รู้ใจความสำคัญของเรื่อง หรือแนวคิดหลักของเรื่องและจะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ของเรื่องได้

ขั้นตอนที่ 2 การตอบคำถาม (Question-Q) การตั้งคำถามนี้จะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้น จึงช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็ว และที่สำคัญก็คือ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน ในขณะที่เดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงนั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้างตอนไหน และเมื่อไหร่ อย่างไรก็ตามควรพยายามตั้งคำถามให้ได้ เพราะจะช่วยให้การอ่านขั้นต่อไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย และสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

ขั้นตอนที่ 3 การอ่านเพื่อหาคำตอบ (Read-R) คือ การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอีกอย่างละเอียด และในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญโดยแท้จริงขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้านึกถึงคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสือก่อนแล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 4 การจดบันทึก (Record-R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งเน้นจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 5 การทบทวน (Recite-R) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญโดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง ถ้ายัง

ไม่แน่ใจบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ และขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ (Reflect) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือมีความเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ไม่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง

พริภา บรรจงมณี (2548: 12) ได้เสนอขั้นตอนวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นนี้ผู้เรียนจะอ่านและสำรวจเนื้อหาในบทอ่านเพื่อหาความหมายโดยรวม คำโครงและประเด็นสำคัญทั่วไปที่มีในบทอ่าน 2) ขั้นตั้งคำถาม (Question) เป็นขั้นถามคำถามจากหัวข้อต่างๆที่พบในขั้นตอนที่สำรวจเนื้อหาผู้เรียนจะทำการตั้งคำถามเอง ทั้งนี้ผู้เรียนสามารถรู้จุดมุ่งหมายในการอ่านของตนเอง 3) ขั้นอ่าน (Read) ผู้เรียนอ่านเนื้อหาโดยละเอียด โดยพยายามหาใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านนั้น ๆ และพยายามหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นที่แล้ว 4) ขั้นบอกคำตอบอีกครั้ง (Recite) ผู้เรียนเขียนระบุคำตอบที่ได้จากการอ่านเป็นคำพูดของตัวเอง 5) ขั้นไตร่ตรอง (Reflect) ผู้เรียนเขียนสะท้อนความคิดเห็นเรื่องราวและความรู้สึกของตนที่ได้จากบทอ่าน โดยมีการไตร่ตรองอย่างรอบคอบและมีการให้เหตุผลสนับสนุนต่อแนวคิดหรือความเชื่อของตน และ 6) ขั้นทบทวน (Review) ผู้เรียนจะทบทวนประเด็นที่เขียนบันทึกที่ได้จากบทอ่านในขั้นนี้ผู้เรียนสามารถทบทวนสามารถทบทวนสิ่งที่ได้บันทึกไว้ร่วมกับผู้เรียนคนอื่น ทั้งนี้เพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในบทอ่านมากขึ้นและมีการแลกเปลี่ยนทัศนคติต่างๆระหว่างกัน

จากการระบุขั้นตอนของวิธีสอนแบบ SQ4R ของนักวิชาการดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ขั้นตอนของการสอนอ่านแบบ SQ4R ประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) Survey (S) การสำรวจบทอ่านและอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ 2) Question (Q) การตั้งคำถามจากบทอ่าน 3) Read (R) การอ่านบทความอย่างละเอียด และค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ 4) Record (R) การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ 5) Recite (R) การสรุปใจความสำคัญ โดยใช้ภาษาของตนเอง และ 6) Reflect (R) การทบทวนวิเคราะห์ วิจารณ์บทอ่าน และแสดงความคิดเห็น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ผู้วิจัยได้นำเสนอในส่วนที่สำคัญ ดังนี้

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2545: 289-290) ได้เสนอการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ว่าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นนำสู่บทเรียน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นจัดทำบรรยากาศให้รู้สึกสบายไม่เคร่งเครียดเสนอสิ่งเร้าเพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนบทใหม่ ซึ่งผู้สอนจะเสนอในขั้นนี้ การเสนอเนื้อหาใหม่สำหรับการอ่านผู้สอนอาจจะกำหนดให้ผู้เรียนเตรียมมาเองหรือผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมก็ได้ เพราะการสอนอ่านมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านได้นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นสื่อที่นำมาใช้เป็นของจริง (Authentic Materials) เช่น ใบโฆษณา ข่าว จดหมาย ใบสมัครงาน และจุลสาร ฯลฯ

2. ขั้นสอน ซึ่งขั้นสอนกระทำการสอนตามขั้นตอนของวิธี SQ4R

2.1 Survey (S) คือ การให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป การอ่านอย่างคร่าว ๆ นี้จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวความคิดต่าง ๆ ได้

2.2 Question (Q) คือ การตั้งคำถาม การตั้งคำถามนี้จะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้ อยากเห็น ดังนั้น จึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็ว และที่สำคัญก็คือ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน ในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหน และเมื่อไหร่ อย่างไรก็ตามควรพยายามตั้งคำถามให้ได้ เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย และสามารถจับประเด็นสำคัญได้อย่างถูกต้องมาพิเคราะห์

2.3 Read (R) คือ การอ่านข้อความในบทเรียนหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอีกอย่างละเอียด และในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความ และจับประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริง ขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้านึกถึงคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสือก่อนแล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบที่ต้องการ

2.4 Record (R) คือ การให้ผู้เรียนจำจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอน Read (R) โดยมุ่งเน้นจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

2.5 Recite (R) คือ การให้ผู้เรียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง ถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

2.6 Reflect (R) คือ การให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความเห็นสอดคล้องหรือมีความเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง

3. ขึ้นสรุปและประเมินผล ผู้สอนจะต้องไม่ลืมว่าการสิ้นสุดการเรียนรู้จะต้องมีการวัด ประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เป็นการประเมินความสามารถเพื่อนำผลมา พัฒนาผู้เรียนและช่วยผู้เรียนที่อ่อน โดยอธิบายเพิ่มเติม ให้แบบฝึกหัดมากขึ้น หรือสำหรับผู้เรียนที่ดี ก็อาจจะให้แบบฝึกหัดเสริมให้มีทักษะเพิ่มขึ้นอีกก็ได้

สนญา พลิตี (2548: 10-11) ได้เสนอการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ว่าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ชี้นำสู่บทเรียน หมายถึง ชั้นสร้างหรือเสนอสิ่งเร้าเพื่อให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียน บทเรียนใหม่

2. ชี้นสอนนักเรียนศึกษาใบความรู้ ใบงาน และเอกสารประกอบการเรียนรู้ตามขั้นตอน การสอนด้วยวิธี SQ4R

2.1 Survey (S) หมายถึง ชั้นที่นักเรียนอ่านเนื้อหาในใบความรู้ ใบงาน หรือเอกสาร ประกอบการเรียนรู้ เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง โดยใช้เวลาประมาณ 1-5 นาที หลังจากนั้นครูและ นักเรียนจะอภิปรายร่วมกันถึงใจความสำคัญของเรื่องแล้วให้นักเรียนเขียนลงในแบบบันทึกกิจกรรม SQ4R

2.2 Question (Q) หมายถึง ชั้นที่นักเรียนอ่านเนื้อหาที่ใบความรู้ ใบงาน หรือเอกสารประกอบการเรียนรู้โดยคำถามจะได้มาจากใจความสำคัญที่เขียนไว้และครูจะเป็นผู้แนะนำในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาในการตั้งคำถาม ครูทำการสุ่มเลือกนักเรียนแล้วถามเกี่ยวกับคำถามที่นักเรียนตั้งไว้ จากนั้นให้นักเรียนคนอื่น ๆ แสดงความคิดเห็นร่วมกันแล้วเขียนคำถามลงในแบบบันทึกกิจกรรม SQ4R

2.3 Read (R) หมายถึง ชั้นที่นักเรียนอ่านข้อความในใบความรู้ ใบงาน หรือเอกสารประกอบการเรียนรู้ที่อ่านอย่างละเอียด เพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ หรือหาลำดับขั้นตอนและวิธีการนำไปปฏิบัติทดลอง โดยครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคำตอบหรือลำดับขั้นตอนในการทดลองหลังจากที่นักเรียนอ่านเสร็จแล้ว

2.4 Record (R) หมายถึง ชั้นที่นักเรียนทำการจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านขั้นตอนที่ 2.3 โดยเป็นการเขียนคำตอบเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในชั้นที่ 2.2 และมุ่งเน้นการจดบันทึกส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุม หรือย่อตามความเข้าใจของนักเรียนเอง หรือเป็นการบันทึกผลการทดลองจากการปฏิบัติทดลองตามใบงาน

2.5 Recite (R) หมายถึง ชั้นที่นักเรียนเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อสรุปใจความสำคัญของเรื่องจากการอ่านใบความรู้ ใบงาน หรือเอกสารประกอบการทดลองหรือเป็นการสรุปผลทดลองจากการปฏิบัติการทดลองตามใบงาน

2.6 Reflect (R) หมายถึง ชั้นที่นักเรียนสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการเรียนหรือการอ่านนั้นเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ที่ตนมีอยู่เดิมแล้ว

3. ขั้นสรุปและประเมินผล หมายถึง ชั้นที่นักเรียนร่วมกันสรุปเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเองในการอ่าน

จากการศึกษาแนวคิดและการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม จัดกลุ่มนักเรียนโดยความสามารถ กลุ่มละ 5-6 คน พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และชี้แจงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R

2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน กระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่จะอ่าน เช่น ให้อุปภาพที่สัมพันธ์กับเรื่องที่จะอ่าน เกมทางการศึกษา และการใช้คำถาม

3. ขั้นสอน เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ 1) นักเรียนสำรวจ (Survey-S) บทอ่าน และอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ 2) นักเรียนตั้งคำถาม (Question-Q) จากบทอ่าน 3) นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียด (Read) และค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ 4) นักเรียนจดบันทึก (Record-R) ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ 5) ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญ (Recite-R) โดยใช้ภาษาของตนเอง และ 6) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทบทวน (Reflect-R) วิเคราะห์ วิจาณ์บทอ่านหากข้อมูลที่สำคัญหาให้นักเรียนกลับไปอ่านซ้ำ

4. ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ทั้งด้านเนื้อเรื่องและวิธีการอ่าน ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้ด้วยคำถาม

ประโยชน์ของวิธีสอนแบบ SQ4R

จากการศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ของวิธีสอนแบบ SQ4R ผู้วิจัยได้นำเสนอในส่วนที่สำคัญ ดังนี้

จิตรา ชัยอมฤต (2539: 25) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบ SQ4R สรุปได้ว่าวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ช่วยพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นวิธีที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้วางแผน

สำหรับ สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2545: 290) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านที่ดีกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า จะทำให้การอ่านไม่มีจุดหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรการอ่าน อ่านแล้วจะจับจุดสำคัญหรืออ่านไปแล้วใช้จุดมุ่งหมายเหมือนกับการเหวี่ยงแห ไม่รู้ว่าจับอะไร ได้อะไรหรือไม่ แต่ถ้ามีการใช้คำถามจะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบเมื่อผู้สอนถาม ดังนั้นการใช้คำถาม จึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้

รัตนภักดิ์ เลิศคำฟู (2547: 55-58) ได้แสดงความเห็นไว้ว่าวิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ดี มีขั้นตอนเป็นระบบชัดเจน เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นในแต่ละขั้นตอนยังกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดตลอดเวลา ถ้าแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน โดยเฉพาะการตั้งคำถามนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ทำให้อ่านอย่างมีขอบเขต ซึ่งส่งผลให้อ่านมีประสิทธิภาพที่ดีกว่าการไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า และวิธีการสอนแบบ SQ4R นี้สามารถนำไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้

สุนทร อุดมหาราช (2547: 48) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นกระบวนการอ่านที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดี ตลอดจนการตั้งคำถามจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น เพราะการตั้งคำถามเป็นแนวทางให้ผู้อ่าน อ่านเนื้อหาที่อยู่ในขอบเขตทำให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายและช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนั้น พรนิภา บรรจงมณี (2548: 14) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการของวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของบทอ่าน รวมทั้งยังได้ฝึกทักษะการคิดที่ซับซ้อนในระดับสูง ผู้เรียนจำเป็นจะต้องพินิจวิเคราะห์เพื่อให้เข้าใจความคิดของผู้แต่ง

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าวิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน เป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความกระตือรือร้นในการเรียน ที่สำคัญวิธีการสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องได้ ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งมีผู้ศึกษาวิธีการในการแก้ปัญหาและการพัฒนาไว้หลากหลายวิธีด้วยกัน ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ยุวดี โปธายะ (2546: 83-85) ได้ศึกษาวิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความเข้าใจในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพก่อนและหลังได้รับการสอนแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 แผนกณิชการที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 4 (20001204) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผน การสอนที่ใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและแบบทดสอบความสามารถในการเขียนสรุปใจความ ผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบ SQ4R

รัตนภักดิ์ เลิศคำฟู (2547: 79-82) ได้ศึกษาการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแม่ก๊ะ และ 2) เพื่อศึกษาผลการศึกษาการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนบ้านแม่ก๊ะ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบสัมภาษณ์นักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 คน แผนละ 2 ชั่วโมง สามารถพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ดีขึ้น และ 2) ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียน นักเรียนร้อยละ 75.00 ผ่านเกณฑ์ 60% และมีคะแนนเฉลี่ยกลุ่มร้อยละ 62.08 นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนในระดับดีมาก นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่แสดงความพึงพอใจและต้องการเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R อีก

พรนิภา บรรจงมณี (2548: 14) ได้ศึกษาการใช้เทคนิค SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและการคิดไตร่ตรองของผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและศึกษาความสามารถในการคิดไตร่ตรองของผู้เรียนก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนเสลิวีทยาลัย ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเสริมทักษะ 3 (อ. 42202) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษทำการทดสอบก่อนและหลัง ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R มีคะแนน

ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดสอบสูงกว่าก่อนการทดลอง และผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R มีความสามารถในการคิดไตร่ตรองอยู่ในระดับดี

บุญไทย พลค้อ (2553) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิกต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน 2) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดรูปแบบการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโนนธาตนา อ้ายใหญ่วิทยา อำเภอภูซำ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิกต่อการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและแบบทดสอบต่อความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้ SQ4R โดยเน้นทักษะผังกราฟิก ผลการวิจัยว่า 1) ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นผังกราฟิก ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นทักษะผังกราฟิก อยู่ในระดับมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

Rosemary Shelion (1982, อ้างถึงใน โสภิษฐ์ อุดม, 2545: 39) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาการอ่าน พบว่า นักศึกษามีความสามารถสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบ SQ4R

Ghaith Shaaban and Hatal (2000, อ้างถึงใน พรนิภา บรรจงมณี, 2548: 13) ได้ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของเทคนิคที่ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านกับผู้เขียนภาษาอังกฤษในระดับที่สูงที่เป็นชาวอาหรับ ทั้งหมด 45 คน ผู้เรียนได้รับเทคนิคการสอนความเข้าใจในการอ่านทั้งหมด 3 วิธี คือ เอส คิว โฟร์ อาร์ เป็นเทคนิคการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพที่ดีที่สุด

Kritina Hedberg (2005, อ้างถึงใน พรนิภา บรรจงมณี, 2548: 13) ได้ศึกษาความสามารถความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค SQ4R กับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษา 3 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนทั้ง 3 คน มีความสามารถในการอ่านที่สูงขึ้น มีการใช้ทักษะและกระบวนการคิดในการอ่าน โดยการตั้งคำถาม ผู้เรียนสามารถจำรายละเอียดและบทเรียนได้มากขึ้น หลังจากที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ข้างต้นจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียนทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และเป็นวิธีการสอนอ่านที่ดีมีขั้นตอนเป็นระบบชัดเจน เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง นอกจากนั้นในแต่ละขั้นตอนยังกระตุ้นให้นักเรียน ได้ฝึกคิดตลอดเวลากลับแสดงความคิดเห็น นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และสามารถทำให้นักเรียนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ดีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R

สรุป

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษาข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำคำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรีมาขยายเป็นบทความสำหรับอ่านจับใจความ ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ ความหมายของการอ่าน ความสำคัญของการอ่าน พื้นฐานของการอ่านที่ดี ความมุ่งหมายในการอ่าน ประเภทของการอ่าน ระดับความเข้าใจในการอ่าน ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความ องค์ประกอบของการอ่านจับใจความ และหลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R ขั้นตอนของวิธีสอนแบบ SQ4R การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ประโยชน์ของวิธีสอนแบบ SQ4R และเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบ SQ4R พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี และยังช่วยให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเรื่องจากที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้รวดเร็ว และจดจำเรื่องตลอดจนสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในด้านการเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R อีกทั้งยังศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ ในเรื่องของความหมายของแบบทดสอบ ประเภทของแบบทดสอบ ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ หลักการสร้างแบบทดสอบ และการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น ในเรื่องของความหมายของความคิดเห็น ประเภทของความคิดเห็น ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็น และการวัดความคิดเห็นควบคู่ไปด้วยเพื่อใช้ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบหนึ่งกลุ่ม สอบก่อนและสอบหลัง (One Group Pretest – Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีและขั้นตอนการวิจัย

วิธีและขั้นตอนการวิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยทั้งหมด 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการทดลอง ขั้นสร้างเครื่องมือ ขั้นตอนการทดลอง และขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการทดลอง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 151 ห้องเรียน รวมนักเรียน 2,516 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนวัดทับกระดาน อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 23 คน ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มโรงเรียนในกลุ่มอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอดอนเจดีย์ จำนวน 31 ห้องเรียน นักเรียน 486 คน อำเภอสองพี่น้อง จำนวน 59 ห้องเรียน นักเรียน 1,052 คน อำเภออู่ทอง จำนวน 61 ห้องเรียน นักเรียน 1,078 คน ได้โรงเรียนในอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มโรงเรียนในอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 6 กลุ่มโรงเรียน ได้แก่กลุ่มท่าจีน กลุ่มบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ กลุ่มสุวรรณสาธุกิจ กลุ่มหัวโพธิ์-ศรีสำราญ และกลุ่มทศมิตร ได้กลุ่มบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ

ขั้นที่ 3 สุ่มโรงเรียนในกลุ่มบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ จำนวน 10 โรงเรียน ได้แก่โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม โรงเรียนวัดพรสวรรค์ โรงเรียนวัดเขาพนมนาง โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม

โรงเรียนบ้านหัววัง โรงเรียนวัดทับกระดาน โรงเรียนบ้านหนองเฝ้า โรงเรียนวัดเวฬุวัน โรงเรียนวัดหัวกลับ โรงเรียนบ้านดอนตำลึง ได้โรงเรียนวัดทับกระดาน ซึ่งมีชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 23 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์เรื่องการอ่านจับใจความและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

4. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สาระที่ 1: การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่านตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สื่อที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ได้แก่ เนื้อหาประเภทบทความจากคำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี “เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง” (วสันต์ เทพสุรียานนท์, 2543: 9) โดยผู้วิจัยได้ศึกษา สืบค้น จากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี และจัดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลักและวิธีการอ่านจับใจความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เมืองยุทธหัตถี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 วรรณคดีขึ้นชื่อ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เลื่องลือพระเครื่อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 รุ่งเรืองเกษตรกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 สูงล้ำประวัติศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 แหล่งปราชญ์ศิลปิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 ภาษาถิ่นชวนฟัง

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ๆ ละ 5 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เรื่องการอ่านจับใจความ

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เรื่องการอ่านจับใจความ

1.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี SQ4R มีขั้นตอนดังนี้

- 1.1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย
- 1.1.1.1 ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 1.1.1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามวิธี SQ4R เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จากตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.1.1.3 ศึกษาข้อมูลท้องถิ่นที่ปรากฏในคำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี
- 1.1.2 สร้างแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ตามวิธี SQ4R เรื่องการอ่านจับใจความ ประกอบด้วย
- 1.1.2.1 ขั้นเตรียมความพร้อม ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และชี้แจงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธี SQ4R
- 1.1.2.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน กระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้ที่จะอ่าน เช่น ให้ดูภาพที่สัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน เกมทางการศึกษา และการใช้คำถาม
- 1.1.2.3 ขั้นเรียนรู้ของนักเรียนเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

ลำดับ	ขั้นตอน	ตัวอย่าง
1	นักเรียนสำรวจ (Survey) บทความและอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ	อ่านอย่างรวดเร็ว สำรวจความคิดทั่ว ๆ ไป
2	นักเรียนตั้งคำถาม (Question) จากบทความ	ตั้งคำถามตัวเองเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
3	นักเรียนอ่านจับใจความ (Read-R) จากบทความ	อ่านซ้ำอีกครั้ง และค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้
4	นักเรียนจดบันทึก (Record-R) ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่าน	จดบันทึกในส่วนที่สำคัญและจำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจ
5	นักเรียนสรุปใจความสำคัญ (Recite-R) โดยใช้ภาษาของตนเอง	เขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง ถ้ายังไม่แน่ใจบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่
6	นักเรียนแต่ละคนร่วมกันทบทวน (Reflect-R) วิเคราะห์บทความและแสดงความคิดเห็น	วิเคราะห์บทความที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้อง หรือมีความเห็นไม่สอดคล้อง

1.1.2.4 ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ทั้งด้านเนื้อเรื่องและวิธีการอ่าน ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้จากใบงานท้ายแผน

1.1.3 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็น พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2547: 117)

คะแนน +1 สำหรับเนื้อหาที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น
 คะแนน 0 สำหรับเนื้อหาที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
 คะแนน -1 สำหรับเนื้อหาที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

จากนั้นบันทึกผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ที่ยอมรับได้ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่าทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 1.00 (ภาคผนวก ก หน้า 63 - 71) สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมของภาษา และเนื้อหาตรงกับจุดประสงค์การวิจัย

1.1.4 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาประสิทธิภาพ โดยทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2557 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 จากสูตร E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2537: 538-539) โดยดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทดลองแบบรายบุคคล 1: 1 (Individual Tryout) ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพรสวรรค์ กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 คน ที่ไม่เคยเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มาก่อนและมีระดับความสามารถในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้แจ้งจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียนทราบ ทำแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วดำเนินการกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 หน่วย ปฏิบัติจนครบทุกกิจกรรม ทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของภาพกับบทความ ขนาดตัวอักษร ความถูกต้องของใบงาน ความสอดคล้องของบทความกับแบบทดสอบ ผลการวิเคราะห์ที่ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.67/90.00 (ภาคผนวก ก หน้า 72) เนื่องจากการทดลองครั้งนี้ใช้กับนักเรียนจำนวน 3 คน ทำให้ผู้วิจัยสามารถควบคุมการทดลองได้ตามขั้นตอน อีกทั้งนักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้อย่างมีสมาธิ ส่งผลให้มีผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพที่สูงกว่าเกณฑ์ จึงไม่มีการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการทดลองกับรายบุคคลมาแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหัววัง กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 9 คน ที่ไม่เคยเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยคัดเลือกนักเรียนเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและใช้เกณฑ์เดียวกันกับการทดลองรายบุคคลและนำข้อมูลจากการทดลองมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเวลา และการใช้ภาษาในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ผลการวิเคราะห์ที่ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.33/80.37 (ภาคผนวก ก หน้า

73) การทดลองครั้งนี้ใช้กับนักเรียนจำนวน 9 คน ซึ่งมากกว่าการทดลองในขั้นตอนที่ 1 ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถควบคุมการทดลองได้ตามขั้นตอน นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ดี แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนที่อ่านหนังสือได้ช้า และทำข้อสอบไม่ทัน ส่งผลให้มีผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพหลังเรียนลดลงจากการทดลองในขั้นตอนที่ 1 แต่ยังคงสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงปรับปรุงแก้ไขเรื่องเวลาในการทำแบบทดสอบหลังเรียนให้มากขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองภาคสนาม (Field Tryout) ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนที่ 2 แล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองพันทา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 30 คน ที่ไม่เคยเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยคัดเลือกนักเรียนเรียน เก่ง ปานกลางและอ่อน อย่างละ 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและใช้เกณฑ์เดียวกันกับการทดลองรายบุคคล และนำข้อมูลจากการทดลองมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อหาข้อบกพร่องของแผนการจัดการเรียนรู้อีกครั้งหนึ่ง ผลการวิเคราะห์พบว่ามีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.67/80.56 (ภาคผนวก ก หน้า 74 - 75) การทดลองครั้งนี้ใช้กับนักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งมากกว่าการทดลองในขั้นตอนที่ 2 ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถควบคุมการทดลองได้ตามขั้นตอน นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ดี ส่งผลให้มีผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงไม่มีการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้

สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

1.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความนี้ เป็นประเภทปรนัย มี 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียน

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ โดยสร้างเป็นแบบทดสอบปรนัย มี 4 ตัวเลือก ในแต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวให้ครอบคลุมเนื้อหาตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการอ่านจับใจความของวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 ข้อ

2.4 นำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็น จากนั้นบันทึกผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ที่ยอมรับได้ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผลการ

วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบทดสอบทุกข้อ พบว่ามีค่า 0.67-1.00 (ภาคผนวก ก หน้า 76 - 78) สรุปได้ว่าแบบทดสอบมีความเหมาะสมของภาษา และเนื้อหาตรงกับจุดประสงค์การวิจัย

2.5 ปรับปรุงแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยแก้ไขคำผิด และการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน

2.6 นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความมาแล้ว จำนวน 30 คน

2.7 ตรวจสอบแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความโดยให้คะแนนข้อที่ถูกข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ผิดหรือไม่ได้ตอบให้ 0 คะแนน นำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 ตารางที่ 3 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-1.00 ตารางที่ 4 จากนั้นเลือกข้อสอบแบบปรนัยไว้ 30 ข้อ

ตารางที่ 3 เกณฑ์การแปลความหมายผลการวิเคราะห์คำตอบถูกความยากง่ายของข้อสอบ (p)

ความยากง่ายของข้อสอบ (p)	ความหมาย
0.81-1.00	ง่ายมาก
0.60-0.80	ค่อนข้างง่าย
0.40-0.59	ปานกลาง
0.20-0.39	ค่อนข้างยาก
0-0.19	ยากมาก

ตารางที่ 4 เกณฑ์การแปลความหมายผลการวิเคราะห์คำตอบถูกอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r)

อำนาจจำแนกของข้อสอบ (r)	ความหมาย
0.60-1.00	ดีมาก
0.40-0.59	ดี
0.20-0.39	พอใช้ได้
0.10-0.19	ค่อนข้างต่ำ ควรปรับปรุง
0-0.09	ต่ำมาก ควรปรับปรุง

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบจำนวน 60 ข้อ พบว่า ข้อสอบที่สามารถใช้ได้มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.73 (ภาคผนวก ก หน้า 79 - 81)

2.8 หาค่าความเที่ยง (Reliability) ที่ระดับ 0.60 ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่องการอ่านจับใจความ พบว่ามีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91 (ภาคผนวก ก หน้า 79 - 81)

2.9 นำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความที่ใช้ได้จำนวน 33 ข้อ จาก 60 ข้อ มาคัดออกจำนวน 3 ข้อตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 1 ชุด (ภาคผนวก ฉ หน้า 147 - 154) และหลังเรียน จำนวน 1 ชุด (ภาคผนวก ฉ หน้า 155 - 162) ซึ่งแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจะต่างกันที่การสลับข้อ

2.10 นำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธี SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีวิธีดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

3.2 สร้างคำถามหรือแนวคำถาม และสร้างคำถามโดยการ

สร้างแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ

ระดับ 3 หมายถึง ความคิดเห็นพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง ความคิดเห็นพึงพอใจในระดับปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง ความคิดเห็นพึงพอใจในระดับน้อย

3.3 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและการสอนจำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตามเกณฑ์ .50 เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ลำดับที่	รายการ	คะแนน ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1.	ภาพประกอบบทอ่าน	+1	+1	0	0.67
2.	ขั้นตอนการอ่านทำให้เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
3.	เนื้อหา และกิจกรรมน่าสนใจ	+1	+1	+1	1.00
4.	การทำกิจกรรมใบงานหลังการอ่าน	+1	+1	+1	1.00
5.	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	1.00

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 สรุปได้ว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความเหมาะสมทางภาษา และมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วิจัย

3.4 ปรับปรุงแก้ไขขนาดตัวอักษรในแบบสอบถามให้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการทดลอง

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

2. ดำเนินการศึกษาโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้เรียนกับหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 8 หน่วย ใช้เวลาสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง นักเรียนแต่ละคนได้เรียนรู้เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ โดยมีกำหนดการเรียนรู้ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย

สัปดาห์	หน่วย	เนื้อหา	ชั่วโมง
1	1	หลักและวิธีการอ่านจับใจความ	3
	2	เมืองยุทธหัตถี	1
	3	วรรณคดีชิ้นชื่อ	1
	4	เลื่องลือพระเครื่อง	1
2	5	รุ่งเรืองเกษตรกรรม	1
	6	สูงล้ำประวัติศาสตร์	1
	7	แหล่งปราชญ์ศิลปิน	1
	8	ภาษาถิ่นชวนฟัง	1

3. ทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

4. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้เวลา 10 นาที

5. นำคะแนนที่ได้ไปแทนค่าสถิติตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ทำการสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความคิดเห็น โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

2. ตรวจสอบความเหมาะสม และความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3. ตรวจสอบแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเที่ยง (Reliability)

4. ตรวจสอบแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเที่ยง (Reliability)

5. ตรวจสอบคะแนนความก่อนและหลังเรียน และระดับความความคิดเห็นของนักเรียนโดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6. ตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบค่า (t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำคะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการศึกษามาเปรียบเทียบโดยใช้ t-test dependent ปรากฏผลในตารางดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

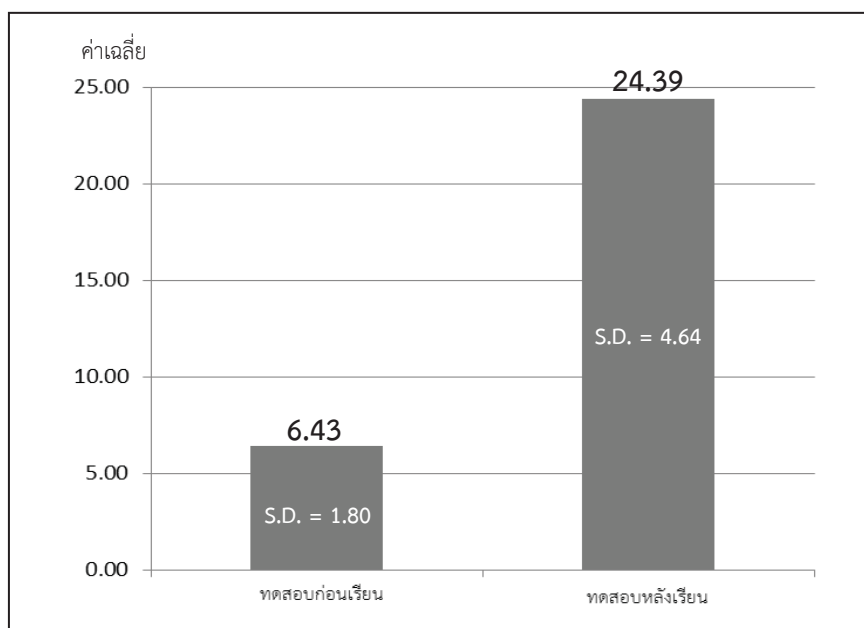
การทดสอบ	Mean (N=23)	S.D. (N=23)	df	t
ก่อนเรียน	6.43	1.80	22	-17.60*
หลังเรียน	24.39	4.64		

* $p > .05$

จากตารางที่ 7 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 6.43$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.80) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 24.39$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 4.64) เมื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบค่า (t-test) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้

ผู้วิจัยได้จัดทำกราฟแสดงการเปรียบเทียบผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงกราฟการเปรียบเทียบผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

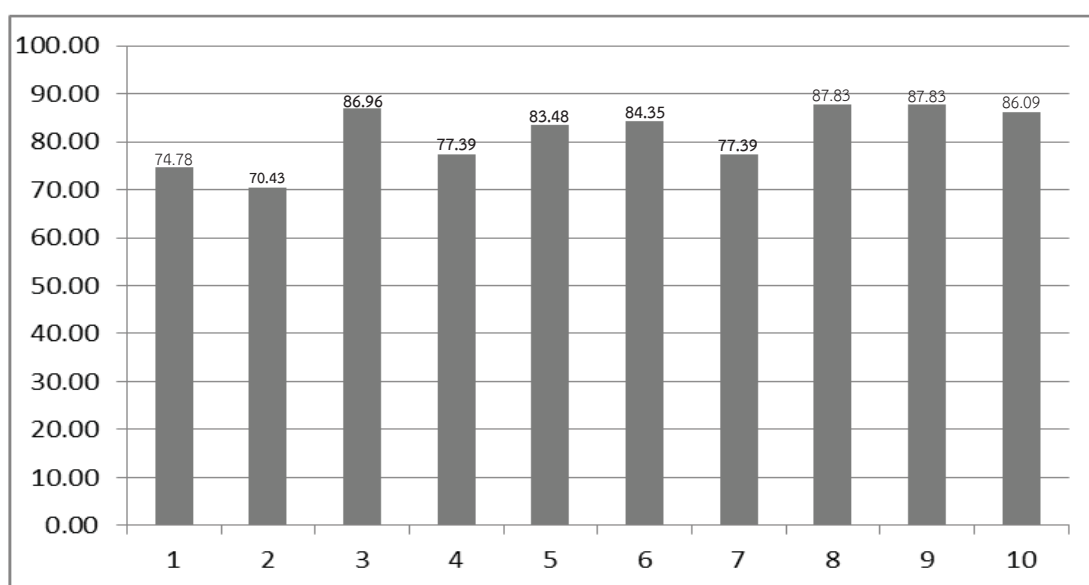

จากภาพที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกคนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัยได้จัดทำกราฟแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 ใบงาน ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงกราฟการแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 ใบงาน

จากภาพที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนจำนวน 10 ใบงาน ของนักเรียนทุกคนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ร้อยละ 70 เนื่องจากใบงานท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสม และความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้แล้วจึงนับได้ว่ามีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถอ่านแล้วจับใจความจากใบงานที่กำหนดให้ได้ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนจากใบงานที่ 9 มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ร้อยละ 87.83 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนจากใบงานที่ 2 มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ร้อยละ 70.43

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ คือ ระดับ 3 หมายถึง ความคิดเห็นพึงพอใจในระดับมากที่สุด ระดับ 2 หมายถึง ความคิดเห็นพึงพอใจในระดับปานกลาง และระดับ 1 หมายถึง ความคิดเห็นพึงพอใจในระดับน้อย มาคำนวณหาคะแนนเฉลี่ยและนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินดังปรากฏผลในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แสดงเกณฑ์การประเมินผลความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
2.50 – 3.00	พึงพอใจมากที่สุด
1.50 – 2.49	พึงพอใจปานกลาง
1.00 – 1.49	พึงพอใจน้อย

ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 23 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

ลำดับ	ข้อความถาม	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.	ภาพประกอบบทอ่านสวยงาม สื่อความหมายได้ดี	2.78	.42	พึงพอใจมากที่สุด
2.	ขั้นตอนการอ่านทำให้เข้าใจง่าย	2.74	.45	พึงพอใจมากที่สุด
3.	เนื้อหา และกิจกรรมน่าสนใจ	2.74	.45	พึงพอใจมากที่สุด
4.	การทำกิจกรรมใบงานหลังการอ่าน	2.83	.39	พึงพอใจมากที่สุด
5.	สามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น	2.87	.34	พึงพอใจมากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	2.78	.41	พึงพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีความคิดเห็นพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.78$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .41) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายข้อความ พบว่านักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดี มีความคิดเห็นพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.87$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .34) รองลงมาคือการทำกิจกรรมใบงานหลังการอ่านมีความคิดเห็นพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.83$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .39) ภาพประกอบบทอ่านสวยงาม สื่อความหมายได้ดีมีความคิดเห็นพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.78$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .42) สำหรับขั้นตอนการอ่าน ทำให้เข้าใจง่าย และเนื้อหา กิจกรรมน่าสนใจมีความคิดเห็นพึงพอใจเท่ากันในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.74$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .45) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ได้กำหนดไว้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดทับกระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยใช้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นหน่วยสุ่ม รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) สอบก่อนและหลัง (One Group Pretest – Posttest Design) ตัวแปรต้น คือ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านจับใจความและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เรื่องการอ่านจับใจความ ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 แผน ที่ผ่านการตรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 1.00 และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการตรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.67-1.00 มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.73 และมีความเที่ยงเท่ากับ 0.91 และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 5 ข้อ ที่ผ่านการตรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ใช้ t-test แบบ dependent และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม พบว่าก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 6.43$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.80) และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 24.39$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 4.64) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ความความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีความคิดเห็นพึงพอใจมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.78$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .41) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายด้าน พบว่านักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น มีความคิดเห็นพึงพอใจระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.87$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .34) รองลงมาคือการทำกิจกรรมใบงานหลังการอ่านมีความคิดเห็นพึงพอใจระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.83$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .39) ภาพประกอบบทอ่านสวยงาม สื่อความหมายได้ดีมีความคิดเห็นพึงพอใจระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.78$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .42) สำหรับขั้นตอนการอ่านทำให้เข้าใจง่าย และเนื้อหา กิจกรรมน่าสนใจมีความคิดเห็นพึงพอใจเท่ากันระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.74$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .45)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

จากผลการวิจัยพบว่าวิธีการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับความความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมพึงพอใจมากที่สุด นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการจัดการเรียนรู้ทำให้อ่านจับใจความได้ดีขึ้น สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นขั้นตอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายโดยการใช้คำถามเป็นแนวคิดในการพยายามค้นหาคำตอบ ซึ่งมีขั้นตอนที่ชัดเจน คือ อ่านสำรวจ (Survey-S) ตั้งคำถาม (Question-Q) อ่านจับใจความ (Read-R) จดบันทึก (Record-R) สรุปใจความสำคัญ (Recite-R) และทบทวน (Reflect-R) ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมากที่สุด ฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ โดยครูมีบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด และใช้ความสามารถในการอ่าน เมื่อผู้เรียนปฏิบัติตามครบทั้ง 6 ขั้นตอน ก็จะสามารถจับใจความสำคัญจาก

เรื่องที่อ่านได้ในที่สุด (อ้างถึงใน สุคนธ์ สินธพานนท์, 2545: 291) ซึ่งในแต่ละขั้นตอนสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1.1 **ขั้นอ่านสำรวจ (Survey-S)** คือการให้นักเรียนอ่านเรื่องอย่างคร่าว ๆ เป็นการอ่านสำรวจข้อมูลเพื่อสร้างความสนใจให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากติดตามความเป็นไปในเรื่องที่อ่าน และทำให้การอ่านน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญของกาญจนา วิชญาปกรณ์ (2534: 105) ที่ว่าก่อนอ่านจับใจความควรอ่านโดยสำรวจส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสืออย่างรวดเร็วก่อน และแววมยุรา เหมือนนิล (2541: 14-16) ได้อธิบายพื้นฐานที่มีผลต่อการอ่านจับใจความว่า การสำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจใคร่รู้ในเรื่องที่อ่านเพิ่มขึ้น ถือเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่ง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนสามารถอ่านสำรวจเรื่องเพื่อสร้างความอยากรู้อยากเห็นได้เป็นอย่างดี มีนักเรียนบางส่วนที่อ่านหนังสือได้ช้า และตามไม่ทันเพื่อน ผู้วิจัยจึงเพิ่มระยะเวลาในการอ่านของขั้นตอนนี้ให้เล็กน้อย

1.1.2 **ขั้นตั้งคำถาม (Question-Q)** เป็นการตั้งคำถามก่อนการอ่านช่วยทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพดีกว่าการที่อ่านไปโดยไม่ได้ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า ทำให้นักเรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย อ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ไม่หลงทิศทางและสามารถจับใจความสำคัญจากการอ่านได้ในที่สุด ดังที่ ศิริพร ลิ้มตระกูล (2542: 26) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านควรตั้งคำถามว่า ย่อหน้านักกล่าวถึงใครหรืออะไร กล่าวถึงบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้นว่าอย่างไรและสามารถหารายละเอียดจากเรื่องที่อ่านโดยการตั้งคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม นอกจากนี้การตั้งคำถามยังสนับสนุนหลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญของ แวมยุรา เหมือนนิล (2541: 14-16) ที่ว่า การอ่านจับใจความสำคัญให้เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจนว่าจะอ่านเพื่ออะไรและสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้ให้มากที่สุด (อ้างถึงใน สุวิทย์ มูลคำ, 2545: 91) สำหรับการทดลองในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่านักเรียนสามารถตั้งคำถามก่อนการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี โดยข้อคำถามสามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ และมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน

1.1.3 **ขั้นอ่านจับใจความ (Read-R)** เป็นการอ่านข้อความช้าอย่างละเอียด จะทำให้นักเรียนค้นหาคำตอบตามคำถามที่ตั้งไว้ได้อย่างถูกต้องตรงกับจุดมุ่งหมาย ซึ่งในขั้นนี้ถือเป็นขั้นของการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญ ๆ ของการอ่านที่จะขาดไม่ได้ ดังที่ สุนันทามัน เศรษฐวิทย์ (2539: 89-92) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าทักษะพิเศษที่ควรฝึกในการอ่านจับใจความของนักเรียนเกี่ยวกับ การค้นหาใจความสำคัญที่มีอยู่ในข้อความแต่ละตอนของเรื่องที่อ่านและการค้นหาส่วนปลีกย่อยที่ให้ความรู้จะช่วยให้ นักเรียนสามารถมองเห็นใจความสำคัญได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในการทดลองครั้งนี้ พบว่าหลังจากนักเรียนได้ตั้งคำถามไว้ก่อนล่วงหน้าแล้วกลับมาอ่านทวนซ้ำอย่างละเอียด ทำให้นักเรียนสามารถพบคำตอบที่เป็นใจความสำคัญของเรื่องได้เป็นอย่างดี

1.1.4 **ขั้นจดบันทึก (Record-R)** เป็นการบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการอ่าน ขั้นนี้นักเรียนต้องคิดก่อน การพูดคุยระหว่างนักเรียนกับนักเรียน หรือระหว่างนักเรียนกับผู้สอนจะเป็นการช่วยให้นักเรียนได้ข้อคิดเห็นเพิ่มขึ้นกว่าการคิดคนเดียว จากนั้นจึงบันทึกข้อความอย่างย่อๆ การบันทึกจะช่วยให้ นักเรียนมีความเข้าใจและจดจำเรื่องที่อ่านยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกาญจนา วิชญาปกรณ์ (2534: 105) ที่ได้ให้หลักการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านทุกครั้งควรจดบันทึกหัวข้อย่อหรืออาจทำสัญลักษณ์ ส่วนที่เป็นความสำคัญ เช่น ชิดเส้นใต้ ชิดเส้นทึบ หรือทำเครื่องหมายดอกจัน

จะช่วยให้นักเรียนจดจำข้อความและจับใจความสำคัญของเรื่องได้ โดยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนบันทึกย่อตามความเข้าใจของตนเอง โดยสามารถพูดคุยกับเพื่อนๆ ได้ ซึ่งนักเรียนสามารถนำการจดบันทึกนี้ไปใช้ได้ในช่วงสรุปใจความสำคัญด้วย

1.1.5 **ขั้นสรุปใจความสำคัญ (Recite-R)** เป็นการตอบคำถามโดยพยายามใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จะเป็นการฝึกให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลจากการอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญออกมาให้ได้ ดังที่ กาญจนา วิชญาปกรณ์ (2534: 105) ได้กล่าวไว้ว่า ควรให้ผู้อ่านสรุปเรียบเรียงเรื่องราวที่อ่านด้วยสำนวนภาษาของตนเอง จะช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับคำกล่าวของ เฉลิมศรี เรืองประเสริฐ (2537: 33) ที่ว่าการให้นักเรียนจดบันทึกย่อด้วยสำนวนภาษาของตนเองจะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดียิ่งขึ้นและเป็นการฝึกความคิดของผู้อ่านในการเรียบเรียงเนื้อเรื่องเป็นสำนวนใหม่อีกด้วย ซึ่งในการทดลองพบว่านักเรียนสามารถนำข้อความที่ได้จากการจดบันทึกในช่วงจดบันทึก (Record-R) มาใช้ในการเรียบเรียงขึ้นใหม่เพื่อสรุปใจความได้ดี เนื่องจากมีข้อมูลที่ตนเองได้จดบันทึกไว้ ทำให้ง่ายต่อการสรุปใจความสำคัญในช่วงตอนนี้

1.1.6 **ขั้นทบทวน (Reflect-R)** การฝึกวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็น จะทำให้นักเรียนได้เกิดการแสดงความคิดเห็น และฝึกให้นักเรียนได้ระดมสมองเพื่อพัฒนาสติปัญญาของนักเรียน อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้นักเรียน กล้าแสดงออก และมีเหตุผล ซึ่งในช่วงตอนนี้จะสังเกตเห็นว่านักเรียนกลุ่มเก่งจะทำได้ดีกว่านักเรียนกลุ่มอ่อน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike ที่กล่าวไว้ว่า ผู้ที่มีสติปัญญาดีจะสามารถรับรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งจากการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าในช่วงขั้นทบทวน (Reflect-R) นักเรียนสามารถวิเคราะห์บทความที่อ่านได้ดี และวิจารณ์แสดงความคิดเห็นได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งนักเรียนกลุ่มเก่งจะสามารถวิเคราะห์และวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นได้ดีกว่านักเรียนกลุ่มอ่อน ทั้งนี้นักเรียนกลุ่มอ่อนก็ยังสามารถวิเคราะห์และวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นได้ดีพอสมควร

1.2 **ความน่าสนใจของข้อมูลท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งนี้มาจาก** คำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนได้ยินและคุ้นเคย แต่ไม่เคยอ่าน หรือทราบถึงข้อเท็จจริง และรายละเอียดที่ถูกต้อง จึงทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับที่ ประพิณพร เย็นประเสริฐ (2548: 2) กล่าวไว้ว่าเรื่องราวของท้องถิ่นที่ใกล้ตัวของผู้เรียน ทำให้นักเรียนสนใจเรียน ทั้งนี้เพราะได้เรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นตนเอง เกิดความต้องการอยากเรียนในสิ่งใกล้ตัว มีความผูกพันในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งเหมาะสมและง่ายต่อการทำความเข้าใจของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และนำมาสร้างเป็นบทอ่านที่มีความเหมาะสมตามหลักกระบวนการสร้างแบบฝึก ซึ่งสอดคล้องกับ สายสุนีย์ สกุลแก้ว (2534: 45) ที่ว่า แบบฝึกควรมีความเหมาะสมกับวัยและระดับของนักเรียน มีความยาวพอเหมาะกับความสนใจของนักเรียน เป็นเรื่องที่นักเรียนไม่เคยอ่านมาก่อน จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบฝึกด้วยความตั้งใจและจับจับใจความสำคัญได้ ตรงกับทฤษฎีของ Gestalt ว่าด้วยกฎของความชอบ ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการสอนอ่านจับใจความหากนักเรียนได้อ่านในสิ่งที่ตนชอบก็จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนอ่านมีความหมายต่อตัวนักเรียน ทั้งนี้จากการทดลองผู้วิจัยพบว่านักเรียนให้ความสนใจกับบทความเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นที่นำมาจากคำขวัญประจำจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ผู้วิจัยได้นำมาให้นักเรียนอ่านเป็นอย่างมาก และเกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี มีความอยากรู้อยากเห็นในเนื้อหาที่เรียน

จากผลการวิจัยของผู้วิจัยพบว่า คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ และความเข้าใจ สามารถพัฒนาการอ่านของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการสอนที่เป็นระบบชัดเจน โดยแต่ละขั้นตอนจะกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดตลอดเวลา กล่าวแสดงความคิด นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีอิสระในการคิด การตั้งคำถามช่วยทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าไม่ได้ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า สามารถอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย และแนวทางให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าไม่ได้ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า สามารถอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นแนวทางให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้และสามารถจับใจความสำคัญจากการอ่านได้ในที่สุด และเมื่อใช้ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียน จึงทำให้เกิดความสนใจใฝ่รู้ สามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

จากการประเมินแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นพึงพอใจในระดับมากที่สุด ทุกรายการคำถาม โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่พึงพอใจต่อวิธีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถทำให้ตนเองอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ตามที่เสนอไปแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 6 ขั้นตอนภายใน 1 ชั่วโมง อาจทำให้นักเรียนเกิดความเหนื่อยล้าและเครียดเนื่องจากต้องทำงานแข่งกับเวลาเพื่อให้งานสำเร็จในเวลาที่กำหนด ดังนั้นจึงควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน
3. ในขั้นตอนสุดท้าย หรือขั้นทบทวน (Reflect-R) เป็นการฝึกวิเคราะห์หิวจรณ์และแสดงความคิดเห็น ควรแนะนำให้นักเรียนได้วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และไม่แสดงความคิดเห็นออกนอกประเด็น โดยครูอาจให้อาจอให้การแนะนำอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทดลองนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ไปใช้กับข้อมูลท้องถิ่นอื่น ๆ บ้าง เช่น คำขวัญประจำอำเภอ หรือคำขวัญประจำตำบล เพื่อให้ข้อมูลดังกล่าวมีความเกี่ยวข้อง และใกล้ตัวผู้เรียนมากขึ้น
2. ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนดีขึ้น ดังนั้น จึงควรมีการนำวิธีการนี้ไปใช้ในระดับชั้นอื่น เนื่องจากการอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะจำเป็นที่นักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

รายการอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2539). **แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2544ข). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
- _____. (2545). **เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2542). **การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านทักษะการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2546). **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา วิชญาปกรณ์. (2534). **เอกสารประกอบการสอนอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร.
- กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. (2555). **รายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2555**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กำชัย ทองหล่อ. (2537). **หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น.
- คณะทำงานข้อมูลท้องถิ่น. ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค. (2549). **ข้อมูลท้องถิ่น: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. นครปฐม: ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค.
- จรรยา บุญมีประเสริฐ. (2536). “ผลการศึกษาแบบชี้แนะที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตรา ชัยอมฤต. (2539). “การเปรียบเทียบผลของการสอนเขียนย่อเรื่องกับการสอนให้นักเรียนตั้งคำถามเองที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและเขียนย่อเรื่องภาษาอังกฤษ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2547). **จิตวิทยาการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาการ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). **การคำนวณหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2539). “ศิลปะการอ่าน.” ใน ภาษาไทย 5 การอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). **พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- นิรันดร์ สุขปรีดี. (2540). “การศึกษาอัตราความเร็วและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษา* มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นภดล จันทรเพ็ญ. (2531). **การใช้ภาษา**. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ่อน.
- บันลือ พฤษะวัน. (2521). **วรรณกรรมกับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2545). **การพัฒนาการสอน**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญไทย พลค้อ. (2553). “ผลการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ โดยเน้นเทคนิคผังกราฟฟิกต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน* บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2524). **วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประพิณพร เย็นประเสริฐ. (2548). “การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้สื่อท้องถิ่นนนทบุรีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.” *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*.
- ปานจิตต์ โกลัญจาวรรณ และธนิกานต์ มาฆะศิริานนท์. (2542). **คนฉลาดอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- พรรณณรัตน์ ละอองผล. (2546). “ครุภาษาไทยกับบทบาทด้านภูมิปัญญาไทย.” ใน **60 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: ประมวลบทความทางการศึกษาการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้**, 37-48. นนทบุรี: พี. เอส. พรินท์.
- พรนิภา บรรจงมณี. (2548). “การใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและการคิดไตร่ตรองของผู้เรียน.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ* บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรทิพย์ ชาตะรัตน์. (2545). “การอ่าน: เครื่องมือในการแสวงหาความรู้.” ใน *วิชาการ*, 5, 1 (กุมภาพันธ์): 59-60.
- พัชรี ลิธิฐฎา. (2534). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง “รามเกียรติ์” โดยใช้ชุดการสอนจุลบทกับการสอนแบบปกติ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย* บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2547). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พูนศรี อิ่มประไพ. (2530). “การศึกษาข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงภาษาไทยและการสร้างแบบฝึกซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การประถมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เมทินี รัชฎารักษ์ และวิเศษ ชาญประโคน. (2546). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.
- แม่นมาส ชวลิต. (2544). **แนวทางการส่งเสริมการอ่าน (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- ยุวดี โปธายะ. (2546). “การใช้วิธีสอน SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตร.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัตนภรณ์ เลิศคำฟู. (2547). “การใช้วิธีสอนแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ลาวัญญ์ สังข์พันธานนท์ และคณะ. (2549). **การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรรณิ โสสมประยูร. (2544). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วสันต์ เทพสุรียนนท์. (2543). **รายงานการสำรวจแหล่งโบราณคดีบ้านแจรงาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี**. สุพรรณบุรี: ฝ่ายวิชาการ สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ 2.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). **การอ่านจับใจความ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ไศภิชฐ์ อุดม. (2545). “การใช้วิธีการสอนแบบ พี คิว ไฟว์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนย่อความภาษาอังกฤษและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). **ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.

- สนธยา พลีสดี. (2548). “ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธี เอส คิว ไฟว์ อาร์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สนิท ตั้งทวี. (2538). **การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2548). **กลเม็ดการอ่านให้เก่ง**. กรุงเทพมหานคร: สถาพรบุ๊คส์.
- สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. (2547). **การอ่านทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สายสุนีย์ สกุลแก้ว. (2534). “การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจรีต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. (2542). **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2545). **การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์
- สุรียา เฟ็งลี. (2552). “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ (Jigsaw).” การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนทร อุดมหาราช. (2547). “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). **หลักและวิธีการสอนอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2539). **หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2545). **21 วิธีการจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- สุภัทสร วัชรคุปต์. (2543). “ชุดการสอนอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เสาวนีย์ ดำรงโรจน์สกุล. (2544). “ผลการสอนแบบ เค ดับบลิว แอล พลัส ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิญา สิงห์สมบัติ. (2545). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิทธิหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยและศึกษาทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ และวิธีสอนตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรรณวุฒิ ตรากิจจรกุล. (2542). “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ4R ประกอบกับ TLS กับวิธีสอนตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อรุณี สายเสมา. (2541). “สัมฤทธิ์ผลการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและคะแนนผลการทดสอบ

ตารางที่ 10 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องหลักและวิธีการอ่านจับใจความ

ลำดับที่	เนื้อหา	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
กระบวนการจัดการเรียนรู้					
1.	ขั้นตอนของกิจกรรมมีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
2.	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้	+1	+1	+1	1.00
3.	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และมีเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4.	นักเรียนได้ฝึกอ่านและคิดอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
บทอ่าน / ใบความรู้					
5.	ความเหมาะสมของคำศัพท์ที่ใช้ในเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
6.	ความเหมาะสมด้านความยาวของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
7.	ความเหมาะสมของระดับภาษาที่ใช้	+1	+1	+1	1.00
8.	ความน่าสนใจของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
ใบงาน					
9.	ความเหมาะสมของคำถาม	+1	+1	+1	1.00
10.	ความเหมาะสมของตัวลง	+1	+1	+1	1.00
11.	ความเหมาะสมของจำนวนข้อ	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ยรวม					1.00

ตารางที่ 11 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องเมืองยุทธหัตถี

ลำดับที่	เนื้อหา	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
กระบวนการจัดการเรียนรู้					
1.	ขั้นตอนของกิจกรรมมีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
2.	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้	+1	+1	+1	1.00
3.	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และมีเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4.	นักเรียนได้ฝึกอ่านและคิดอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
บทอ่าน / ใบความรู้					
5.	ความเหมาะสมของคำศัพท์ที่ใช้ในเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
6.	ความเหมาะสมด้านความยาวของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
7.	ความเหมาะสมของระดับภาษาที่ใช้	+1	+1	+1	1.00
8.	ความน่าสนใจของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
ใบงาน					
9.	ความเหมาะสมของคำถาม	+1	+1	+1	1.00
10.	ความเหมาะสมของตัวलग	+1	+1	+1	1.00
11.	ความเหมาะสมของจำนวนข้อ	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ยรวม					1.00

ตารางที่ 12 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องวรรณคดี
ชั้นชื่อ

ลำดับที่	เนื้อหา	คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
กระบวนการจัดการเรียนรู้					
1.	ขั้นตอนของกิจกรรมมีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
2.	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้	+1	+1	+1	1.00
3.	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และมีเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4.	นักเรียนได้ฝึกอ่านและคิดอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
บทอ่าน / ใบความรู้					
5.	ความเหมาะสมของคำศัพท์ที่ใช้ในเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
6.	ความเหมาะสมด้านความยาวของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
7.	ความเหมาะสมของระดับภาษาที่ใช้	+1	+1	+1	1.00
8.	ความน่าสนใจของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
ใบงาน					
9.	ความเหมาะสมของคำถาม	+1	+1	+1	1.00
10.	ความเหมาะสมของตัวลง	+1	+1	+1	1.00
11.	ความเหมาะสมของจำนวนข้อ	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ยรวม					1.00

ตารางที่ 13 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เลื่องลือ
พระเครื่อง

ลำดับที่	เนื้อหา	คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
กระบวนการจัดการเรียนรู้					
1.	ขั้นตอนของกิจกรรมมีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
2.	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้	+1	+1	+1	1.00
3.	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และมีเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4.	นักเรียนได้ฝึกอ่านและคิดอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
บทอ่าน / ใบความรู้					
5.	ความเหมาะสมของคำศัพท์ที่ใช้ในเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
6.	ความเหมาะสมด้านความยาวของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
7.	ความเหมาะสมของระดับภาษาที่ใช้	+1	+1	+1	1.00
8.	ความน่าสนใจของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
ใบงาน					
9.	ความเหมาะสมของคำถาม	+1	+1	+1	1.00
10.	ความเหมาะสมของตัวลง	+1	+1	+1	1.00
11.	ความเหมาะสมของจำนวนข้อ	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ยรวม					1.00

ตารางที่ 14 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง รุ่งเรือง
เกษตรกรรม

ลำดับที่	เนื้อหา	คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
กระบวนการจัดการเรียนรู้					
1.	ขั้นตอนของกิจกรรมมีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
2.	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้	+1	+1	+1	1.00
3.	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และมีเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4.	นักเรียนได้ฝึกอ่านและคิดอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
บทอ่าน / ใบความรู้					
5.	ความเหมาะสมของคำศัพท์ที่ใช้ในเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
6.	ความเหมาะสมด้านความยาวของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
7.	ความเหมาะสมของระดับภาษาที่ใช้	+1	+1	+1	1.00
8.	ความน่าสนใจของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
ใบงาน					
9.	ความเหมาะสมของคำถาม	+1	+1	+1	1.00
10.	ความเหมาะสมของตัวลง	+1	+1	+1	1.00
11.	ความเหมาะสมของจำนวนข้อ	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ยรวม					1.00

ตารางที่ 15 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องสูงล้ำ
ประวัติศาสตร์

ลำดับที่	เนื้อหา	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
กระบวนการจัดการเรียนรู้					
1.	ขั้นตอนของกิจกรรมมีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
2.	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้	+1	+1	+1	1.00
3.	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และมีเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4.	นักเรียนได้ฝึกอ่านและคิดอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
บทอ่าน / ใบความรู้					
5.	ความเหมาะสมของคำศัพท์ที่ใช้ในเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
6.	ความเหมาะสมด้านความยาวของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
7.	ความเหมาะสมของระดับภาษาที่ใช้	+1	+1	+1	1.00
8.	ความน่าสนใจของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
ใบงาน					
9.	ความเหมาะสมของคำถาม	+1	+1	+1	1.00
10.	ความเหมาะสมของตัวลง	+1	+1	+1	1.00
11.	ความเหมาะสมของจำนวนข้อ	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ยรวม					1.00

ตารางที่ 16 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องแหล่งปราชญ์
ศิลปิน

ลำดับที่	เนื้อหา	คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
กระบวนการจัดการเรียนรู้					
1.	ขั้นตอนของกิจกรรมมีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
2.	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้	+1	+1	+1	1.00
3.	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และมีเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4.	นักเรียนได้ฝึกอ่านและคิดอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
บทอ่าน / ใบความรู้					
5.	ความเหมาะสมของคำศัพท์ที่ใช้ในเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
6.	ความเหมาะสมด้านความยาวของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
7.	ความเหมาะสมของระดับภาษาที่ใช้	+1	+1	+1	1.00
8.	ความน่าสนใจของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
ใบงาน					
9.	ความเหมาะสมของคำถาม	+1	+1	+1	1.00
10.	ความเหมาะสมของตัวลง	+1	+1	+1	1.00
11.	ความเหมาะสมของจำนวนข้อ	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ยรวม					1.00

ตารางที่ 17 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องภาษาถิ่น
ชวนฟัง

ลำดับที่	เนื้อหา	คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
กระบวนการจัดการเรียนรู้					
1.	ขั้นตอนของกิจกรรมมีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
2.	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้	+1	+1	+1	1.00
3.	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และมีเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4.	นักเรียนได้ฝึกอ่านและคิดอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
บทอ่าน / ใบความรู้					
5.	ความเหมาะสมของคำศัพท์ที่ใช้ในเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
6.	ความเหมาะสมด้านความยาวของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
7.	ความเหมาะสมของระดับภาษาที่ใช้	+1	+1	+1	1.00
8.	ความน่าสนใจของเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00
ใบงาน					
9.	ความเหมาะสมของคำถาม	+1	+1	+1	1.00
10.	ความเหมาะสมของตัวลง	+1	+1	+1	1.00
11.	ความเหมาะสมของจำนวนข้อ	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ยรวม					1.00

ตารางที่ 18 แสดงผลรวมค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน

แผนการจัดการเรียนรู้	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
1. หลักและวิธีการอ่านจับใจความ	เท่ากับ 1.00	สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. เมืองยุทธหัตถี	เท่ากับ 1.00	สอดคล้องกับจุดประสงค์
3. วรรณคดีขึ้นชื่อ	เท่ากับ 1.00	สอดคล้องกับจุดประสงค์
4. เลื่องลือพระเครื่อง	เท่ากับ 1.00	สอดคล้องกับจุดประสงค์
5. รุ่งเรืองเกษตรกรรม	เท่ากับ 1.00	สอดคล้องกับจุดประสงค์
6. สูงล้ำประวัติศาสตร์	เท่ากับ 1.00	สอดคล้องกับจุดประสงค์
7. แหล่งปราชญ์ศิลปิน	เท่ากับ 1.00	สอดคล้องกับจุดประสงค์
8. ภาษาถิ่นชวนฟัง	เท่ากับ 1.00	สอดคล้องกับจุดประสงค์

ตารางที่ 19 แสดงผลการหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล 1: 1 (Individual Tryout)

นักเรียนคนที่	คะแนนใบงานระหว่างเรียน										รวมคะแนน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน
	ใบงานที่ 1	ใบงานที่ 2	ใบงานที่ 3	ใบงานที่ 4	ใบงานที่ 5	ใบงานที่ 6	ใบงานที่ 7	ใบงานที่ 8	ใบงานที่ 9	ใบงานที่ 10		
	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
1	4	4	5	3	5	4	4	4	4	4	41	29
2	3	3	5	3	5	4	5	5	3	5	41	26
3	3	4	4	4	4	4	3	5	4	4	39	26
รวม	10	11	14	10	14	12	12	14	11	13	121	81
ค่าเฉลี่ย	3.33	3.67	4.67	3.33	4.67	4.00	4.00	4.67	3.67	4.33	40.33	27.00
S.D.	0.58	0.58	0.58	0.58	0.58	0.00	1.00	0.58	0.58	0.58	1.15	1.73
ร้อยละ	66.67	73.33	93.33	66.67	93.33	80.00	80.00	93.33	73.33	86.67	80.67	90.00

E1: 80.67

E2: 90.00

ตารางที่ 20 แสดงผลการหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout)

นักเรียนคนที่	คะแนนใบงานระหว่างเรียน										รวมคะแนน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน
	ใบงานที่ 1	ใบงานที่ 2	ใบงานที่ 3	ใบงานที่ 4	ใบงานที่ 5	ใบงานที่ 6	ใบงานที่ 7	ใบงานที่ 8	ใบงานที่ 9	ใบงานที่ 10		
	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
1	5	5	5	4	5	5	5	4	4	3	45	24
2	3	4	5	3	4	3	3	3	5	5	38	24
3	4	5	3	5	4	5	3	5	5	5	44	27
4	4	4	4	3	4	3	4	4	5	5	40	16
5	5	3	5	4	4	4	4	4	4	4	41	30
6	5	5	4	4	3	4	4	4	5	5	43	23
7	3	4	5	4	4	3	4	3	3	3	36	21
8	4	3	4	4	5	3	4	5	3	3	38	28
9	4	4	5	4	4	4	5	4	3	4	41	24
รวม	37	37	40	35	37	34	36	36	37	37	366	217
ค่าเฉลี่ย	4.11	4.11	4.44	3.89	4.11	3.78	4.00	4.00	4.11	4.11	40.67	24.11
S.D.	0.78	0.78	0.73	0.60	0.60	0.83	0.71	0.71	0.93	0.93	3.00	4.11
ร้อยละ	82.22	82.22	88.89	77.78	82.22	75.56	80.00	80.00	82.22	82.22	81.33	80.37

E1: 81.33

E2: 80.37

ตารางที่ 21 แสดงผลการหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (Field Tryout)

นักเรียนคนที่	คะแนนใบงานระหว่างเรียน										รวมคะแนน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน
	ใบงานที่ 1	ใบงานที่ 2	ใบงานที่ 3	ใบงานที่ 4	ใบงานที่ 5	ใบงานที่ 6	ใบงานที่ 7	ใบงานที่ 8	ใบงานที่ 9	ใบงานที่ 10		
	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
1	5	4	3	4	4	3	4	5	3	5	40	28
2	3	4	5	4	3	5	4	4	4	4	40	27
3	5	4	4	4	5	4	3	4	5	5	43	23
4	4	4	5	4	4	4	4	5	5	3	42	20
5	3	4	4	4	5	4	3	4	4	4	39	26
6	5	5	4	5	4	4	5	4	5	4	45	18
7	4	4	5	3	4	4	4	4	4	5	41	29
8	5	4	4	5	4	3	5	4	5	5	44	20
9	4	4	4	5	4	5	5	4	5	5	45	27
10	5	4	5	3	4	3	5	4	4	4	41	24
11	4	4	4	2	5	5	4	5	3	4	40	28
12	4	4	5	4	4	3	4	4	4	4	40	25
13	3	5	3	4	3	3	4	3	4	3	35	26
14	5	5	5	3	4	5	5	4	4	5	45	24
15	3	5	4	4	3	4	4	5	4	3	39	22
16	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	38	20
17	4	4	3	4	3	3	4	4	4	4	37	21
18	4	4	4	5	5	5	5	4	5	5	46	27
19	3	4	4	3	4	3	4	4	3	5	37	21
20	3	4	5	3	4	3	3	4	4	5	38	27
21	4	4	3	4	5	5	3	3	4	5	40	27
22	3	3	3	3	3	3	5	4	4	5	36	24
23	3	4	4	5	3	3	4	5	4	5	40	26
24	5	4	4	5	3	3	3	4	5	4	40	25
25	4	4	3	3	3	3	4	4	5	4	37	26
26	5	3	3	5	4	4	3	4	4	4	39	28

ตารางที่ 21 แสดงผลการหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (Field Tryout) (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนใบงานระหว่างเรียน										รวมคะแนน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน
	ใบงานที่ 1	ใบงานที่ 2	ใบงานที่ 3	ใบงานที่ 4	ใบงานที่ 5	ใบงานที่ 6	ใบงานที่ 7	ใบงานที่ 8	ใบงานที่ 9	ใบงานที่ 10		
	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
27	3	5	4	4	3	4	3	5	4	4	39	18
28	4	4	5	4	4	2	5	4	3	5	40	22
29	5	4	3	4	5	5	5	5	5	3	44	21
30	5	5	4	5	3	3	4	4	3	4	40	25
รวม	120	124	120	119	116	112	122	125	124	128	1210	725
ค่าเฉลี่ย	4.00	4.13	4.00	3.97	3.87	3.73	4.07	4.17	4.13	4.27	40.33	24.17
S.D.	0.83	0.51	0.74	0.81	0.73	0.87	0.74	0.53	0.68	0.74	2.84	3.17
ร้อยละ	80.00	82.67	80.00	79.33	77.33	74.67	81.33	83.33	82.67	85.33	80.67	80.56

E1: 80.67

E2: 80.56

ตารางที่ 22 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เรื่อง
พัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้
แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ข้อที่	คะแนน ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 22 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เรื่อง
พัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้
แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อที่	คะแนน ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
33.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
34.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
36.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
37.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
38.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
39.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
40.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
41.	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
42.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
43.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
44.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
45.	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
46.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
47.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
48.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
49.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
50.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
51.	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
52.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 22 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เรื่อง
พัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้
แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อที่	คะแนน ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
53.	+1	+1	-1	1.00	ใช้ได้
54.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
55.	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
56.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
57.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
58.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
59.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
60.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 23 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) รายชื่อของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	แปลผล	อำนาจจำแนก (r)	แปลผล	แปลผลคุณภาพของข้อสอบ
1.	0.97	ทิ้ง	-0.04	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
2.	0.53	ใช้ได้	-0.05	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
3.	0.50	ใช้ได้	0.47	ใช้ได้	ใช้ได้
4.	0.97	ทิ้ง	0.14	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
5.	0.73	ใช้ได้	0.21	ใช้ได้	ใช้ได้
6.	0.93	ทิ้ง	0.10	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
7.	0.57	ใช้ได้	0.37	ใช้ได้	ใช้ได้
8.	0.63	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้	ใช้ได้
9.	0.80	ใช้ได้	0.48	ใช้ได้	ใช้ได้
10.	0.90	ทิ้ง	-0.13	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
11.	0.93	ทิ้ง	0.10	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
12.	0.97	ทิ้ง	0.14	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
13.	0.83	ทิ้ง	0.16	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
14.	0.30	ใช้ได้	0.20	ใช้ได้	ใช้ได้
15.	0.60	ใช้ได้	0.22	ใช้ได้	ใช้ได้
16.	0.83	ทิ้ง	0.53	ใช้ได้	ตัดทิ้ง
17.	0.40	ใช้ได้	0.52	ใช้ได้	ใช้ได้
18.	0.80	ใช้ได้	0.48	ใช้ได้	ใช้ได้
19.	0.80	ใช้ได้	0.11	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
20.	0.87	ทิ้ง	0.39	ใช้ได้	ตัดทิ้ง
21.	0.93	ทิ้ง	0.29	ใช้ได้	ตัดทิ้ง
22.	0.63	ใช้ได้	0.45	ใช้ได้	ใช้ได้

ตารางที่ 23 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) รายชื่อของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	แปลผล	อำนาจจำแนก (r)	แปลผล	แปลผลคุณภาพของข้อสอบ
23.	0.77	ใช้ได้	0.25	ใช้ได้	ใช้ได้
24.	0.70	ใช้ได้	0.17	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
25.	0.60	ใช้ได้	0.22	ใช้ได้	ใช้ได้
26.	0.87	ทิ้ง	0.20	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
27.	0.50	ใช้ได้	-0.09	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
28.	0.70	ใช้ได้	0.73	ใช้ได้	ใช้ได้
29.	0.53	ใช้ได้	0.32	ใช้ได้	ใช้ได้
30.	0.80	ใช้ได้	0.30	ใช้ได้	ใช้ได้
31.	0.57	ใช้ได้	0.18	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
32.	0.73	ใช้ได้	0.58	ใช้ได้	ใช้ได้
33.	0.83	ทิ้ง	0.53	ใช้ได้	ตัดทิ้ง
34.	0.70	ใช้ได้	0.35	ใช้ได้	ใช้ได้
35.	0.80	ใช้ได้	0.11	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
36.	0.90	ทิ้ง	0.24	ใช้ได้	ตัดทิ้ง
37.	0.57	ใช้ได้	0.37	ใช้ได้	ใช้ได้
38.	0.77	ใช้ได้	0.25	ใช้ได้	ใช้ได้
39.	0.40	ใช้ได้	0.15	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
40.	0.80	ใช้ได้	0.48	ใช้ได้	ใช้ได้
41.	0.40	ใช้ได้	0.34	ใช้ได้	ใช้ได้
42.	0.27	ใช้ได้	-0.02	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
43.	0.20	ใช้ได้	0.26	ใช้ได้	ใช้ได้
44.	0.27	ใช้ได้	0.16	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง

ตารางที่ 23 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	แปลผล	อำนาจจำแนก (r)	แปลผล	แปลผลคุณภาพของข้อสอบ
45.	0.27	ใช้ได้	-0.02	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
46.	0.23	ใช้ได้	0.12	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
47.	0.30	ใช้ได้	0.20	ใช้ได้	ใช้ได้
48.	0.53	ใช้ได้	0.32	ใช้ได้	ใช้ได้
49.	0.43	ใช้ได้	0.38	ใช้ได้	ใช้ได้
50.	0.17	ทิ้ง	0.22	ใช้ได้	ตัดทิ้ง
51.	0.43	ใช้ได้	0.01	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
52.	0.23	ใช้ได้	0.12	ตัดทิ้ง	ตัดทิ้ง
53.	0.33	ใช้ได้	0.25	ใช้ได้	ใช้ได้
54.	0.23	ใช้ได้	0.30	ใช้ได้	ใช้ได้
55.	0.47	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
56.	0.53	ใช้ได้	0.70	ใช้ได้	ใช้ได้
57.	0.57	ใช้ได้	0.37	ใช้ได้	ใช้ได้
58.	0.50	ใช้ได้	0.65	ใช้ได้	ใช้ได้
59.	0.67	ใช้ได้	0.31	ใช้ได้	ใช้ได้
60.	0.60	ใช้ได้	0.60	ใช้ได้	ใช้ได้

ค่าความเที่ยงแบบโลเวท (Lovett Reliability) = 0.9085

ตารางที่ 24 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ลำดับที่	รายการ	คะแนน ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1.	ภาพประกอบบทอ่าน	+1	+1	0	0.67
2.	ขั้นตอนการอ่านทำให้เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
3.	เนื้อหา และกิจกรรมน่าสนใจ	+1	+1	+1	1.00
4.	การทำกิจกรรมใบงานหลังการอ่าน	+1	+1	+1	1.00
5.	สามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	1.00

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

.....

1. นางสาวลี สุธีกุล   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2. นางกัลยา พานิชวงษ์   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย

3. นางประไพ อักษรดี   ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดทับกระดาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

ภาคผนวก ค
หนังสือขอเชิญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
และหนังสือขอตกลงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 5639

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

4 กันยายน 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางประไพ อักษรดี

ด้วย นายพิบูลย์ ตัญญาบุตร นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ เครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 5640

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

4 กันยายน 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางกัลยา พานิชวงษ์

ด้วย นายพิบูลย์ ตัญญาบุตร นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ เครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 5641

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

4 กันยายน 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวมาลี สุธีกุล

ด้วย นายพิบูลย์ ตัญญบุตร นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ เครื่องมือวิจัยให้นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/5642

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

4 กันยายน 2557

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทับกระดาน

ด้วย นายพิบูลย์ ตัญญบุตร นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี” มีความประสงค์จะขอตกลงเครื่องมือวิจัยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1/2557 ในช่วงเดือนกันยายน 2557 เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้ขอตกลงเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788 , 0-3424-3435

ปณิธานของบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 25 แสดงผลคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

นักเรียนคนที่	Pretest (30)	Posttest (30)	ค่าความต่าง
1	7	29	22
2	6	16	10
3	7	24	17
4	7	23	16
5	9	25	16
6	9	16	7
7	5	29	24
8	7	24	17
9	5	27	22
10	7	28	21
11	5	28	23
12	8	29	21
13	8	20	12
14	5	24	19
15	4	29	25
16	6	24	18
17	11	30	19
18	5	18	13
19	4	25	21
20	8	27	19
21	5	30	25
22	5	18	13
23	5	18	13
($\bar{X}$)	6.43	24.39	
S.D.	4.08	2.79	

ตารางที่ 26 แสดงผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

นักเรียนคนที่	ข้อที่	1	2	3	4	5
1	ระดับความพึงพอใจ	3	3	3	3	2
2	ระดับความพึงพอใจ	3	3	3	3	3
3	ระดับความพึงพอใจ	2	2	3	3	3
4	ระดับความพึงพอใจ	3	3	2	3	3
5	ระดับความพึงพอใจ	3	3	3	2	3
6	ระดับความพึงพอใจ	3	3	3	3	3
7	ระดับความพึงพอใจ	3	2	3	3	3
8	ระดับความพึงพอใจ	2	3	3	3	3
9	ระดับความพึงพอใจ	3	3	3	3	3
10	ระดับความพึงพอใจ	3	2	2	3	3
11	ระดับความพึงพอใจ	3	2	3	3	3
12	ระดับความพึงพอใจ	3	3	3	3	3
13	ระดับความพึงพอใจ	2	3	2	3	3
14	ระดับความพึงพอใจ	2	3	2	3	3
15	ระดับความพึงพอใจ	3	2	2	2	3
16	ระดับความพึงพอใจ	3	3	3	3	2
17	ระดับความพึงพอใจ	2	3	3	3	3
18	ระดับความพึงพอใจ	3	3	3	3	3
19	ระดับความพึงพอใจ	3	2	3	3	3
20	ระดับความพึงพอใจ	3	3	2	2	3
21	ระดับความพึงพอใจ	3	3	3	2	3
22	ระดับความพึงพอใจ	3	3	3	3	2
23	ระดับความพึงพอใจ	3	3	3	3	3
รวม		64	63	63	65	66
$(\bar{X})$		2.78	2.74	2.74	2.83	2.87
(S.D.)		0.42	0.45	0.45	0.39	0.34

ตารางที่ 27 แสดงผลสรุปการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูล
ท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

ลำดับที่	รายการ	ผลการวิเคราะห์			
		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1.	ภาพประกอบบทอ่านสวยงาม สื่อความหมายได้ดี	2.78	0.42	พึงพอใจมากที่สุด	4
2.	ขั้นตอนการอ่านทำให้ เข้าใจง่าย	2.74	0.45	พึงพอใจมากที่สุด	3
3.	เนื้อหา และกิจกรรมน่าสนใจ	2.74	0.45	พึงพอใจมากที่สุด	3
4.	การทำกิจกรรมใบงาน หลังการอ่าน	2.83	0.39	พึงพอใจมากที่สุด	2
5.	สามารถอ่านจับใจความ ได้ดีขึ้น	2.87	0.34	พึงพอใจมากที่สุด	1
รวม		2.79	0.41	พึงพอใจมากที่สุด	

ภาคผนวก จ
แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง หลักและวิธีการอ่านจับใจความ

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักและวิธีการอ่านจับใจความได้
2. นำวิธีการอ่านแบบ SQ4R ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน ที่ผู้อ่านต้องสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากการอ่านหาประโยชน์ใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน แยกแยะประเด็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผลและสามารถนำเรื่องที่อ่านมาสรุปความ ถ่ายทอด และเรียบเรียงให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างถูกต้องและชัดเจน

สาระการเรียนรู้

1. หลักการอ่านจับใจความ
2. วิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R
3. การอ่านจับใจความบทความ

ทักษะ/กระบวนการ

1. ศึกษาหลักการอ่านจับใจความ
2. ศึกษาวิธีการอ่านจับใจความ แบบ SQ4R
3. การอ่านจับใจความบทความ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 หลักการอ่านจับใจความ (60 นาที)

ขั้นเตรียมความพร้อม (5 นาที)

ครูชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และตั้งคำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้ “นักเรียนจะจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้หรือไม่ ด้วยวิธีใด”

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

ครูและนักเรียนสนทนาร่วมกันเพื่อทบทวนความรู้พื้นฐานในการอ่านจับใจความสำคัญ

ขั้นเรียนรู้ (40 นาที)

1. ครูแจกใบความรู้เรื่อง “หลักการอ่านจับใจความ” ให้นักเรียนอ่านสำรวจคร่าว ๆ
 2. ครูอธิบายเนื้อหาจากใบความรู้ให้นักเรียนฟัง และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

3. ให้นักเรียนทำกิจกรรมใบงานเรื่อง “หลักการอ่านจับใจความ”

ขั้นสรุป (5 นาที)

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้เรื่อง “หลักการอ่านจับใจความ”
 2. ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้จากใบงานเรื่อง “หลักการอ่านจับใจความ”

ชั่วโมงที่ 2 วิธีการอ่านจับใจความ แบบ SQ4R (60 นาที)

ขั้นเตรียมความพร้อม (5 นาที)

ครู และนักเรียนสนทนาร่วมกันเพื่อทบทวนความรู้เดิมในชั่วโมงที่ 1 เรื่อง “หลักการอ่านจับใจความ” โดยครูสุ่มถามคำถามนักเรียนรายบุคคล

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

ครูเกริ่นนำถึงที่มาของวิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย

ขั้นเรียนรู้ (40 นาที)

1. ครูแจกใบความรู้เรื่อง “วิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R” ให้นักเรียนอ่านสำรวจคร่าว ๆ
 2. ครูอธิบายเนื้อหาจากใบความรู้ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
 3. ให้นักเรียนทำกิจกรรมใบงานเรื่อง “วิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R”

ขั้นสรุป (5 นาที)

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้เรื่อง “วิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R”
 2. ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้จากใบงานเรื่อง “วิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R”

ชั่วโมงที่ 3 การอ่านจับใจความบทความ (60 นาที)

ขั้นเตรียมความพร้อม (5 นาที)

ครู และนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เดิมในชั่วโมงที่ผ่านมา

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

ครูสุ่มถามคำถามจากการทบทวนความรู้เดิมรายบุคคล โดยนักเรียนสามารถยกมืออาสาตอบได้ (เมื่อนักเรียนตอบถูก อาจมีการเสริมแรงบวกด้วยการมอบของรางวัล หรือให้คำชมเชย)

ขั้นเรียนรู้ (40 นาที)

1. ครูแจกใบความรู้เรื่อง “บทความ” ให้นักเรียนอ่านสำรวจคร่าว ๆ
 2. ครูอธิบายเนื้อหาจากใบความรู้ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
 3. ให้นักเรียนทำกิจกรรมใบงานเรื่อง “การอ่านจับใจความบทความ”

ขั้นสรุป (5 นาที)

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้เรื่อง “การอ่านจับใจความบทความ”
2. ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้จากใบงานเรื่อง “การอ่านจับใจความบทความ”

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่อง “หลักการอ่านจับใจความ”
2. ใบงานเรื่อง “หลักการอ่านจับใจความ”
3. ใบความรู้เรื่อง “วิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R”
4. ใบงานเรื่อง “วิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R”
5. ใบความรู้เรื่อง “บทความ”
6. ใบงานเรื่อง “การอ่านจับใจความบทความ”

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามกระบวนการ SQ4R

(Survey) .....

(Question).....

(Read).....

(Record).....

(Recite).....

(Reflect).....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้วิจัย

(นายพิบูลย์ ตัญญาบุตร)

ใบความรู้เรื่อง “หลักการอ่านจับใจความ”

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้ หรือข้อมูลที่นำเสนอ สนใจ ตลอดจน แนวความคิด หรือทัศนคติของผู้เขียน

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้า ที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่นๆ ในย่อหน้านั้น หรือเป็นประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่อง ของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความ หรือประโยค เดี่ยว ๆ ได้ โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบในแต่ละย่อหน้า จะมีประโยคใจความสำคัญเพียง ประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ลักษณะของใจความสำคัญ

1. ใจความสำคัญเป็นข้อความที่ทำหน้าที่คลุมใจความอื่น ๆ ในตอนนั้น ข้อความ นอกจากนั้นเป็นเพียงรายละเอียด หรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น
2. ใจความสำคัญของข้อความหนึ่ง หรือย่อหน้าหนึ่ง ส่วนมากจะมีเพียงประการเดียว
3. ใจความสำคัญส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจเป็นประโยคเดียว หรือประโยค ซ้อนก็ได้ แต่ในบางกรณี ใจความสำคัญไม่ปรากฏเป็นประโยค เป็นเพียงใจความที่แฝงอยู่ในข้อความ ตอนนั้น ๆ
4. ใจความสำคัญที่มีลักษณะเป็นประโยค ส่วนมากจะปรากฏอยู่ต้นข้อความ

จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

1. สามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างชัดเจน
2. สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
3. เพื่อฝึกการอ่านเร็วและสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง
4. สามารถสรุป หรือย่อเรื่องที่อ่านได้
5. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ หาข้อเท็จจริง และแสดงข้อคิดเห็นได้

หลักในการอ่านจับใจความ

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบ ให้หาคำตอบว่าเรื่องที่อ่านมี ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
4. นำคำตอบที่ได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเอง

ใบงานเรื่องหลักการอ่านจับใจความสำคัญ

คำสั่ง: ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1. ใจความสำคัญหมายถึงข้อใด
  - ก. การเก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ
  - ข. การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
  - ค. ข้อความสำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้า**
  - ง. การเก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจและแนวความคิดของผู้เขียน
2. ข้อใดเกี่ยวข้องกับหลักการอ่านจับใจความ
  - ก. การขีดเส้นใต้ข้อความ
  - ข. การตีเส้นล้อมกรอบข้อความ
  - ค. การใช้ปากกาสีต่าง ๆ แสดงความสำคัญของข้อความ
  - ง. การทำบันทึกย่อข้อความสำคัญ ด้วยภาษาและสำนวนของตนเอง**
3. ข้อใดไม่ใช่หลักการอ่านจับใจความสำคัญ
  - ก. พยายามอ่านทุกตัวอักษร
  - ข. ขณะอ่านควรนึกถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านเสมอ
  - ค. พยายามอ่านซ้ำ บางครั้งอาจได้ความหมายจากประโยคถัดไปได้**
  - ง. ไม่ควรพะวงกับเรื่องหลักภาษาหรือเรื่องราวอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในความต้องการ
4. ความหมายของใจความสำคัญที่ไม่ถูกต้องคือข้อใด
  - ก. ใจความสำคัญส่วนมากมีลักษณะเป็นวลี**
  - ข. ใจความสำคัญของข้อความหนึ่ง ส่วนมากมีเพียงประการเดียว
  - ค. ใจความสำคัญมีลักษณะเป็นประโยค ส่วนมากจะปรากฏอยู่ในข้อความ
  - ง. ใจความสำคัญทำหน้าที่คลุมใจความของข้อความอื่น ๆ ในตอนนั้นได้หมด
5. จุดมุ่งหมายของการจับใจความสำคัญในข้อใดต่างไปจากข้ออื่น
  - ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
  - ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถจำข้อความที่อ่านได้ทั้งหมด**
  - ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่ง และคำแนะนำได้
  - ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณื และหาข้อเท็จจริง และแสดงข้อคิดเห็นได้

ใบความรู้เรื่อง “วิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R”

การอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการอ่านที่ช่วยให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านได้อย่างมีขั้นตอนที่ชัดเจน และน่าสนใจ

ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ4R

1. **Survey (S)** คือ การอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยใช้เวลาสั้น ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้
2. **Question (Q)** คือ การตั้งคำถาม สำหรับถามตัวเองดูว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหนและเมื่อไร เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด
3. **Read (R)** คือ การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอย่างละเอียดและในขณะเดียวกัน ก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ เพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริง ขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้ามีคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสือก่อนแล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้รับคำตอบที่ต้องการ
4. **Record (R)** คือ การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น ใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้อ่าน
5. **Recite (R)** คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง ถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่
6. **Reflect (R)** คือ การวิเคราะห์ วิจาร์ณ บทอ่านที่ได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้อ่านมีความคิดเห็นสอดคล้อง หรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

ใบงานเรื่อง “วิธีการอ่านจับใจความแบบ SQ4R

คำสั่ง: ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1. การอ่านแบบ SQ4R มีกี่ขั้นตอน
  - ก. 4 ขั้นตอน
  - ข. 5 ขั้นตอน
  - ค. 6 ขั้นตอน**
  - ง. 7 ขั้นตอน
2. ขั้นตอนใดที่จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้
  - ก. Survey (S) การอ่านอย่างคร่าว ๆ**
  - ข. Recite (R) การเขียนสรุปใจความสำคัญ
  - ค. Reflect (R) การวิเคราะห์ วิจารณ์บทอ่าน
  - ง. Record (R) การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากการอ่าน
3. ขั้นตอนใดจำเป็นต้องใช้ภาษาอย่างถูกต้อง
  - ก. Question (Q) การตั้งคำถาม
  - ข. Read (R) การอ่านข้อความในบทอ่าน
  - ค. Reflect (R) การวิเคราะห์ วิจารณ์บทอ่าน
  - ง. Record (R) การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่าน**
4. ข้อใดคือการลำดับขั้นตอนการอ่านแบบ SQ4R ได้ถูกต้อง
  - ก. อ่านเพื่อตอบ-ตั้งคำถาม-อ่านคร่าว ๆ-บันทึก-วิเคราะห์ วิจารณ์-เขียนสรุป
  - ข. อ่านคร่าว ๆ-ตั้งคำถาม-อ่านเพื่อตอบ-บันทึก-เขียนสรุป-วิเคราะห์ วิจารณ์**
  - ค. วิเคราะห์ วิจารณ์-อ่านคร่าว ๆ-ตั้งคำถาม-อ่านเพื่อตอบ-บันทึก-เขียนสรุป
  - ง. ตั้งคำถาม-อ่านคร่าว ๆ-วิเคราะห์ วิจารณ์-อ่านเพื่อตอบ-บันทึก-เขียนสรุป
5. ข้อใดคือจุดเด่นของการอ่านจับใจความแบบ SQ4R
  - ก. เป็นการอ่านอย่างมีขั้นตอนที่ชัดเจน และน่าสนใจ**
  - ข. เป็นการอ่านที่ทำให้ได้คำตอบอย่างรวดเร็ว และสนุกสนาน
  - ค. เป็นการอ่านที่ทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะที่อ่าน และได้บันทึก
  - ง. เป็นการอ่านที่ช่วยให้ผู้ที่อ่านช้า อ่านได้เร็วยิ่งขึ้น และได้ใจความครบถ้วน

ใบความรู้เรื่อง “บทความ”

บทความ คือ งานเขียนประเภทร้อยแก้วที่มุ่งเสนอข้อคิด ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง หรือ อาจเสนอแนะแนวทางปฏิบัติแก่ผู้อ่าน

ประเภทของบทความ

บทความแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. **บทความทั่วไป** เป็นบทความที่นำเสนอความรู้ ความคิด ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง บทความทั่วไปมี 4 ประเภท คือ บทความสารคดี บทความท่องเที่ยว บทความแนะนำหรืออธิบายวิธีทำ และบทความกึ่งชีวประวัติ
2. **บทความแสดงความคิดเห็น** เป็นการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นกลาง เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข
3. **บทความวิเคราะห์** เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการวิเคราะห์ปัญหาหรือเหตุการณ์ โดยวิเคราะห์ตามหลักวิชาการ
4. **บทความวิจารณ์** เป็นบทความที่วิพากษ์วิจารณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจวิจารณ์โดยใช้ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือประสบการณ์ของผู้เขียน หรือวิจารณ์โดยใช้หลักวิชาการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเสริมวิจาร์ณญาณแก่ผู้อ่าน
5. **บทความสัมภาษณ์** เป็นบทความที่ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีความสามารถโดดเด่น เพื่อนำเสนอผลงานและความสามารถ
6. **บทความวิชาการ** เป็นบทความที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีหลักฐานการค้นคว้า วิจัย และที่มาของข้อความ นำเสนอด้วยภาษาที่เป็นทางการ

ใบงานเรื่อง “การอ่านจับใจความบทความ”

คำสั่ง: ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1. บทความแบ่งออกเป็นกี่ประเภท
  - ก. 4 ประเภท
  - ข. 5 ประเภท
  - ค. 6 ประเภท**
  - ง. 7 ประเภท
2. ข้อใดไม่ใช่บทความทั่วไป
  - ก. บทความสารคดี
  - ข. บทความท่องเที่ยว
  - ค. บทความสัมภาษณ์**
  - ง. บทความแนะนำหรืออธิบายวิธีทำ
3. บทความที่ให้ความรู้ โดยมีหลักฐานการค้นคว้า วิจัย คือ บทความใด
  - ก. บทความวิจารณ์
  - ข. บทความวิชาการ**
  - ค. บทความวิเคราะห์
  - ง. บทความแสดงความคิดเห็น
4. บทความแสดงความคิดเห็น มีลักษณะเป็นอย่างไร
  - ก. เป็นการเขียนวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ไข**
  - ข. เป็นการเขียนวิพากษ์วิจารณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง
  - ค. เป็นการเขียนให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
  - ง. เป็นการเขียนข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลใดบุคคล
5. ถ้านักเรียนจะอ่านจับใจความบทความ นักเรียนจะอ่านอย่างไร
  - ก. อ่านอย่างรวดเร็วจนจบ แล้วจดบันทึกเพื่อสรุปใจความสำคัญ
  - ข. อ่านแล้วจดบันทึกด้วยภาษาที่ถูกต้องที่ละย่อหน้าเป็นใจความ
  - ค. ค่อย ๆ อ่านให้ถูกต้อง จนกว่าจะจบเรื่องที่อ่าน แล้วจึงสรุปใจความ
  - ง. อ่านคร่าว ๆ แล้วตั้งคำถาม อ่านซ้ำเพื่อหาคำตอบ จดบันทึก แล้วสรุปใจความ**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง เมืองยุทธหัตถี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.5/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แยกแยะข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นได้
2. นำวิธีการอ่านแบบ SQ4R ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน ที่ผู้อ่านต้องสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากการอ่านหาประโยชน์จากความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน แยกแยะประเด็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผลและสามารถนำเรื่องที่อ่านมาสรุปความ ถ่ายทอด และเรียบเรียงให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างถูกต้องและชัดเจน

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านจับใจความเรื่องเมืองยุทธหัตถี
2. การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
3. การสรุปความรู้

ทักษะ/กระบวนการ

1. การอ่านจับใจความแบบ SQ4R
2. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
3. การสรุปความรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นเตรียมความพร้อม (5 นาที)

ครูชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และชี้แจงการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้วิธี SQ4R ให้แก่นักเรียนฟัง

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

ครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้ที่จะอ่านบทความเรื่อง เมืองยุทธหัตถี ดังนี้

1. ให้นักเรียนดูภาพยุทธหัตถีแล้วสอบถามประสบการณ์ความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับภาพที่เห็น
2. ครูอธิบายคร่าว ๆ ถึงการกระทำยุทธหัตถี แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่ชั้นเรียนรู้ด้วยการทบทวนคำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรีร่วมกับนักเรียน

ชั้นเรียนรู้ (40 นาที)

1. ครูแจกบทความเรื่องยุทธหัตถีให้นักเรียนทุกคน
2. (Survey) ให้นักเรียนอ่านสำรวจบทความแบบคร่าวๆ ภายในเวลา
3. (Question) เมื่ออ่านสำรวจเรียบร้อยแล้วครูกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามที่นักเรียนสนใจจากบทความ 5 คำถาม
4. (Read) เมื่อตั้งคำถามแล้ว ให้นักเรียนอ่านทบทวนอย่างละเอียดอีกครั้ง เพื่อค้นหาคำตอบที่ได้ตั้งไว้
5. (Record) นักเรียนจดบันทึกข้อความส่วนที่สำคัญและจำเป็นด้วยภาษาของตนเอง หรือย่อตามความเข้าใจของนักเรียนเอง
6. (Recite) นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง หากนักเรียนยังไม่แน่ใจตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่อีกครั้ง
7. (Reflect) นักเรียนวิเคราะห์บทความที่ได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่มีความคิดเห็นสอดคล้อง หรือมีความคิดเห็นไม่สอดคล้อง และแยกข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น

ขั้นสรุป (5 นาที)

1. นักเรียนทำกิจกรรมใบงานทดสอบความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน
2. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ทั้งด้านเนื้อหา และวิธีการอ่าน
3. ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้จากใบงานท้ายแผน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพยุทธหัตถี
2. บทความเรื่องเมืองยุทธหัตถี
3. ใบงานเรื่องเมืองยุทธหัตถี

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามกระบวนการ SQ4R

- (Survey) .....
- (Question).....
- (Read).....
- (Record).....
- (Recite).....

(Reflect).....
ปัญหา/อุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้วิจัย
(นายพิบูลย์ ตัญญาบุตร)

เมืองยุทธหัตถี

ภาพประกอบจาก <http://www.movie.mthai.com>

สมเด็จพระยาตากษัตริย์ราชานุกาฬ และพระทวิประชาชน เจ้าเมืองสุพรรณบุรี สืบค้นพบตำบลชื่อหนองสาหร่าย และพบซากเจดีย์โบราณขนาดใหญ่ ในบริเวณที่ชาวบ้านเรียก “ดอนพระเจดีย์” เมื่อ พ.ศ. 2456

ซากพระเจดีย์ มีฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัส กว้างข้างละ 10 วา สูงจากพื้นถึงที่จะพังลงมา 6 วา 2 คอก ต้นไม้ปกคลุมซากพระเจดีย์เต็มไปทั้งหมด สมเด็จพระยาตากษัตริย์ราชานุกาฬ นำความไปกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อทรงทราบก็มีพระราชหฤทัยโสมนัส

ในปีถัดมาได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมเสื่อป่า ไปบวงสรวงเจดีย์ยุทธหัตถี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมศิลปากรออกแบบพระสถูปที่จะสร้างครอบเจดีย์องค์เดิม แต่กระทรวงพระคลังมหาสมบัติไม่สามารถจัดงบประมาณสนองได้

ต่อมารัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้มีมติให้ดำเนินการบูรณะอนุสรณ์ดอนเจดีย์ ใน พ.ศ. 2485 โดยสร้างสถูปเจดีย์ครอบซากเจดีย์องค์เดิม และสร้างอนุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรด้วย

องค์เจดีย์ สร้างเป็นแบบลังกา ทรงกลม กว้าง 36 เมตร สูง 66 เมตร ภายในโถงองค์เจดีย์แต่เดิมสร้างภาพพระราชประวัติ เขียนสีน้ำมันแขวนติดกับผนังไว้เพื่อให้ประชาชนผู้เข้าไปชมซากเจดีย์องค์เดิมได้ชม ปัจจุบันรอบผนังโถงเจดีย์ ได้ก่อสร้างเป็นที่จัดนิทรรศการถาวรด้วยเทคโนโลยีทันสมัย แสดงพระราชประวัติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

อนุสาวรีย์ เป็นพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงพระศาทหารออกศึก
หล่อด้วยสำริด ประดิษฐานบนแท่น ส่วนฐานข้างล่างสองข้าง ทำเป็นภาพประวัติศาสตร์ตอนทำ
ยุทธหัตถีและตอนประกาศอิสรภาพ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมทั้งสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เสด็จ
พระราชดำเนินไปทรงเปิด พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์และอนุสาวรีย์ เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2502

เรียบเรียงจากหนังสือที่ระลึกพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
และศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี

ใบงานเรื่องเมืองยุทธหัตถี

คำสั่ง: ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใดหมายถึงเจ้าเมืองสุพรรณบุรี
  - ก. พระทวิประชาชน
  - ข. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
  - ค. สมเด็จพระยาตากษานนทบุรี
  - ง. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
2. ชาวบ้านเรียกบริเวณที่ค้นพบซากเจดีย์โบราณขนาดใหญ่ที่ว่าอะไร
  - ก. บางเจดีย์
  - ข. ดอนเจดีย์
  - ค. ดอนพระเจดีย์
  - ง. อนุสรณ์ดอนเจดีย์
3. ใครเป็นผู้ริเริ่มในการบูรณะซากเจดีย์โบราณที่ค้นพบ
  - ก. สมเด็จพระบรมราชาธิราช
  - ข. สมเด็จพระยาตากษานนทบุรี
  - ค. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
  - ง. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
4. นอกจากบูรณะองค์พระเจดีย์แล้วยังสร้างสิ่งใดขึ้นด้วย
  - ก. อนุสาวรีย์ยุทธหัตถี
  - ข. อนุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
  - ค. อนุสรณ์สถานพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
  - ง. ไม่มีข้อใดถูก
5. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบทความเรื่อง “เมืองยุทธหัตถี”
  - ก. กรมศิลปากรเป็นผู้ออกแบบพระสถูปที่จะสร้างครอบเจดีย์องค์เดิม
  - ข. พระสถูปที่สร้างครอบเจดีย์องค์เดิมมีความสวยงามเป็นอย่างมาก
  - ค. สมเด็จพระยาตากษานนทบุรี และพระทวิประชาชนสืบค้นพบตำบลงสาบหลาย
  - ง. ซากพระเจดีย์มีฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสกว้างข้างละ 10 วา สูงจากพื้นดินที่จะฝังลงมา 6 วา 2 คอก

ภาคผนวก ฉ
แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ

แบบทดสอบแบบทดสอบ (ก่อนเรียน)
วัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-5

ปันจักสีลัต

แทบทุกชาติมีศิลปะป้องกันตัวของตัวเอง อย่างเช่นไทย ก็มีมวยไทย จีนมีมวยกังฟู เกาหลีมีเทกวันโด ญี่ปุ่นมียูโดกับคาราเต้ ฯลฯ ส่วนคนเชื้อสายมลายูในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีปันจักสีลัต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประชา ฤชชุกุล แห่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี ท่านบอกว่าที่ถูกต้อง ต้องเขียนว่าปันจักสีลัต ไม่ใช่ปัญจสีลัตอย่างที่หนังสือพิมพ์เขียนกัน

ปันจักสีลัต (PENCAK SILAT) เป็นภาษาอินโดนีเซีย มาจาก คำว่า ปันจัก แปลว่าการป้องกันตนเอง และคำว่า สีลัต ซึ่งหมายถึงศิลปะ รวมแล้วหมายความว่า ศิลปะการป้องกันตนเอง กีฬาประเภทนี้เดิมเป็นศิลปะการต่อสู้ของคนเชื้อสายมลายู ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน และจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย คือ ปัตตานี ยะลา สตูล นราธิวาส และสงขลา ปันจักสีลัต เป็นการต่อสู้ด้วยมือและเท้าเปล่า เน้นให้เห็นลีลาการเคลื่อนไหวที่สวยงาม ไม่ใช่เน้นความรุนแรงเหมือนมวยไทย

ประวัติความเป็นมาของปันจักสีลัตมีตำนานเล่าต่อกันมาหลายตำนาน แต่ก็แตกต่างกันไป แล้วแต่ว่าใครเป็นผู้เล่าอินโดนีเซียก็ว่าอย่างหนึ่ง มาเลเซียก็ว่าอย่างหนึ่ง ดังตัวอย่างตำนานนี้

ปันจักสีลัตมีมากกว่า 400 ปีแล้ว กำเนิดที่เกาะสุมาตราของอินโดนีเซีย ตามตำนานบอกว่าสมัยหนึ่ง มีสามสหายเชื้อสายชาวเกาะสุมาตราชื่อบูฮันนุดดิน ชัมชุกดิน และฮามินนุดดิน เดินทางจากมินังกาทางฝั่งตะวันตกของสุมาตราไปศึกษาที่เมืองอะแจ ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของสุมาตราไปศึกษาที่เมืองอะแจ ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของสุมาตราสำนักวิทยายุทธแห่งนี้อยู่ใกล้สระน้ำใหญ่ น้ำในสระไหลมาจากหน้าผาสูงชัน ริมสระมีต้นบอมอร์ (ต้นอินทนิล) ออกดอกสีม่วงกลมกลืนกับสีนกกินปลา

วันหนึ่งฮามินนุดดินไปตักน้ำที่สระแห่งนี้ เขาสังเกตเห็นว่าแรงน้ำตกทำให้น้ำในสระเป็นระลอกคลื่นหมุนเวียน และที่น้ำที่งคือดอกบอมอร์ช่อหนึ่งหล่นจากต้นถูกน้ำพัดตกลงกลางสระแล้วลอยย้อนกลับไปใกล้ตลิ่ง ลอยไปลอยมาเช่นนี้ราวกับมีชีวิต ฮามินนุดดินจึงดองไม้ในสระเป็นเวลานานจนกระทั่งกระแสน้ำและคลื่นพัดพาดอกบอมอร์ออกจากกระแสน้ำวน เขารีบคว้าช่อดอกไม้นั้นกลับมาและได้นำลีลาของดอกบอมอร์มาประยุกต์สอนการรำรำให้แก่เพื่อนทั้งสอง และช่วยกันคิดวิธีเคลื่อนไหวโดยอาศัยแขนขาเพื่อป้องกันฝ่ายปรปักษ์

เมื่อสามสหายเดินทางกลับบ้านต่างก็ตั้งตัวเป็นครูสอนวิทยายุทธและศาสนาอิสลาม จนกระทั่งปันจักสีลัตแพร่กระจายตามลำดับ

“ศิษย์ต้องมีครู” เมื่อใครจะเรียนก็ต้องไหว้ครู เรียนแค่ 100 วัน ก็จบหลักสูตรแล้ว ที่เหลือนอกนั้นไปฝึกปรือกันเอาเอง

การแต่งกายของนักป็นจักสีลัต มุ่งเน้นความสวยงามเป็นสำคัญ เช่น มีผ้าโพกศีรษะ สวมเสื้อคอกลมหรือคอตั้งนุ่งกางเกงขายาว และอื่น ๆ อีกมากมาย

การไหว้ครูถือว่าคาถาเป็นภาษาอาหรับและต้องขอพร 4 ประการ คือ ขอโอสิกรรมแก่คู่ต่อสู้ ขอให้ปลอดภัยจากปรปักษ์ ขอให้เป็นที่รักของเพื่อนบ้าน และขอให้ผู้ขมนิยมศรัทธา ก่อนจะสู้กันต้องมีพิธีตองอีกรอบคือ ทั้งคู่ต้องทำความเคารพกัน เรียกว่า สาলামัต คือสัมผัสมือแล้วมาแตะที่หน้าผาก จากนั้นจึงเริ่มวาดลวดลายได้

บางคนชอบกระแทกเท้าเพื่อชมขวัญคู่ต่อสู้ จะใช้มือฟาดหรือใช้เท้าตันทันฝ่าตรงข้ามก็ได้ ตามสะดวก แต่ห้ามเอามือจิ้มตาหรือใช้ศอก หรือเข่า แล้วก็ห้ามบีบคอด้วย เดี่ยวจะหายใจไม่ออกการแข่งชันใช้ระบบ 3 ยก ใครทำคะแนนดีกว่าก็เป็นผู้ชนะหรือไม่ก็ทำให้คู่ต่อสู้ลุกไม่ไหว 10 วินาที เหมือนกับการชกชื่อน็อกเอาท์ของมวย ถ้าผู้แข่งขันมีฝีมือต่างกันราวฟ้ากับดิน กรรมการก็ตัดสินให้แพ้ได้ เพราะขึ้นสู่วิ่งหวังเจ็บตัวเปล่า ๆ

1. ปันจักสีลัตแตกต่างจากมวยไทยในข้อใด ก. การใช้มือ ข. การใช้เท้า ค. การไหว้ครู ง. ความรุนแรง 2. ในการเรียนปันจักสีลัต จะใช้เวลาประมาณเท่าไร ก. 3 เดือน ข. 6 เดือน ค. 10 เดือน ง. 1 ปี 3. ข้อห้ามของการเล่นปันจักสีลัตมีหลายข้อ <u>ยกเว้น</u> ข้อใด ก. ห้ามใช้เข่า ข. ห้ามใช้ศอก ค. ห้ามกระแทกเท้า ง. ห้ามเอามือจิ้มตา	4. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> วัตถุประสงค์ของการขอพรก่อนต่อสู้ ก. ขอให้มิมีชัยชนะ ข. ขอให้ปลอดภัย ค. ขอโอสิกรรมแก่คู่ต่อสู้ ง. ขอให้เป็นที่รักของเพื่อนบ้าน 5. “การสัมผัสมือแล้วมาแตะที่หน้าผาก” เรียกการกระทำนี้ว่าอย่างไร ก. สารัมภ์ ข. สาลาวัก ค. สาলামัต ง. สาระสะมา

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6-7

นายขนมต้มเป็นนักมวยที่มีชื่อเสียงสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย คือตอนเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 และเป็นระยะเวลาที่พระเจ้าตากสินกำลังรวบรวมผู้คน เพื่อกอบกู้อิสรภาพ และปราบปรามข้าศึกศัตรู ครั้งหนึ่ง พระเจ้ามังระกษัตริย์พม่า ทรงยกฉัตรยอดพระมหาเจดีย์เกศธาตุในเมืองร่างกุ้ง แล้วโปรดเกล้าฯ ให้มีการฉลอง และมีการจัดให้นักมวยไทยไปชกในงานครั้งนี้ ซึ่งมีนายขนมต้มรวมอยู่ด้วย นายขนมต้มเป็นนักมวยที่มีฝีมือมาก สามารถชกชนะนักมวยพม่าติดต่อกันถึงสิบคน พระเจ้ามังระตรัสสรรเสริญฝีมือว่าคนไทยมีพิชอยู่ทั่วตัว และพระราชทานรางวัลมากมายเป็นที่เลื่องลือตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงทุกวันนี้

6. “คนไทยมีพิษอยู่ทั่วตัว”

หมายความว่า อย่างไร

ก. นักมวยไทยเก่งหลายด้าน

ข. นักมวยไทยทายาพิษไว้รอบตัว

ค. มวยไทยต่อถูกตรงไหนก็เจ็บตรงนั้น

ง. มวยไทยสามารถใช้มวยระต่อสู้ได้

ทุกส่วน

7. ข้อความใดกล่าว**ไม่ถูกต้อง**

ก. นายขนมต้มชกชนะคู่ต่อสู้ถึงสิบคน

ข. นักมวยไทยรุ่นหลังเป็นทายาท

นายขนมต้ม

ค. กษัตริย์พม่าพอพระทัยฝีมือการชกมวย
ของนายขนมต้ม

ง. นายขนมต้มเป็นนักมวยที่มีชื่อเสียงสมัย
กรุงศรีอยุธยา

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8-9

วันนี้เป็นวันที่ 5 ของการเดินทาง ที่คุณรู้เพราะแม่นับนิ้วมือให้คุณดูว่าวันที่ผ่านมานั้นเป็นบ้านตำบลอะไรบ้าง แต่คุณก็จำไม่ได้หรือกว่าเป็นที่แห่งไหน ขณะนี้เสียงเกวียนก็ออกแอด ๆ ไปเรื่อย ๆ ดวงตะวันสีหมากสุกกำลังลอยต่ำลงเรื่อย ๆ เมื่อแม่บอกอีกไม่นานก็ถึงริมฝั่งแม่น้ำชีแล้ว คุณดีใจมาก บอกยี่สุนกับบุญหลายว่า ที่นี่แหละเราจะได้เห็นแม่น้ำใหญ่กันแล้ว

คุณขยับไปนั่งใกล้ๆ พ่อ พ่อยิ้มให้คุณอีก แต่ดูสีหน้าของพ่อมีรอยเมื่อยล้ากว่าแม่ เพราะพ่อไม่ได้หลับนอนมากเท่าแม่ บางคืนดึก ๆ คุณตื่นขึ้นก็เห็นนั่งไต่ราวอยู่ที ๆ แต่พ่อก็ไม่เคยบ่นว่าเหนื่อยสักที

“ลูกฟังเสียงอะไรซิ” พ่อชี้มือไปข้างหน้าแล้วยิ้มอีก

คุณเงยหูฟังก็มีเสียงหึ่ง ๆ ซ่า ๆ ดังมาแต่ไกล พ่อบอกว่านั่นแหละคือเสียงแม่น้ำไหล คุณจับไหล่พ่อยืนขึ้นตะโกนไปดัง ๆ ว่า “เฮ้ย จันตี เราสีถึงแม่น้ำใหญ่แล้ว” จันตีตอบมาทันใดว่า “แม่นแล้ว ภูได้ยินเสียงน้ำไหลมาแล้วเน้อคุณเอ๋ย” (ลูกอีสาน: คำพูน บุญทวี)

8. ข้อความนี้มีตัวละครทั้งหมดกี่ตัว

ก. 3 คน

ข. 4 คน

ค. 5 คน

ง. 6 คน

9. สีหน้าของพ่อดูเมื่อยล้าเพราะสาเหตุใด

ก. พ่อไม่ได้นอน

ข. พ่อเป็นห่วงแม่

ค. พ่อไม่ค่อยสบาย

ง. พ่อสงสารลูก ๆ ที่ต้องลำบาก

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10-11

เมื่อครั้งสมเด็จพระนเรศวรยังทรงเป็นพระมหาอุปราช เสด็จไปยังกรุงหงสาวดีแทนพระราชบิดาในฐานะประเทศราช เพราะไทยอยู่ในระหว่างเสียกรุงครั้งที่ 1 เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อพม่าที่เปลี่ยนรัชกาลใหม่ มีประเทศราชมาอวยพรกันมากมาย ยกเว้นเจ้าเมืองคัง ซึ่งมีฐานะเป็นประเทศราชเมืองหนึ่งไม่มา พระเจ้าหงสาวดีทรงขัดเคืองมากจึงสั่งให้ยกกองทัพ 3 ทပ် มีกองทัพพระโอรสของพระองค์คือพระมหาอุปราชา กองทัพของพระโอรสพระเจ้าตองอู และกองทัพของสมเด็จพระนเรศวร ให้ยกไปตีเมืองคัง และตกลงกันว่าให้ผลัดเวรเข้าตีเมืองคัง ทั้พละวัน ผลปรากฏว่าทัพพระมหาอุปราชา และทัพโอรสพระเจ้าตองอูไม่สามารถตีได้ เมื่อถึงคราวทัพสมเด็จพระ

พระนเรศวรได้ทรงแบ่งทหารเป็นสองกอง ให้กองที่กำลังน้อยชุ่มอยู่ด้านหน้า ซึ่งทั้งสองทัพเคยเข้าตีแล้ว ส่วนกองทัพที่มีกำลังมากให้ชุ่มอยู่ด้านหลัง ชาวเมืองคงคิดว่าศัตรูเข้ามาด้านเดียวเหมือนทุกครั้ง จึงต่อสู้อยู่แต่ด้านหน้า สมเด็จพระนเรศวรจึงสามารถนำทหารเข้าตีทางด้านหลัง และจับตัวเจ้าเมืองคงไว้ได้ ทำให้ทัพของพระมหาอุปราชา และโอรสพระเจ้าตองอูได้รับความอับอายมาก

ระหว่างที่สมเด็จพระนเรศวรประทับอยู่ที่เมืองหงสาวดีนั้น ได้ทรงเล่นชนไก่กับพระมหาอุปราชา ไก่ของพระมหาอุปราชาแพ้จึงได้ตรัสเสียดสีว่า “ไก่เฉลยตัวนี้เก่งจริงหนอ” สมเด็จพระนเรศวรทรงตรัสตอบไปว่า “ไก่ตัวนี้อายว่าแต่จะชนเอาเดิมพันเลย ถึงจะชนเอาบ้านเมืองก็ยั้งได้” ซึ่งต่อมาพระองค์ก็สามารถกอบกู้อิสรภาพของไทยคืนมาจากพม่าได้ตามที่ทรงตรัสไว้

10. กองทัพของผู้ใด ไม่เกี่ยวข้อง ในการยกไปตีเมืองที่แข็งข้อต่อพระเจ้ากรุงหงสาวดี ก. กองทัพพระมหาอุปราชา ข. กองทัพสมเด็จพระนเรศวร ค. กองทัพพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง ง. กองทัพโอรสพระเจ้าตองอู	11. สมเด็จพระนเรศวรใช้วิธีใดในการรบครั้งนี้ ก. ให้กองกำลังทั้งหมดบุกตีด้านหน้า ข. แบ่งกองกำลังออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กันแล้วเข้าตีพร้อมกัน ค. ให้กองกำลังน้อยบุกตีด้านหน้า และให้กองกำลังมากแอบเข้าตีด้านหลัง ง. ให้กองกำลังมากบุกตีด้านหน้า และให้กองกำลังน้อยแอบเข้าตีด้านหลัง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 12-14

หมอน้ำริมทาง

หม้อดินเผาเป็นภาชนะที่ใช้ดินเหนียวที่มีในท้องถิ่นนำมาปั้นแล้วนำไปเผา เมื่อเสร็จแล้วจะได้หม้อที่มีสีแดงคล้ายอิฐ สีดำหรือสีขาวตามสีของดิน แต่ส่วนใหญ่หม้อดินเผาที่เห็นทั่ว ๆ ไปจะเป็นสีแดงคล้ายอิฐ

หม้อเป็นภาชนะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตคนไทยมาช้านาน ในชนบทนิยมใช้หม้อดินหุงข้าวเพื่อให้ข้าวมีกลิ่นหอม และนิยมใช้ใส่น้ำดื่ม เพื่อให้น้ำเย็นน้ำดื่ม

หมอน้ำริมทางเป็นหม้อที่มีขนาดเล็ก สูงประมาณ 1 ฟุต และมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 ฟุตเช่นกัน รูปทรงของหม้อก็แล้วแต่ความนิยมของผู้ใช้ ในอดีตจะพบหมอน้ำริมทางตั้งอยู่ทั่วไปในชนบททุกภาคของประเทศไทย แต่ในปัจจุบันจะหาได้ค่อนข้างยาก หมอน้ำริมทางนี้จะตั้งอยู่ริมทางสัญจรไปมาหรือตั้งอยู่หน้าบ้าน โดยมีขอนไม้หนุนสูงจากพื้นดินเพื่อสะดวกในการตักน้ำดื่ม และป้องกันสัตว์ต่างๆ มาทำให้น้ำสกปรก บางแห่งจะมีหลังคาบังแดดด้วย อุปกรณ์สำคัญในการตักน้ำก็คือ กระจวยซึ่งทำมาจากกะลามะพร้าวที่แก่จัด ขนาดไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป รูปทรงค่อนข้างแบน กะลามะพร้าวจะต้องนำมาขัดให้เรียบและเป็นมัน ใช้ไม้ทำด้ามกระจวย ซึ่งมีลักษณะโค้งงอเล็กน้อยรับกับมือที่จะถือ

12. เราใช้อุปกรณ์ชนิดใดตักน้ำดื่มจากหม้อ
 ริมทาง
 ก. ชัน   ข. จวัก
ค. กระจวย   ง. กระจบอก
13. เพราะเหตุใดในสมัยก่อนต้องมีหม้อน้ำไว้
 ริมทาง
 ก. เพราะเกิดภาวะแห้งแล้งขาดแคลนน้ำ
**ข. เพราะร้านขายอาหารและเครื่องดื่ม
 ไม่ค่อยมี**
 ค. เพราะเป็นข้อบังคับของบ้านเมือง
 ในสมัยก่อน
 ง. เพราะเชื่อว่าบ้านไหนมีหม้อน้ำไว้หน้าบ้าน
 จะทำให้มีความสุข
14. การตั้งหม้อน้ำริมทางแสดงให้เห็นถึง
 ลักษณะนิสัยของคนไทยอย่างไร
ก. เป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
 ข. เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต
 ค. เป็นคนเมตตากรุณา
 ง. เป็นคนกตัญญูกตเวที

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15-19

กลิ่นตัว

ประสาทสัมผัสในการรับรู้กลิ่นของคนเราแตกต่างกัน กลิ่นบางกลิ่นเป็นกลิ่นหอมสำหรับ
 คนบางคน แต่อาจจะเป็นกลิ่นเหม็นสำหรับคนอื่นก็ได้ กลิ่นมีอิทธิพลต่อจิตใจของคนได้ไม่น้อย
 ความพอใจหรือไม่พอใจในกลิ่นขึ้นอยู่กับความเคยชินและความชอบของแต่ละคน นอกจากนี้การได้
 กลิ่นใดซ้ำกันเป็นเวลานานๆ ความรู้สึกในกลิ่นจะค่อยๆ ลดลงจนไม่รู้จักกลิ่นนั้นเลย

สุนัขเป็นสัตว์ที่มีความสามารถในการจำกลิ่นได้ดี ตำรวจจึงฝึกสุนัขไว้จับผู้ร้ายโดยการ
 ดมกลิ่น แสดงว่าคนเรามีกลิ่นตัวต่างกัน ภาวะกลิ่นตัวที่ผิดปกติโดยเฉพาะทางผิวหนัง เกิดจาก
 สาเหตุ 2 ประการ คือ

1. กลิ่นตัวที่เกิดจากสารเคมี ซึ่งสร้างจากต่อมพิเศษที่ผิวหนัง สารเคมีชนิดนี้ไม่มีกลิ่น
 แต่แบคทีเรียเป็นตัวทำให้สารเคมีชนิดนี้เปลี่ยนเป็นสารที่มีกลิ่น กลิ่นตัวชนิดนี้พบที่รักแร้เพราะ
 บริเวณรักแร้มีต่อมพิเศษนี้เป็นจำนวนมาก กลิ่นตัวที่เกิดจากสารเคมีนี้จะเริ่มมีตั้งแต่ย่างเข้าสู่วัยรุ่น
 เพราะในช่วงวัยรุ่น ฮอโมนเพศจะกระตุ้นให้ต่อมพิเศษทำงาน คนผิวดำมักจะมีต่อมพิเศษนี้โตกว่า
 และทำงานมากกว่าคนผิวขาว

2. กลิ่นตัวที่ปนเหงื่อออกมาแล้วแบคทีเรียไปทำปฏิกิริยาด้วยทำให้เกิดกลิ่น กลิ่นชนิดนี้
 พบที่บริเวณอับ ๆ เช่น ขาหนีบ และเท้า

เมื่อทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดกลิ่นตัวแล้ว เราก็ควรจะหาวิธีป้องกันและรักษา วิธีที่จะช่วย
 ได้ก็คือ ต้องลดจำนวนแบคทีเรีย และลดสารที่สร้างจากต่อมพิเศษ ซึ่งทำได้โดยการทำมาสะอาด
 ร่างกาย ฟอกสบู่ หรืออาจใช้ยาดับกลิ่นตัวที่มีส่วนผสมของยาฆ่าเชื้อโรค น้ำหอม หรือสารเคมี

บางอย่างที่ช่วยลดสารจากต่อมพิเศษ อาจจะซักผ้าโดยใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค หรือการใช้สารสัสมา บริเวณรักแร้เพื่อช่วยลดเหงื่อก็ได้

15. ต่อมพิเศษที่ผิวหนังจะเริ่มทำงานในวัยใด ก. วัยทารก ข. วัยเด็ก ค. วัยรุ่น ง. วัยผู้ใหญ่ 16. ตัวยุทธศาสตร์ที่ทำให้เกิดกลิ่นตัวคืออะไร ก. อาหาร ข. สารเคมี ค. แบคทีเรีย ง. ยาดับกลิ่นตัว 17. สาเหตุใดที่ทำให้กลิ่นตัวแรงขึ้น ก. การไม่รักษาความสะอาด ข. การแพ้ยาดับกลิ่นตัวบางชนิด ค. การเผ่าผลยาอาหารในร่างกายไม่ดี ง. การเปลี่ยนแปลงของสารเคมีในร่างกาย	18. ข้อใดคือวิธีที่ง่ายที่สุดในการช่วยให้กลิ่นตัวลดลง ก. รับประทานยาฆ่าเชื้อ ข. ผ่าตัดต่อมพิเศษที่ผิวหนัง ค. รักษาความสะอาดของร่างกาย ง. ซักผ้าโดยใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างแรง 19. ถ้านักเรียนมีกลิ่นตัวแรง ควรปฏิบัติตนอย่างไร ก. แยกตัวออกจากกลุ่มเพื่อน ข. หาสาเหตุที่ทำให้เกิดกลิ่นตัวและรีบแก้ไข ค. ไม่สนใจเพราะใคร ๆ ก็มีกลิ่นตัวด้วยกันทั้งนั้น ง. ไปหาแพทย์เพื่อให้ช่วยทำการรักษาอย่างเร่งด่วน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 20-22

วิธีที่มนุษย์เราจะมั่งมีได้รวดเร็วขึ้น ถ้าพูดกันอย่างตรงไปตรงมาก็มีอยู่สองทางคือ คนอื่นเขายื่นให้เมื่อเขายังเป็นทางหนึ่ง เขาทิ้งไว้ให้เมื่อเขาตายทางหนึ่ง ส่วนการมั่งมีเร็วด้วยวิธีการเดินตรอกคือ วิธีมืด ๆ เลี้ยว ๆ คด ๆ นั้นมีมาก แต่ถ้าจะนำมาจรรยาไน้ก็ราคาไฟเบี่ย สุภาชิตอาหรับเขาว่าลึนยาวทำให้ชีวิตสั้น

20. “จรรยาไน้” หมายความว่าอย่างไร ก. พูดเปิดโปง ข. พูดบรรยาย ค. พูดวกไปวนมา ง. พูดอธิบายอย่างละเอียด 21. “ราคาไฟเบี่ย” เป็นคำพูดประเภทใด ก. ภาษาตลาด ข. ภาษาทางการ ค. สำนวนพูดแบบไทย ง. สำนวนต่างประเทศ	22. “ลึนยาวทำให้ชีวิตสั้น” หมายถึงข้อใด ก. พูดดี ข. ไม่ควรพูด ค. ให้ระวังอันตราย ง. ชี้ให้เห็นโทษของลึนยาว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23-26

อากาศเสียที่ปล่อยออกมาจะมีผลกระทบต่อร่างกายแทบทุกส่วน เช่น มีผลต่อสมอง ทำให้ความจำเสื่อม ทำให้เยื่อหุ้มสมองอักเสบ หายใจไม่ออก ไฮโดรคาร์บอนบางชนิด เช่น เบนโซไพรีน เมื่อเข้าสู่ร่างกายแล้ว จะละลายสะสมอยู่ในไขมัน และเป็นตัวก่อให้เกิดโรคมะเร็ง ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์เป็นสารมลพิษที่มีปริมาณสูงในท้องถนนกรุงเทพฯ ก๊าซนี้เกิดจากการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ของเครื่องยนต์ที่ใช้ น้ำมันเบนซิน เมื่อร่างกายหายใจเอาอากาศที่มีก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์เจือปนเข้าสู่ปอดทำให้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้รับก๊าซออกซิเจนน้อยลง เกิดอาการปวดศีรษะ คลื่นไส้ อ่อนเพลีย ถ้าได้รับก๊าซนี้ในปริมาณสูงมาก ๆ จะมีอาการรุนแรงหมดสติ และถึงตายทันที นอกจากนี้สารตะกั่วที่เติมเข้าไปในน้ำมัน เพื่อป้องกันการน็อกของเครื่องยนต์นั้น ไอตะกั่วที่ออกจากท่อไอเสีย จะสะสมตกค้างในสิ่งแวดล้อม แล้วเข้าสู่ร่างกายมนุษย์เป็นอันตรายต่อสุขภาพในระยะยาวทำให้เกิดโรคโลหิตจาง โรคทางเดินอาหาร ตับ ไต หัวใจ และระบบสืบพันธุ์อีกด้วย

23. ข้อใดไม่ใช่โรคที่เกิดจากอากาศเสีย

- ก. โรคมะเร็ง
- ข. โรคความจำเสื่อม
- ค. โรคทางเดินอาหาร

ง. โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่

24. บุคคลในข้อใดมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหา
นี้ได้ดี

- ก. ประชาชนทุกคน
- ข. ผู้ขายยานพาหนะ**
- ค. ตำรวจจราจร
- ง. นักวิทยาศาสตร์

25. บุคคลในข้อใดต่อไปนี้ไม่จะได้รับก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ในปริมาณสูงกว่าบุคคลอื่น

- ก. กรรมกร
- ข. ชาวนา ชาวไร่
- ค. บุรุษไปรษณีย์
- ง. แม่ค้าข้างถนน**

26. นายวิชาเป็นพนักงานขนส่งสินค้าผลจากการตรวจสุขภาพปรากฏว่าเป็นโรคโลหิตจาง สันนิษฐานได้ว่านายวิชาได้รับสารอะไร

- ก. สารตะกั่ว**
- ข. เบนโซไพรีน
- ค. ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์
- ง. ไอระเหยของน้ำมันเบนซิน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 27-30

ฉลามวาฬเป็นปลาที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก แม้ฉลามวาฬจะได้ชื่อว่าเป็นฉลาม แต่ลักษณะการกินอาหารของมันกลับไปเหมือนปลาวาฬ ที่มักจะลอยตัวซ้อนกึ่งแพลงก์ตอนที่ลอยปะปนมากับกระแสน้ำเป็นอาหาร มันจึงไม่เป็นพิษเป็นภัยกับใคร จนได้รับสมญานามว่าเป็น “เจ้ายักษ์ใจดี”

ฉลามวาฬพบได้ทั่วไปในน่านน้ำเขตร้อน ในประเทศไทยพบฉลามวาฬอยู่บ่อย ๆ ในแถบฝั่งอ่าวไทยหรือในทะเลอันดามัน ชาวเรือทางฝั่งตะวันออกของประเทศไทยมักจะเรียกฉลามวาฬว่า “หัวปุงกี” หรือ “ทงกานต์” ฉลามวาฬตัวโตเต็มทีอาจจะมีขนาดความยาวลำตัวถึง 15 เมตร (ขนาดเรือลำย่อม ๆ ลำหนึ่ง)

27. ปลาชนิดใดมีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก

ก. วาฬ

ข. โลมา

ค. พะยูน

ง. ฉลามวาฬ

28. อาหารของฉลามวาฬคืออะไร

ก. ปะการัง

ข. แมงกะพรุน

ค. แพลงก์ตอน

ง. สาหร่ายทะเล

29. ฉลามวาฬได้รับสมญานามว่าอย่างไร

ก. เจ้าวายร้าย

ข. เจ้ายักษ์ใจดี

ค. เจ้าฉลามซี่เกี้ยว

ง. เจ้าปลาจอมแก่น

30. ชาวเรือฝั่งตะวันออกของประเทศไทย

เรียกฉลามวาฬว่าอย่างไร

ก. ไอ้แบ้

ข. หัวปู้งกี

ค. ฉลามยักษ์

ง. ไอ้อกแง่ก

แบบทดสอบแบบทดสอบ (หลังเรียน)
วัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-2

นายขนมต้มเป็นนักมวยที่มีชื่อเสียงสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย คือตอนเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 และเป็นระยะเวลาที่พระเจ้าตากสินกำลังรวบรวมผู้คน เพื่อกอบกู้อิสรภาพ และปราบปรามข้าศึกศัตรูครั้งหนึ่ง พระเจ้ามังระกษัตริย์พม่า ทรงยกฉัตรยอดพระมหาเจดีย์เกศธาตุในเมืองย่างกุ้ง แล้วโปรดเกล้าฯ ให้มีการฉลอง และมีการจัดให้นักมวยไทยไปชกในงานครั้งนี้ ซึ่งมีนายขนมต้มรวมอยู่ด้วย นายขนมต้มเป็นนักมวยที่มีฝีมือมาก สามารถชกชนะนักมวยพม่าติดต่อกันถึงสิบคน พระเจ้ามังระสรรเสริญฝีมือว่าคนไทยมีพิษอยู่ทั่วตัว และพระราชทานรางวัลมากมายเป็นที่เลื่องลือตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงทุกวันนี้

1. “คนไทยมีพิษอยู่ทั่วตัว”

หมายความว่า อย่างไร

- ก. นักมวยไทยเก่งหลายด้าน
ข. นักมวยไทยทายาพิษไว้รอบตัว
ค. มวยไทยต่อยถูกตรงไหนก็เจ็บตรงนั้น
ง. มวยไทยสามารถใช้อวัยวะต่อสู้ได้
ทุกส่วน

2. ข้อความใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. นายขนมต้มชกชนะคู่ต่อสู้ถึงสิบคน
ข. นักมวยไทยรุ่นหลังเป็นทายาท
นายขนมต้ม
ค. กษัตริย์พม่าพอพระทัยฝีมือการชกมวย
ของนายขนมต้ม
ง. นายขนมต้มเป็นนักมวยที่มีชื่อเสียง
สมัยกรุงศรีอยุธยา

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3-4

เมื่อครั้งสมเด็จพระนเรศวรทรงเป็นพระมหาอุปราช เสด็จไปยังกรุงหงสาวดีแทนพระราชบิดาในฐานะประเทศราช เพราะไทยอยู่ในระหว่างเสียกรุงครั้งที่ 1 เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อพม่าที่เปลี่ยนรัชกาลใหม่ มีประเทศราชมาอวยพรกันมากมาย ยกเว้นเจ้าเมืองคัง ซึ่งมีฐานะเป็นประเทศราชเมืองหนึ่งไม่มา พระเจ้าหงสาวดีทรงขัดเคืองมากจึงสั่งให้ยกกองทัพ 3 ทပ် มีกองทัพพระโอรสของพระองค์คือพระมหาอุปราชา กองทัพของพระโอรสพระเจ้าตองอู และกองทัพของสมเด็จพระนเรศวร ให้ยกไปตีเมืองคัง และตกลงกันว่าให้ผลัดเวรเข้าตีเมืองคัง ทัพละวัน ผลปรากฏว่าทัพพระมหาอุปราชา และทัพโอรสพระเจ้าตองอูไม่สามารถตีได้ เมื่อถึงคราวทัพสมเด็จพระนเรศวรได้ทรงแบ่งทหารเป็นสองกอง ให้กองที่กำลังน้อยชুমอยู่ด้านหน้า ซึ่งทั้งสองทัพเคยเข้าตีแล้ว ส่วนกองทัพที่กำลังมากให้ชুমอยู่ด้านหลัง ชาวเมืองคังคิดว่าศัตรูเข้ามาด้านเดียวเหมือนทุกครั้ง จึงต่อสู้อยู่แต่ด้านหน้า สมเด็จพระนเรศวรจึงสามารถนำทหารเข้าตีทางด้านหลัง และจับตัวเจ้าเมืองคังไว้ได้ ทำให้ทัพของพระมหาอุปราชา และโอรสพระเจ้าตองอูได้รับความอับอายมาก

ระหว่างที่สมเด็จพระนเรศวรประทับอยู่ที่เมืองหงสาวดีนั้น ได้ทรงเล่นชนไก่กับพระมหาอุปราชา ไก่ของพระมหาอุปราชาแพ้จึงได้ตรัสเสียดสีว่า “ไก่เฉลยตัวนี้เก่งจริงหนอ” สมเด็จพระ

พระนเรศวรทรงตรัสตอบไปว่า “ ใ้ตัวน้อยย่ำว่าแต่จะชนเอาเดิมพันเลย ถึงจะชนเอาบ้านเมืองก็ยังได้” ซึ่งต่อมาพระองค์ก็สามารถกอบกู้อิสรภาพของไทยคืนมาจากพม่าได้ตามที่ทรงตรัสไว้

3. กองทัพของผู้ใด**ไม่เกี่ยวข้อง**ในการยกไปตีเมืองที่แข็งข้อต่อพระเจ้ากรุงหงสาวดี
- กองทัพพระมหาอุปราชา
  - กองทัพสมเด็จพระนเรศวร
  - กองทัพพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง**
  - กองทัพโอรสพระเจ้าตองอู

4. สมเด็จพระนเรศวรใช้วิธีใดในการรบครั้งนี้
- ให้กองกำลังทั้งหมดบุกตีด้านหน้า
  - แบ่งกองกำลังออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กันแล้วเข้าตีพร้อมกัน
  - ให้กองกำลังน้อยบุกตีด้านหน้า และให้กองกำลังมากแอบเข้าตีด้านหลัง**
  - ให้กองกำลังมากบุกตีด้านหน้า และให้กองกำลังน้อยแอบเข้าตีด้านหลัง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5-6

วันนี้เป็นวันที่ 5 ของการเดินทาง ที่คุณรู้เพราะแม่นับนิ้วมือให้คุณดู ว่าวันที่ผ่านมานั้นเป็นบ้านตำบลอะไรบ้าง แต่คุณก็จำไม่ได้หรือกว่าเป็นที่แห่งไหน ขณะนี้เสียงเกรียนก็ออกแอด ๆ ไปเรื่อย ๆ ดวงตะวันสีหมากสุกก็กำลังลอยต่ำลงเรื่อย ๆ เมื่อแม่บอกอีกไม่นานก็ถึงริมฝั่งแม่น้ำชีแล้ว คุณดีใจมาก บอกยี่สุนกับบุญหลายว่า ที่นี่แหละเราจะได้เห็นแม่น้ำใหญ่กันแล้ว

คุณยับไปนั่งใกล้ ๆ พ่อ พ่อยิ้มให้คุณอีก แต่ดูสีหน้าของพ่อมีรอยเมื่อยลึกกว่าแม่ เพราะพ่อไม่ได้หลับนอนมากเท่าแม่ บางคืนดิ๊ก ๆ คุณตื่นขึ้นก็เห็นนั่งไ้ว้ออยู่ที่ ๆ แต่พ่อก็ไม่เคยบ่นว่าเหนื่อยสักที

“ลูกฟังเสียงอะไรซิ” พ่อขี้มือไปข้างหน้าแล้วยิ้มอีก

คุณเงี่ยหูฟังก็มีเสียงหึ่ง ๆ ซ่า ๆ ดังมาแต่ไกล พ่อบอกว่ำนั่นแหละคือเสียงแม่น้ำไหล คุณจับไหลพ่อยื่นขึ้นตะโกนไปดัง ๆ ว่า “เฮ้ย จันตี เราสีถึงแม่น้ำใหญ่แล้ว” จันตีตอบมาทันใดว่า “แม่นแล้ว ภูได้ยินเสียงน้ำไหลมาแล้วเน้อคุณเอ๋ย” (ลูกอีสาน: คำพูน บุญทวี)

5. ข้อความนี้มีตัวละครทั้งหมดกี่ตัว
- 3 คน
  - 4 คน
  - 5 คน
  - 6 คน**

6. สีหน้าของพ่อดูเมื่อยล้าเพราะสาเหตุใด
- พ่อไม่ได้นอน**
  - พ่อเป็นห่วงแม่
  - พ่อไม่ค่อยสบาย
  - พ่อสงสารลูก ๆ ที่ต้องลำบาก

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7-9

หม้อน้ำริมทาง

หม้อดินเผาเป็นภาชนะที่ใช้ดินเหนียวที่มีในท้องถิ่นนำมาปั้นแล้วนำไปเผา เมื่อเสร็จแล้วจะได้หม้อที่มีสีแดงคล้ายอิฐ สีดำหรือสีขาวตามสีของดิน แต่ส่วนใหญ่หม้อดินเผาที่เห็นทั่ว ๆ ไปจะเป็นสีแดงคล้ายอิฐ

หม้อเป็นภาชนะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตคนไทยมาช้านาน ในชนบทนิยมใช้หม้อดิน หุงข้าวเพื่อให้ข้าวมีกลิ่นหอม และนิยมใช้ใส่น้ำต้ม เพื่อให้น้ำเย็นน่าดื่ม

หม้อน้ำริมทางเป็นหม้อที่มีขนาดไม่ใหญ่นัก สูงประมาณ 1 ฟุต และมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 ฟุตเช่นกัน รูปทรงของหม้อก็แล้วแต่ความนิยมของผู้ใช้ ในอดีตจะพบหม้อน้ำริมทางตั้งอยู่ทั่วไปในชนบททุกภาคของประเทศไทย แต่ในปัจจุบันจะหาได้ค่อนข้างยาก หม้อน้ำริมทางนี้จะตั้งอยู่ริมทางสัญจรไปมาหรือตั้งอยู่หน้าบ้าน โดยมีขอนไม้หนุนสูงจากพื้นดินเพื่อสะดวกในการตักน้ำดื่ม และป้องกันสัตว์ต่าง ๆ มาทำให้น้ำสกปรก บางแห่งจะมีหลังคาบังแดดด้วย อุปกรณ์สำคัญในการต้มน้ำก็คือ กระจบวยซึ่งทำมาจากกะลามะพร้าวที่แก่จัด ขนาดไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป รูปทรงค่อนข้างแบน กระจบวยนี้จะต้องนำมาขัดให้เรียบและเป็นมัน ไขไม้ทำด้ามกระจบวย ซึ่งมีลักษณะโค้งงอเล็กน้อยรับกับมือที่จะถือ

7. เราใช้อุปกรณ์ชนิดใดตักน้ำดื่มจากหม้อริมทาง

ก. ชัน   ข. จวัก

ค. กระจบวย   ง. กระจบอก

8. เพราะเหตุใดในสมัยก่อนต้องมีหม้อน้ำไว้ริมทาง

ก. เพราะเกิดภาวะแห้งแล้งขาดแคลนน้ำ

ข. เพราะร้านขายอาหารและเครื่องดื่มไม่ค่อยมี

ค. เพราะเป็นข้อบังคับของบ้านเมืองในสมัยก่อน

ง. เพราะเชื่อว่าบ้านไหนมีหม้อน้ำไว้หน้าบ้าน จะทำให้มีความสุข

9. การตั้งหม้อน้ำริมทางแสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยของคนไทยอย่างไร

ก. เป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ข. เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต

ค. เป็นคนเมตตากรุณา

ง. เป็นคนกตัญญูตักเตือน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10-14

กลิ่นตัว

ประสาทสัมผัสในการรับรู้กลิ่นของคนเราแตกต่างกัน กลิ่นบางกลิ่นเป็นกลิ่นหอมสำหรับคนบางคน แต่อาจจะเป็นกลิ่นเหม็นสำหรับคนอื่นก็ได้ กลิ่นมีอิทธิพลต่อจิตใจของคนได้ไม่น้อย ความพอใจหรือไม่พอใจในกลิ่นขึ้นอยู่กับความเคยชินและความชอบของแต่ละคน นอกจากนี้การได้กลิ่นได้ซ้ำกันเป็นเวลานาน ๆ ความรู้สึกในกลิ่นจะค่อย ๆ ลดลงจนไม่รู้กลิ่นนั้นเลย

สุนัขเป็นสัตว์ที่มีความสามารถในการจำกลิ่นได้ดี ตำรวจจึงฝึกสุนัขไว้จับผู้ร้ายโดยการดมกลิ่น แสดงว่าคนเรามีกลิ่นตัวต่างกัน ภาวะกลิ่นตัวที่ผิดปกติโดยเฉพาะทางผิวหนัง เกิดจากสาเหตุ 2 ประการ คือ

1. กลิ่นตัวที่เกิดจากสารเคมี ซึ่งสร้างจากต่อมพิเศษที่ผิวหนัง สารเคมีชนิดนี้ไม่มีกลิ่น แต่แบคทีเรีย เป็นตัวทำให้สารเคมีชนิดนี้เปลี่ยนเป็นสารที่มีกลิ่น กลิ่นตัวชนิดนี้พบที่รักแร้เพราะบริเวณรักแร้มีต่อมพิเศษนี้เป็นจำนวนมาก กลิ่นตัวที่เกิดจากสารเคมีนี้จะเริ่มมีตั้งแต่ย่างเข้าสู่วัยรุ่น

เพราะในช่วงวัยรุ่น ฮอร์โมนเพศจะกระตุ้นให้ต่อมพิเศษทำงาน คนผิวดำมักจะมีต่อมพิเศษนี้โตกว่า และทำงานมากกว่าคนผิวขาว

2. กลิ่นตัวที่ปนเหงื่อออกมาแล้วแบคทีเรียไปทำปฏิกิริยาด้วยทำให้เกิดกลิ่น กลิ่นชนิดนี้พบที่บริเวณอับ ๆ เช่น ขาหนีบ และเท้า

เมื่อทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดกลิ่นตัวแล้ว เราก็ควรจะหาวิธีป้องกันและรักษา วิธีที่จะช่วยได้ก็คือ ต้องลดจำนวนแบคทีเรีย และลดสารที่สร้างจากต่อมพิเศษ ซึ่งทำได้โดยการทำมาสะอาดร่างกาย ฟอกสบู่ หรืออาจใช้ยาดับกลิ่นตัวที่มีส่วนผสมของยาฆ่าเชื้อโรค น้ำหอม หรือสารเคมีบางอย่างที่ช่วยลดสารจากต่อมพิเศษ อาจจะใช้ผงซักฟอกโดยใส่น้ำยาฆ่าเชื้อโรค หรือการใช้สารสัสมทาบริเวณรักแร้เพื่อช่วยลดเหงื่อก็ได้

10. ต่อมพิเศษที่ผิวหนังจะเริ่มทำงานใน

วัยใด

ก. วัยทารก

ข. วัยเด็ก

ค. วัยรุ่น

ง. วัยผู้ใหญ่

11. ตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดกลิ่นตัวคืออะไร

ก. อาหาร

ข. สารเคมี

ค. แบคทีเรีย

ง. ยาดับกลิ่นตัว

12. สาเหตุใดที่ทำให้กลิ่นตัวแรงขึ้น

ก. การไม่รักษาความสะอาด

ข. การแพ้ยาดับกลิ่นตัวบางชนิด

ค. การเผาผลาญอาหารในร่างกายไม่ดี

ง. การเปลี่ยนแปลงของสารเคมีในร่างกาย

13. ข้อใดคือวิธีที่ง่ายที่สุดในการช่วยให้

กลิ่นตัวลดลง

ก. รับประทานยาฆ่าเชื้อ

ข. ผ่าตัดต่อมพิเศษที่ผิวหนัง

ค. รักษาความสะอาดของร่างกาย

ง. ซักผ้าโดยใช้ น้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างแรง

14. ถ้านักเรียนมีกลิ่นตัวแรง ควรปฏิบัติตน

อย่างไร

ก. แยกตัวออกจากกลุ่มเพื่อน

ข. หาสาเหตุที่ทำให้เกิดกลิ่นตัวและรีบแก้ไข

ค. ไม่สนใจเพราะใคร ๆ ก็มีกลิ่นตัวด้วยกันทั้งนั้น

ง. ไปหาแพทย์เพื่อใหช่วยทำการรักษาอย่างเร่งด่วน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15-17

วิธีที่มนุษย์เราจะมั่งมีได้รวดเร็วขึ้น ถ้าพูดกันอย่างตรงไปตรงมาก็มีอยู่สองทางคือ คนอื่นเขายื่นให้ เมื่อเขายังเป็นทางหนึ่ง เขาทิ้งไว้ให้เมื่อเขาตายทางหนึ่ง ส่วนการมั่งมีเร็วด้วยวิธีการเดินตรอกคือ วิธีมืด ๆ เลี้ยว ๆ คด ๆ นั้นมีมาก แต่ถ้าจะนำมาจรรยาบรรณที่ราคาแพง สุภาชิตอาหรับ เขาว่าลึนยาวทำให้ชีวิตสั้น

15. “จาระไน” หมายความว่าอย่างไร ก. พุดเปิดโปง ข. พุดบรรยาย ค. พุดวกไปวนมา ง. พุดอธิบายอย่างละเอียด 16. “ราคาไฟเบียด” เป็นคำพุดประเภทใด ก. ภาษาตลาด ข. ภาษาทางการ ค. สำนวนพุดแบบไทย ง. สำนวนต่างประเทศ	17. “ลั่นยาวทำให้ชีวิตสั้น” หมายถึงข้อใด ก. พุดดี ข. ไม่ควรพุด ค. ให้ระวังอันตราย ง. ชี้ให้เห็นโทษของลั่นยาว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 18-21

ฉลามวาฬเป็นปลาที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก แม้ฉลามวาฬจะได้ชื่อว่าเป็นฉลาม แต่ลักษณะการกินอาหารของมันกลับไปเหมือนปลาวาฬ ที่มักจะลอยตัวขึ้นกึ่งแพลงก์ตอนที่ลอยปะปนมากับกระแสน้ำเป็นอาหาร มันจึงไม่เป็นพิษเป็นภัยกับใคร จนได้รับสมญานามว่าเป็น “เจ้ายักษ์ใจดี”

ฉลามวาฬพบได้ทั่วไปในน่านน้ำเขตร้อน ในประเทศไทยพบฉลามวาฬอยู่บ่อย ๆ ในแถบฝั่งอ่าวไทยหรือในทะเลอันดามัน ชาวเรือทางฝั่งตะวันออกของประเทศไทยมักจะเรียกฉลามวาฬว่า “หัวปู้งี้” หรือ “ทงกานต์” ฉลามวาฬตัวโตเต็มทีอาจจะมีขนาดความยาวลำตัวถึง 15 เมตร (ขนาดเรือลำย่อม ๆ ลำหนึ่ง)

18. ปลาชนิดใดมีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ก. วาฬ ข. โลมา ค. พะยูน ง. ฉลามวาฬ 19. อาหารของฉลามวาฬคืออะไร ก. ปะการัง ข. แมงกะพรุน ค. แพลงก์ตอน ง. สาหร่ายทะเล	20. ฉลามวาฬได้รับสมญานามว่าอย่างไร ก. เจ้าวายร้าย ข. เจ้ายักษ์ใจดี ค. เจ้าฉลามขี้เกียจ ง. เจ้าปลาจอมแก่น 21. ชาวเรือฝั่งตะวันออกของประเทศไทยเรียกฉลามวาฬว่าอย่างไร ก. ไอ้แบ้ ข. หัวปู้งี้ ค. ฉลามยักษ์ ง. ไอ้ง้อกแงก

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22-26

ปันจักสีลัต

แทบทุกชาติมีศิลปะป้องกันตัวของตัวเอง อย่างเช่นไทย ก็มีมวยไทย จีนมีมวยกังฟู เกาหลีมีเทกวันโด ญี่ปุ่นมียูโดกับคาราเต้ ฯลฯ ส่วนคนเชื้อสายมลายูในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีปันจักสีลัต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประชา ฤชตุลกุล แห่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี ท่านบอกว่าที่ถูกต้อง ต้องเขียนว่าปันจักสีลัต ไม่ใช่ปัญจสีลัตอย่างที่หนังสือพิมพ์เขียนกัน

ปันจักสีลัต (PENCAK SILAT) เป็นภาษาอินโดนีเซีย มาจาก คำว่า ปันจัก แปลว่าการป้องกันตนเอง และคำว่า สีลัต ซึ่งหมายถึงศิลปะ รวมแล้วหมายความว่า ศิลปะการป้องกันตนเอง กีฬาประเภทนี้เดิมเป็นศิลปะการต่อสู้ของคนเชื้อสายมลายู ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน และจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย คือ ปัตตานี ยะลา สตูล นราธิวาส และสงขลา ปันจักสีลัต เป็นการต่อสู้ด้วยมือและเท้าเปล่า เน้นให้เห็นลีลาการเคลื่อนไหวที่สวยงาม ไม่ใช่เน้นความรุนแรงเหมือนมวยไทย

ประวัติความเป็นมาของปันจักสีลัตมีตำนานเล่าต่อกันมาหลายตำนาน แต่ก็แตกต่างกันไป แล้วแต่ว่าใครเป็นผู้เล่าอินโดนีเซียก็ว่าอย่างหนึ่ง มาเลเซียก็ว่าอย่างหนึ่ง ดังตัวอย่างตำนานนี้

ปันจักสีลัตมีมากกว่า 400 ปีแล้ว กำเนิดที่เกาะสุมาตราของอินโดนีเซีย ตามตำนานบอกว่าสมัยหนึ่ง มีสามสหายเชื้อสายชาวเกาะสุมาตราชื่อบูฮันนุดดิน ซัมซุดดิน และฮามินนุดดิน เดินทางจากมิงกาทางฝั่งตะวันตกของสุมาตราไปศึกษาที่เมืองอะแจ ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของสุมาตราไปศึกษาที่เมืองอะแจ ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของสุมาตราสำนักวิทยายุทธแห่งนี้อยู่ใกล้สระน้ำใหญ่ น้ำในสระไหลมาจากหน้าผาสูงชัน ริมสระมีต้นบอมอร์ (ต้นอินทนิล) ออกดอกสีม่วงกลมกลืนกับสีนกกินปลา

วันหนึ่งฮามินนุดดินไปตักน้ำที่สระแห่งนี้ เขาสังเกตเห็นว่าแรงน้ำตกทำให้น้ำในสระเป็นระลอกคลื่นหมุนเวียน และที่น้ำที่งอกคือดอกบอมอร์ช่อหนึ่งหล่นจากต้นถูกน้ำพัดตกลงกลางสระแล้วลอยย้อนกลับไปใกล้ตลิ่ง ลอยไปลอยมาเช่นนี้ราวกับมีชีวิต ฮามินนุดดินจึงดองดอกไม้ในสระเป็นเวลานานจนกระทั่งกระแสมและคลื่นพัดพาดอกบอมอร์ออกจากกระแสน้ำวน เขารีบคว้าช่อดอกไม้นั้นกลับมาและได้นำลีลาของดอกบอมอร์มาประยุกต์สอนการรำรำให้แก่เพื่อนทั้งสอง และช่วยกันคิดวิธีเคลื่อนไหวโดยอาศัยแขนขาเพื่อป้องกันฝ่ายปรปักษ์

เมื่อสามสหายเดินทางกลับบ้านต่างก็ตั้งตัวเป็นครูสอนวิทยายุทธและศาสนาอิสลาม จนกระทั่งปันจักสีลัตแพร่กระจายตามลำดับ

“ศิษย์ต้องมีครู” เมื่อใครจะเรียนก็ต้องไหว้ครู เรียนแค่ 100 วัน ก็จบหลักสูตรแล้วที่เหลือนอกนั้นไปฝึกปรือกันเอาเอง

การแต่งกายของนักปันจักสีลัต มุ่งเน้นความสวยงามเป็นสำคัญ เช่น มีผ้าโพกศีรษะสวมเสื้อคอกลมหรือคอตั้งนุ่งกางเกงขายาว และอื่น ๆ อีกมากมาย

การไหว้ครูถือว่าคาถาเป็นภาษาอาหรับและต้องขอพร 4 ประการ คือ ขอโอฬาสีกรรมแก่คู่ต่อสู้ ขอให้ปลอดภัยจากปรปักษ์ ขอให้เป็นที่รักของเพื่อนบ้าน และขอให้ผู้ชมนิยมศรัทธา ก่อนจะสู้

กันต้องมีพิธีต้องอีกรอบคือ ทั้งคู่ต้องทำความเคารพกัน เรียกว่า สาলামัต คือสัมผัสมือแล้วมาแตะที่หน้าผาก จากนั้นจึงเริ่มวาดลวดลายได้

บางคนชอบกระแทบเท้าเพื่อชมขวัญคู่ต่อสู้ จะใช้มือฟาดหรือใช้เท้าตันทันฝ่าตรงข้ามก็ได้ตามสะดวก แต่ห้ามเอามือจิ้มตาหรือใช้ศอก หรือเข่า แล้วก็ห้ามบีบคอด้วย เดี่ยวจะหายใจไม่ออกการแข่งชั้นใช้ระบบ 3 ยก ใครทำคะแนนดีกว่าก็เป็นผู้ชนะหรือไม่ก็ทำให้คู่ต่อสู้ลุกไม่ไหว 10 วินาที เหมือนกับการชกชื่อน็อกเอาท์ของมวย ถ้าผู้แข่งขันมีฝีมือต่างกันราวฟ้ากับดิน กรรมการก็ตัดสินให้แพ้ได้ เพราะขึ้นสู่วิ่งไปมีหวังเจ็บตัวเปล่า ๆ

22. ปันจักสีลัดแตกต่างจากมวยไทยในข้อใด

- ก. การใช้มือ   ข. การใช้เท้า
ค. การไหว้ครู   **ง. ความรุนแรง**

23. ในการเรียนปันจักสีลัด จะใช้เวลาประมาณเท่าไร

- ก. 3 เดือน**   ข. 6 เดือน
ค. 10 เดือน   ง. 1 ปี

24. ข้อห้ามของการเล่นปันจักสีลัด

- มีหลายข้อ
ยกเว้นข้อใด
ก. ห้ามใช้เข่า
ข. ห้ามใช้ศอก
ค. ห้ามกระแทบเท้า
ง. ห้ามเอามือจิ้มตา

25. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการขอพรก่อนต่อสู้

- ก. ขอให้มิช้ยชนะ**
ข. ขอให้ปลอดภัย
ค. ขอโอสิกรรมแก่คู่ต่อสู้
ง. ขอให้เป็นที่รักของเพื่อนบ้าน

26. “การสัมผัสมือแล้วมาแตะที่หน้าผาก” เรียกร่างกระทำนี้ว่าอย่างไร

- ก. สารัมภ์
ข. สาลาวัก
ค. สาลามัต
ง. สาระสะมา

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 27-30

อากาศเสียที่ปล่อยออกมาจะมีผลกระทบต่อร่างกายแทบทุกส่วน เช่น มีผลต่อสมอง ทำให้ความจำเสื่อม ทำให้เยื่อหุ้มสมองอักเสบ หายใจไม่ออก ไฮโดรคาร์บอนบางชนิด เช่น เบนโซไพรีน เมื่อเข้าสู่ร่างกายแล้ว จะละลายสะสมอยู่ในไขมัน และเป็นตัวก่อให้เกิดโรคมะเร็ง ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์เป็นสารมลพิษที่มีปริมาณสูงในท้องถนนกรุงเทพฯ ก๊าซนี้เกิดจากการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ของเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันเบนซิน เมื่อร่างกายหายใจเอาอากาศที่มีก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์เจือปนเข้าสู่ปอดทำให้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้รับก๊าซออกซิเจนน้อยลง เกิดอาการปวดศีรษะ คลื่นไส้ อ่อนเพลีย ถ้าได้รับก๊าซนี้ในปริมาณสูงมาก ๆ จะมีอาการรุนแรงหมดสติ และถึงตายทันที นอกจากนี้สารตะกั่วที่เติมเข้าไปในน้ำมัน เพื่อป้องกันการน็อกของเครื่องยนต์นั้น ไอตะกั่วที่ออกจากท่อไอเสีย จะสะสมตกค้างในสิ่งแวดล้อม แล้วเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ เป็นอันตรายต่อสุขภาพในระยะยาว ทำให้เกิดโรคโลหิตจาง โรคทางเดินอาหาร ตับ ไต หัวใจ และระบบสืบพันธุ์อีกด้วย

27. ข้อใด**ไม่ใช่**โรคที่เกิดจากอากาศเสีย
- ก. โรคมะเร็ง
  - ข. โรคความจำเสื่อม
  - ค. โรคทางเดินอาหาร
  - ง. โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่**
28. บุคคลในข้อใดมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหานี้ได้ดี
- ก. ประชาชนทุกคน
  - ข. ผู้ใช้ยานพาหนะ**
  - ค. ตำรวจจราจร
  - ง. นักวิทยาศาสตร์
29. บุคคลในข้อใดต่อไปนี้น่าจะได้รับก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ในปริมาณสูงกว่าบุคคลอื่น
- ก. กรรมกร
  - ข. ชาวนา ชาวไร่
  - ค. บุรุษไปรษณีย์
  - ง. แม่ค้าข้างถนน**
30. นายวิชาเป็นพนักงานขนส่งสินค้า ผลจากการตรวจสอบภาพปรากฏว่าเป็นโรคโลหิตจาง สันนิษฐานได้ว่านายวิชาได้รับสารอะไร
- ก. สารตะกั่ว**
  - ข. เบนโซไพเร็น
  - ค. ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์
  - ง. ไอระเหยของน้ำมันเบนซิน

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามความคิดเห็น

**แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการอ่านจับใจความ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R
ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี**

แบบสอบถามนี้ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนด้านการเรียน ด้วยเหตุนี้จึงไม่มีคำตอบข้อใดถูกหรือผิด ขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด คำตอบจะไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนแต่อย่างใด

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มี 5 ข้อ ใช้เวลาทำ 10 นาที
2. ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้วพิจารณาอย่างรอบคอบ แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

หลังจากทำแบบประเมินเรียบร้อยแล้ว ให้นำแบบสอบถามส่งคืนผู้ดำเนินการสอบ

ลำดับที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย
1.	ภาพประกอบบทอ่านสวยงาม สื่อความหมายได้ดี			
2.	ขั้นตอนการอ่านทำให้เข้าใจง่าย			
3.	เนื้อหา และกิจกรรมน่าสนใจ			
4.	การทำกิจกรรมใบงานหลังการอ่าน			
5.	สามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น			

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายพิบูลย์ ตัญญบุตร
ที่อยู่	625 หมู่ 2 ตำบลเกาะขนุน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
ที่ทำงาน	โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2552	สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี โปรแกรมวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์
พ.ศ. 2554	ศึกษาต่อระดับปริญญาโท ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2554	ครู โรงเรียนวัดทับกระดาน อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
พ.ศ. 2558	โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6